Појмови компаративне књижевности 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета Упознавање студената са основним појмовима традиционалне компаратистике, као и са најзначајнијим студијама и ауторима/ауторкама из ове области.

Исход предмета Овладавање основним појмовима компаративне књижевности и културе.

Садржај предмета

Теоријска настава. Увод у компаративну књижевност као жанр. Школе у компаратистици. Генетско-контактна компаратистика. Место компаративне књижевности у подели науке о књижевности. Компаративна књижевност и теорија књижевности. Компаративно проучавање националне књижевности. Компаративна књижевност и историја књижевности. Општа књижевност. Гетеов *Weltliteratur.* Концепције светске књижевности (адитивна, селективна, развојна). Позитивизам и настанак компаративне књижевности као дисциплине. Историјат компаратистике. Позитивистичко порекло термина „утицај". Превладавање термина утицак у компаратистици 20. века (интертекстуалност). Разумевање и начини превладавања кризе у компаративној књижевности. Превладавање позитивизма и духовно-историјска метода. Проблематика периодизације. Феноменологија и проучавање књижевности.

Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Читање и анализа текстова из литературе у складу са темема обрађеним током теоријске наставе.

Литература

Прегледни речник компаратистичке терминологије у књижевности и култури, ур. Б. Стојановић Пантовић, М. Радовић, В. Гвозден, Нови Сад, 2011.

Речник књижевних термина, уредник Д. Живковић (више издања).

Зоран Константиновић, *Увод у упоредно проучавање књижевности,* Београд, 1984.

З. Константиновић, *Компаративно виђење српске књижевности,* Н. Сад, 1992.

З. Константивовић, *Полазишта,* Н. Сад, 2000 (погл. „Ново виђење света", „Ингарденова феноменолошка теорија", „Проблематика периодизације").

Гвозден Ерор, "La littérature comparée у схватањима њених утемељивача", *Филолошји преглед,* књ. 17, св. 1-4, стр. 115-124.

Дионис Ђуришин, *Шта је светска књижевност?,* Н. Сад, 1997 (погл. „Колико има концепција светске књижевности").

Светозар Петровић, „Појам опште књижевности", *Летопис Матице српске,* књ. 418, св. 1-2, 1-11.

Пол ван Тигем, *Упоредна књижевност,* Београд, 1955.

C. Pishois, A. M. Rousseau, *Komparativna književnost,* Zagreb, 1973.

Р. Велек и О. Ворен, *Теорија књижевности,* Београд, 1985 (погл. о компаратистици).

М. Радовић, „Утицај као категорија транстекстуалности", *Домети,* бр. 82-83, 1995, стр. 24-32.

Средњовековна књижевност

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов:

Циљ предмета

Овладавање знањем о жанровском систему, почецима и општим особинама ове епохе. Упознавање са главним писцима и делима српске средњовековне књижевности.

Исход предмета

Познавање поетике, жанрова и најзначајнијих писаца и дела српске средњовековне књижевности. Смештање српске средњовековне књижевности у византијски културни и књижевни контекст.

Садржај предмета

Теоријска настава: Византијска цивилизација–опште одлике. Српска култура као део византијског комонвелта. Оригинални и преводилачки рад Ћирила и Методија. Основи поетике средњовековних књижевности. Систем књижевних жанрова. Однос према ауторству. Општа места. Постанак и опште особине српске средњовековне књижевности. Значајни писци и дела. Развој и главни мотиви косовске легенде. Узајамне везе и прожимања старе и народне књижевности. Српске штампарије XV-XVI века.

Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад: Рад на текстовима: Свети Сава, *Житије светог Симеона*; Стефан Првовенчани, *Хиландарска повеља*, *Житије светог Симеона*; Доментијан, *Житије светог Саве;* Теодосије, *Житије светог Саве*; *Данилов зборник*; Григорије Цамблак, *Житије Стефана Дечанског*; Константин Филозоф, *Житије деспота Стефана Лазаревића*; Деспот Стефан Лазаревић, *Слово љубве; Списи о кнезу Лазару и Косовском боју*; Патријарх Пајсије, *Житије цара Уроша. Роман о Троји. Роман о Александру Великом.*

Литература

Đ. Sp. Radojičić, *Antologija stare srpske književnosti (XI-XVIII veka),* Beograd, 1960*;* Ђ. Сп. Радојичић, *Књижевна збивања и стварања код Срба у средњем веку и у турско доба,* Нови Сад, 1967; Ђ. Трифуновић, *Кратак преглед југословенских књижевности средњег века,* Београд 1976; Деспот Стефан Лазаревић, *Књижевни радови*, приредио Ђ. Трифуновић, Београд, 1979; Д. Богдановић, *Историја старе српске књижевности,* Београд, 1980; С. С. Аверинцев, *Поетика рановизантијске књижевности*, Београд, 1982; Ђ. Трифуновић, *Азбучник српских средњовековних књижевних појмова,* Београд, 1990; Ђ. Трифуновић, *Стара српска књижевност. Основе,* Београд, 1994; J. Ређеп, *Косовска легенда*, Нови Сад, 1995; Р. Маринковић, *Светородна господа српска,* Београд 1998; Х. Георг Бек, *Византијски миленијум*, Београд-Бања Лука, 1998; Т. Јовановић, *Стара српска књижевност. Хрестоматија*, Београд-Крагујевац, 2000; Р. Радић, *Страх у позној Византији*, I-II, Београд, 2000; J. Ређеп, *Старе српске биографије*, Нови Сад, 2008; Б. Маринковић, *Огледи о старом српском штампарству*, Нови Сад, 2006.

Књижевност старог Дубровника

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов:

Циљ предмета

Овладавање знањима о поетици, писцима, жанровима и делима у епохама ренесансе и барока.

Исход предмета

Познавање основних одлика ренесансне и барокне епохе; способност уочавања основних поетичких одлика ренесансне и барокне књижевности и најзначајнијих дела и стваралаца у историјском редоследу с компаративног становишта.

Садржај предмета

Теоријска настава: Књижевност хуманизма, ренесансе и барока у Дубровачкој Републици. **Хуманизам и ренесанса**. Илија Цријевић: *De Epidauro* и избор из поезије. Петраркизам. Шишко Менчетић: избор из поезије; Џоре Држић: избор из поезије, еклога *Радмио и Љубмир*. Хришћанска ренесанса. Мавро Ветрановић: избор из поезије, еклога по избору, *Посветилиште Абрамово*. Ренесансна комедија. Марин Држић: *Дундо Мароје, Новела од Станца, Скуп, Тирена.* Маскерате. Микша Пелегриновић: *Јеђупка*; Андрија Чубрановић: *Јеђупка – песма Шестој госпођи*. Маниризам. **Барок**. Опште одлике, маниризам, „словинство“, барокни стил, родови и врсте. Џиво Гундулић: *Сузе сина разметнога, Осман*; Игњат Ђурђевић: *Уздаси Мандалијене покорнице.*

Литература

З. Бојовић: *Књижевност Дубровника. Ренесанса и барок*, Београд-Крагујевац, 2006; М. Ветрановић: *Поезија и драме*, Београд, 1994; М. Држић: *Дундо Мароје,* Београд, 1996. (или неко друго издање по избору); И. Гундулић: *Осман-Дубравка-Сузе сина разметнога*, Београд, 2001. (или неко друго издање по избору); П. Поповић: *Дубровачке студије*, Београд, 2000; Д. Павловић: *Старија југословенска књижевност*, Београд, 1971; М. Пантић: *Песништво ренесансе и барока*, Београд, 1968; *Поетика хуманизма и ренесансе*, прир. М. Пантић, Београд, 1963; З. Бојовић: *Дундо Мароје Марина Држића*, Београд, 1982; С. Проспер Новак: *Планета Држић и рукопис власти*, Загреб,1984; З. Бојовић: *Осман Џива Гундулића,* Београд, 1986; З. Бојовић: *Дубровачки писци*, Београд, 2001; З. Бојовић: *Ренесанса и барок,* Београд, 2003; Ј. Буркхарт: *Култура ренесансе у Италији*, Београд, 1991; *Марин Држић 1508-1958*, Београд, 1958; Д. Павловић: *Дубровачка поезија*, Београд, 1956; М. Аполонио: *Повијест Комедије дел Арте*, Загреб, 1985; Ж. Базен: *Барок и рококо*, 1966.

Европска књижевност средњег века и ренесансе

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: положени испити из предмета Античка трагедија и Књижевност старог Дубровника

Циљ предмета

Упознавање студената са главним токовима европске књижевности од позног средњовековља до XVII столећа; упућивање у избор и начин коришћења секундарне литературе; оспособљавање за самосталну анализу, тумачење и вредновање књижевног текста.

Исход предмета

Прочитана обавезна дела; умеће примењивања периодизацијског, жанровског и тематског начела њихове класификације; познавање релевантне секундарне литературе; оспособљеност за самосталну анализу и даљу надградњу стеченог знања у каснијим епохама светске књижевности.

Садржај предмета

Теоријска настава. Предавања на којима се тумаче следећа дела: Данте: *Божанствена комедија*; Ф. Петрарка: *Канцонијер*; Ђ. Бокачо: *Декамерон*; Ф. Рабле: *Гаргантуа и Пантагруел;* В. Шекспир: *Хамлет, Бура, Магбет, Краљ Лир*.

Литература

Данте Алигијери - Дјела, књ. II, *Божанствена комедија*, прир. Ф. Чале и М. Зорић, Загреб, 1976; Е. Р. Курцијус: *Европска књижевност и латински средњи век* (поглавља о Дантеу), Београд, 1996; Т. С. Елиот, *Изабрани текстови* (поглавље о Дантеу), Београд, 1963; Е. Ауербах: *Мимезис* (поглавља о Дантеу, Бокачу и Раблеу), Београд, 1978; Ф. Де Санктис, *Критички есеји* (поглавља о Дантеу и Петрарки), Београд, 1960; *Ф. Петрарка – Канцонијер*, прир. Франо Чале, Загреб-Дубровник, 1974; Ф. Чале: *Петрарка и петраркизам*, Загреб, 1971; Е.Секви: *Франческо Петрарка и његово дело,* Београд, 1968; Е. Гарен, *Италијански хуманизам*, Нови Сад, 1988; *Ђовани Бокачо – Дјела*, књ. II, *Декамерон*, прир. Ф. Чале и М. Зорић, Загреб, 1981; Ф. Рабле: *Гаргантуа и Пантагруел*, Београд, 1950; М. Бахтин: *Стваралаштво Франсоа Раблеа и народна култура средњег века и ренесансе,* Београд, 1978; В. Шекспир: *Целокупна дела*, (у преводу Ангјелиновића, Ђукића, Клајна, Недића, Пандуровића, Петровића, Ж. Симића, Б. Живојиновића и В. Живојиновића, Београд, 1963; В. Костић: *Стваралаштво Виљема Шекспира, I-II,* Београд, 1994; Ј. Кот: *Шекспир наш савременик*, Београд, 2000; Ј. Кот: *И даље Шекспир*, Нови Сад, 1994; М. Павловић: *Читање замишљеног, есеји из светске књижевности* (поглавља о *Магбету* и *Хамлету*), Нови Сад, 1990; А. С. Бредли: *Суштаство Шекспирове трагедије,* у књизи: *Теорија трагедије*, прир. Зоран Стојановић, Београд, 1984.

Књижевност и образовање у рано модерно доба

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: положен испит из предмета Античка трагедија

Циљ предмета

Упознавање студената са токовима самообликовања модерног човека у раздобљу ренесансе (универзални човек, људско достојанство, хуманизам, индивидуализам, учено незнање, хумор и медицинска теорија хумора). Упознавање са идејама мудре лудости и ученог незнања у водећим ренесансним текстовима.

Исход предмета

Способност примене знања везаних за формирање модерне субјективности и препознавање њених елемената у потоњим раздобљима. Усвајање темељних особина модерног романа; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање књижевног текста.

Садржај предмета

Теоријска настава. Дубине људске душе: Петраркино писмо о успону на Венту. Тумачење Сократових идеја везаних за однос знања и незнања и њихово повезивање са хришћанском традицијом мудре лудости утемељеном у Првој посланици Коринћанима апостола Павла. Анализа Еразмове *Похвале лудости* као архетипског текста „лудачке књижевности". *Брод лудака* Себастијана Бранта. Анализа Треће књиге *Гаргантуе и Пантагруела* у светлости Еразмовог дела и идеје мудре лудости. Дон Кихот као компендиј ренесансног хумора. Модерни роман, модерна субјективност и проблем приповедача. Макијавелијев алеаторни материјализам између политичке мудрости и лудости. Монтењев идеал самообликовања човека. Љубав и патња: *Ромео и Јулија* и идеја о љубави у рано модерно доба. *Дон Жуан* као неуспех племићког модела образовања.

Литература

Примарна: Платон, *Одбрана Сократова,* прев. М. Ђурић, Београд, 1982; *Коринћанима посланица прва св. апостола Павла, Нови завјет,* прев. В. Караџић, Београд, 1991, 171-184; Вијон: *Велико завештање* (прев. К. Мићевић, С. Винавер или В. Рабадан); Еразмо, *Похвала лудости,* прев. Д. Невенић Грабовац, Београд, 2000; Монтењ: *Огледи*, превод М. Ђорђевић, Београд, 1999; Макијавели, *Владалац,* прев. Ј. Стојановић, Београд, 1989; Рабле: *Гаргантуа и Пантагруел*, превод С. Винавера, Београд, 1989 (III књига); Сервантес: *Дон Кихот I и II*, превод Ђ. Поповића, Д. Вртунског или А. Манчић; В. Шекспир, *Ромео и Јулија,* прев. Ж, Симић, С. Пандуровић, Београд, 2012 (или неко друго издање); Молијер, *Дон Жуан,* прев. Младен Лесковац, Београд, 1960.

Секундарна: Леон Алкен, *Еразмо међу нама,* Н. Сад, 1994; Ерих Ауербах, *Мимесис*, Београд, 1978 (погл. XI о Раблеу, XII о о Монтењу, XIV о Сервантесу); Сретен Марић, «Франсоа Вијон», Владимир Гвозден, «Школарац и луда Франсоа Вијон», *О Вијону и Хелдерлину,* Београд, 2009; *Огледи I*, (погл. «Монтењ»), Н. Сад, 1998; *Протејска свест критике*, (погл. «Трагична луда» о Дон Кихоту); ; Н. Милошевић, *Антрополошки есеји*, Београд, 1964 (погл. «*Дон Кихот* и нихилизам»). Љиљана Павловић-Самуровић, *Књига о Сервантесу,* Београд, 2002; В. Гвозден, «Љубав и патња», поговор у В. Шекспир, *Ромео и Јулија,* Београд, 2012; Ж. Русе, *Мит о Дон Жуану,* Н. Сад, 1995.

Нормативне поетике

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Циљ предмета је да студенти овладају појмовима нормативних поетика и проуче њихов дијахронијски развој од Платона до просветитељства и предромантизма, као и да науче да их примењују у књижевној и интерпретативној пракси.

Исход предмета

Усвајање појмова надахнућа, мимезиса, катарзе, генолошке проблематике, принципа хармоније и јединства, узвишеног, књижевне критике, сагледавање односа између различитих уметности. Уочавање разлика између античких нормативних и модерних поетика.

Садржај предмета

Теоријска настава

Теоријска настава подразумева обраду кључних појмова нормативних поетика у следећим делима: Платон (Ијон, Држава); Аристотел (Поетика); Хорације (Посланица Пизонима); Псеудо-Лонгин (О узвишеном); Одломци из ренесансних поетика (Ђ. Фракасторо, Ј. Скалиђеро, Л. Кастелветро, Ф. Петрић, Ђ. Бруно); Никола Боало (О песничкој уметности); Дени Дидро (О лепом, Редовница); Лесинг (Лаоокон или О границама сликарства и поезије).

Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Литература

Повијест књижевних теорија (прир. М. Бекер), Загреб, 1979; *Увод у књижевност* (прир. З. Шкреб и А. Стамаћ), Загреб, 1986; *Речник књижевних термина* (прир. Д. Живковић), Београд, 1987; *Поетика хуманизма и ренесансе* (прир. М. Пантић), Београд, 1963; Д. Грлић, *Естетика 1 и 2*, Загреб, 1983; *Теоријска мисао о књижевности* (прир. П. Милосављевић), Нови Сад, 1991; Ж. Женет, *Фигуре*, Београд, 1985; *Поетика: теорија и историја појма*, прир. Г. Тешић, Београд, 2000; *Прегледни речник компаратистичке терминологије у књижевности и култури* (прир. Б. Стојановић Пантовић, М. Радовић, В. Гвозден), Нови Сад, 2011. Додатна литература је предвиђена силабусом.

Општа реторика

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов:

Циљ предмета

Стицање општег теоријског знања из класичне и модерне реторике и стилистике и практично овладавање реторичком вештином у домену писане и усмене речи (ораторство, говорништо).

Исход предмета

Студент је овладао општетеоријским основама реторичке и беседничке вештине и стекао способност да научену вештину примењује у пракси.

Садржај предмета

Теоријска настава:

Појам реторике и ораторства; преглед развоја реторике . Елементи општре реторике (говорник, беседа, аудиторијум). *Materia artis:* врсте беседништва према садржини говора. *Partes artis*: *inventio; dispositio; elocutio; memoria; actio: vox* (говорна радња, говорна геста), *corpus* (мимика, геста, покрет тела). Теорија говорних чинова у пракси. Функције говора у реторици: *docere*; *delectare*; *movere;* уверавање / на(д)говарање. Реторика- стил- стилистика. Врсте реторичких стилова: *genus subtile, genus medium, genus grande.* Стил и *partes artis*, посебно: стил- *dispositio*; стил-*elocutio.* Стара и нова реторика. Принципи *public speaking-a.*

Пактична настава:

Импровизација, говор: *ex tempore, improptu.* Реторске вежбе (*progymnasmata*).

Литература

Аристотел: *Реторика 1/2/3*, (превео Марко Вишић), «Независна издања» 40, Београд 1987.

М. Ф. Квинтилијан: *Образовање говорника*, «Веселин Маслеша», Сарајево, 1985.

Бранислав Нушић: *Реторика*, «Зограф» Ниш, 2004, (репринт из 1934)

Обрад Станојевић, Сима Аврамовић, *Ars rhetorica - вештина беседништва*, Службени лист СЦГ, Београд, 2003.

Џ. Л. Остин, *Како деловати речима*, Матица српска, Нови Сад, 1994.

Пјер Гиро: *Стилистика*, «Веселин Маслеша», Сарајево, 1964.

Lucas, E, S, *The Art of Public Speaking*, New York, 1986.

Традиционална култура Срба у словенском контексту

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов:

Циљ предмета

Познавање основних обележја традиционалне културе Срба.

Исход предмета

Студенти треба да се упознају с појмом традиционална култура, као и категоријама и облицима те културе, односно системом знакова који чине „језик“ традиционалне културе Срба.

Садржај предмета

Теоријска настава

Порекло и историја Словена (Словени и Срби у дијахронијској перспективи). Значење и садржај појма традиционална култура (народна култура, етнокултура); традиционална култура као израз јединствене слике света; однос културе и природног језика као система знакова; семантичке јединице језика традиционалне културе: вербалне манифестације (песнички облици), радње, предмети и појаве; реконструисање садржаја традиционалне културе и њене слике света, функционалност; бинарне опозиције; традиционална култура као систем знакова (циклично поимање времена; просторни односи – горе/ доле, лево/ десно...; свој/ туђи, елементи природе (вода, земља, небо, небеска тела); бића – богови, демони, хероји, свеци, људи, њихове номинације и атрибуције; биљке; животиње, предмети, појаве; социјални односи и сродство.

Практична настава:Вежбе

Анализа текстова у којима се рефлектују поменуте представе.

Литература

Ј. Деретић, *Културна историја Срба*, Бг. 2005; Х. Ловмјањски, *Религија Словена*, Бг. 1996; В. С. Караџић, *Етнографски списи*, Бг. 1972; Т. Ђорђевић, *Природа у веровању српског народа I-II*, Бг. 1958; В. Чајкановић, *Сабрана дела*, Бг. 1994 (одабрана поглавља); М. Недељковић, *Годишњи обичаји у Срба*, «Вук Караџић», Бг. 1990; Љ. Раденковић, *Симболика света у народној магији Јужних Словена*, Ниш 1996; *Српски митолошки речник,* Бг. 1998; *Словенска митологија: енциклопедијски речник*, Бг. 2001; А. Гура, *Симболика животиња у словенској народној традицији*, Бг. 2005; М. Елијаде, *Свето и профано* (неко од изд.); Зоја Карановић, *Небеска невеста*, Бг. 2010.

Српска књижевност 18. века у компаративном кључу

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов:

Циљ предмета

Овладавање комплексним и интерлитерарним особинама нове српске књижевности у контексту јужнословенске и европске књижевности.

Исход предмета

Усвојен појам просветитељства, система жанрова и најзначајнијих писаца српског просветитељства у јужнословенском и европском књижевном контексту.

Садржај предмета

Теоријска настава

Теоријска настава: Књижевна традиција у 17. столећу. Појам књиге, школе, штампа, периодика. Жанрови (еп, роман, лирика, сатира, комедија, аутобиографија, путопис, мемоари, есеј). Просветитељство и сентиментализам. Четири генерације писаца; Д.Обрадовић, З. Орфелин, М. Максимовић, С. Пишчевић, Ј. Рачанин, Ј. Рајић, П. Јулинац, Е. Јанковић, грађанска поезија

Литература

1. Ј. Скерлић, Српска књижевност у 18. веку /
2. Ј. Деретић, Поетика српске књижевности /
3. И. Кант, Шта је просвећеност /
4. Љ. Монев, Жан-Жак Русо код Срба /
5. М. Бошков, Захарија Орфелин и књижевност руског просветитељства /
6. Б. Маринковић, радови о Е. Јанковићу; радови М. Д. Стефановић о појединачним жанровима

Класична епска поезија

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета:

Упознавање са најзначајнијим тековинама класичне епске поезије - хеленске и римске - и поетичким постулатима, у циљу оспособљавања студената за самосталну анализу и тумачење античке епике; као сегмент овога предмета укључена је и сумерско-вавилонска књижевност која претходи хеленском раздобљу, у циљу упознавања студената са основним одликама претпотопске литературе.

Исход предмета:

Прочитана обавезна дела; познавање важне секундарне литературе; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање старовековног епског дела, као и начине његовог класификовања; способност уочавања основних поетичких одлика класичне епике и њених стваралаца у историјском редоследу с компаративног становишта.

Садржај предмета:

Теоријска настава. Предавања на којима се тумаче следећа дела: сумерско-вавилонска књижевност: *Еп о Гилгамешу;* хеленска епска поезија: Хомер - *Илијада, Одисеја;* римска епика - Вергилије: *Енеида*; Овидије: *Метамотфозе.*

Литература: Е. Рајнер: *Месопотамска књижевност*, у *Повијест свјетске књижевности*, књ. I, Загреб, 1982; Ј. Кот: *Гилгамеш или смртност*, Свеске, Панчево, 1998, 101-113; Хомер: *Илијада*, прев. Милош Н. Ђурић, Нови Сад, 2004; Хомер: *Одисеја*, прев. Милош Н. Ђурић, Нови Сад, 1972; Милош Н. Ђурић: *О хеленском песништву*, (поглавља о *Илијади* и *Одисеји*), Ниш, 1998; Милош Н. Ђурић: *Хеленска књижевност и компаратистика* (поглавља о Хомеру), Београд, 1997; П. Дил: *Симболика у грчкој митологији*, Нови Сад, 1991; *Хомер учитељ*, прир. Даринка Зличић, Нови Сад, 1987; З. Дукат: *Хомерско питање*, Загреб, 1988; Н. Страјнић: *„ Илијада“ као темељ језичког уметничког стварања*, Нови Сад, 2010; Е. Штајгер: *Умеће тумачења и други огледи* (поглавља о Хомеру), Београд, 1978; П. Вергилије Марон: *Енеида,* прев. М. Атанасијевић, Београд, 1964; П. Овидије Насон: *Метаморфозе*, прев. Т. Маретић, Београд, 1991; М. Будимир, М. Флашар: *Преглед римске књижевности*, (поглавља о Вергилију и Овидију), Београд, 1986; Б. Радовић: *Читајући Вергилија*, Бања Лука, 2004; Н. Страјнић: *Огледи из класичне књижевности*, (поглавља о епској поезији и Вергилију), С. Карловци, 2004; Н. Вулић: *Из римске књижевности* (поглавље о *Енеиди*), Београд, 1958; Ј. Свенбро, Ђ. Кавало: *Како су читали Грци како Римљани*, Подгорица, 2002.

Европски роман сентиментализма и предромантизма

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: Положен испит из предмета Европска књижевност средњег века и ренесансе

Циљ предмета

Упознавање са најзначајнијим тековинама европске књижевности XVIII столећа – са развојем романа, као и његовом жанровском комплексношћу; упућивање у избор и начин коришћења секундарне литературе; оспособљавање за самосталну анализу и вредновање романескног текста.

Исход предмета

Прочитана обавезна дела; познавање релевантне секундарне литературе; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање романа, као и начинима њиховог класификовања.

Садржај предмета

Теоријска настава. Предавања на којима се тумаче следећа дела: Д. Дефо: *Робинзон Крусо;* Ј. В. Гете: *Патње младог Вертера*; Ж. Ж. Русо: *Нова Елоиза*; Д. Дидро: *Рамоов нећак;* Ш. Лаклоа: *Опасне везе;* Опат Прево: *Манон Леско;* Х. Филдинг: *Том Џонс.*

Литература

З. Константиновић: *Немачка књижевност I,* (поглавље о Вертеру), Сарајево, Београд, 1979; Ф. Мартини: *Историја немачке књижевности* (поглавља о Гетеу), Београд, 1971; Т. Ман: *Стваоци и дела* (поглавља о Гетеу), Нови Сад, 1952; М. Винавер-Ковић: *Наративни поступци у Дидроовим романима*, Нови Сад, 1997; Ж. Русе: *Облик и значење* (поглавље о *Новој Елоизи* и *Опасним везама),* Нови Сад, 1993; Ж. Пуле: *Метаморфоза круга (*поглавља о XVIII веку и Русоу), Нови Сад, 1993; Петар Абелар: *Писма Абелара и Елоизе*, Загреб, 1970; В. Жмегач: *Повијесна поетика романа*, Загреб, 1987; И. И. Анисимова, С. С. Макуљскова, А. А. Смирнова: *Историја француске књижевности, I, Од најстаријих времена до Револуције 1789. године* (поглавља о – Превоу: *Развитак комедије и романа пре Дидроа;* Дидроу: *Дидро и енциклопедисти*; Русоу: *Русо и русоизам;* Лаклоа: *Књижевност уочи револуције*), превод Милан Кашанин, Београд (без год. издања); Е. Ауербах: *Мимезис* (поглавље о *Манон Леско*), Београд, 1978; М. Бекер: *„Славна револуција“ и прва половина 18. стољећа –проза,* у *Повјест свјетске књижевности,* књ. V, Загреб, 1974; С. Кољевић: *Хирови романа* (поглавља о Дефоу и Филдингу), Сарајево, 1988; А. Кетл: *Енглески роман* (поглавља о Дефоу и Филдингу), Сарајево, 1962.

Сатирични роман у 18. веку

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: положен испит из предмета Књижевност и образовање у рано модерно доба

Циљ предмета

Упознавање са најзначајнијом тековинама сатиричног романа европске књижевности XVIII века, као и са основним идејама везаним за природу и функцију сатире и њену улогу од антике до просвећености.

Исход предмета

Познавање главних током развоја романескног жанра у 18. веку у компаративном контексту. Оспособљеност за самостално тумачење и вредновање романа и за приступ сатиричним текстовима из различитих периода.

Садржај предмета

Развој сатире до 18. столећа. Врсте романа у 18. столећу. Анализа сатиричних елемената у романима *Гуливерова путовања* и *Кандид.* Указивање на сличности и разлике. Елементи реализма и фантастике у *Гуливеровим путовањима.* Посматрање Свифтовог дела у компаративном контексту (римска књижевност, везе са филозофијом стоицизма и са хришћанством). Волтер и просвећеност. Волтер и Лајбниц. Волтеријанство. Пародијски поступци у сатири. Ми и други: *Персијска писма* као пример критичког дискурса. Роман у писмима као жанр. *Тристрам Шенди*: линије, везе, нити. Природа приповедања у *Тристраму Шендију.* Литература и филм: Michael Winterbottom, *Тристрам Шенди: прича о бику и петлу* (2005). *Фаталиста Жак* – приповедање и прекид. Метафикција.

Литература

Примарна. Свифт: *Гуливерова путовања*, превод С. Марића, Нови Сад, 2002; Волтер, *Кандид,* прев. Молан Предић, Београд, 1994; Монтескје, *Персијска писма,* прев. М. Видојковић, Београд, 2004 (одабрани одломци); Лоренс Стерн, *Тристрам Шенди,* прев. Станислав Винавер, Београд, 1955; Дени Дидро, *Фаталиста Жак,* прев. Рашко Димитријевић, Београд, 1975.

Секундарна. М. Бекер, *Роман XVIII стољећа*, Загреб, 2002; А. Кетл: *Енглески роман*, поглавље о Стерну; С. Кољевић, *Хирови романа*, поглавља о Дефоу, Филдингу и Стерну; С. Марић, *Огледи* I, «Џонатан Свифт»; Ф. Штанцл, *Типичне форме романа*. М. Винавер-Ковић, *Наративни поступци у Дидроовим романима*; Лорен Милеси, «Да ниси заборавио да навијеш сат? Тристрам Шенди и Фаталиста Жак на (пост)модерном психаналитичком каучу», *Реч,* бр. 46, 1998, стр. 137-145; Патриша Во, «Метапроза», *Реч,* март 1996, бр. 19, стр. 77-84.

Модерне поетике

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Положен испит из предмета Нормативне поетике

Циљ предмета

Тумачење и експликација модерних поетика од (пред)романтизма до савремених поетика.

Исход предмета

Студенти треба да овладају основним принципима антинормативнх поетика у дијахронијском и компаративном контексту, као и њиховом теоријском и интерпретативном применом. Морају самостално сагледавати и тумачити везе између аутопоетичких текстова, манифеста и песничких, прозних или драмских остварења. Свест о сродним појавама у различитим уметностима.

Садржај предмета

Теоријска настава

Анализа текстова, утврђивање њихових тежишта, основних појмова, иновација и ревизија: Ф. Шилер (О наивном и сентименталном песништву); Ј. В. Гете (Природни облици поезије); В. Иго (Предговор Кромвелу); Е. А. По (Филозофија композиције); Оноре де Балзак (Предговор Људској комедији); Емил Зола (Експериментални роман); Шарл Бодлер (О песничкој уметности); Артур Рембо (Писмо видовитог); С. Маларме (Криза стиха); Ф. Маринети (Манифест футуризма); Казимир Едшмид (Манифест експресионизма); Андре Бретон (Први манифест надреализма); Т. С. Елиот (Традиција и индивидуални таленат); В. Вулф (Модерна проза); Т. Ман (Уметност романа).

Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Литература

Рађање модерне књижевности. Поезија; *Рађање модерне књижевности*; *Рађање модерне књижевности. Драма*, Београд, 1975; *Теоријска мисао о књижевности,* прир. П. Милосављевић, Нови Сад, 1991; *Повијест књижевних теорија*, ур. М. Бекер, Загреб, 1979; *Сувремене књижевне теорије*, ур. М. Бекер, Загреб, 1986; А. Флакер, *Стилске формације*, Загреб, 1976 (1986); Т. Иглтон, *Књижевна теорија*, Загреб, 1987; В. Жмегач, *Тежишта модернизма*, Загреб, Загреб, 1986; *Натурализам*, прир. Р. Јосимовић, Цетиње, 1967; *Експресионизам*, прир. З. Константиновић, Цетиње, 1967; Х. Фридрих, *Структура модерне лирике*, Нови Сад, 2003; Л. Хачион, *Поетика постмодернизма*, Нови Сад, 1996; Б. Стојановић Пантовић, *Морфологија експресионистичке прозе* (увод), Београд, 2003; *Књижевне теорије XX века*, Београд, 2004; *Прегледни речник компаратистичке терминологије у књижевности и култури*, Нови Сад, 2011. Додатна литература је предвиђена силабусом.

Реторика текста

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 4

Услов: Положен испит из предмета Општа реторика

Циљ предмета

Стицање теоријског и практичног знања из области реторике текста у различитим медијима; практично овладавање вештимама везаним за реторичко-стилску обраду текста

Исход предмета

Студент је овладао теоријским и практичним знањем из области реторике текста обликованим у различитим медијима; овладао је вештимама реторичко-стилске обраде текста и оспособљен је да научену вештину примењује у пракси.

Садржај предмета

Теоријска настава: Реторика у систему уметности, посебно у: књижевности, ликовним и сценским уметностима. Реторичко-наратолошке карактеристике текста: нарација, фабула, сиже; типови нарације; наратолошке функције текста (функције садржаја: језгро-функције, каталитичке функције; функције квалитета: индиције и информанти). Адаптација, карактеристике и врсте. Инваријантни и варијантни параметри адаптације конгенијалног типа. Нарација и аспекти хронотопа; типови временске нарације и композиционо-монтажни поступци (линеарни, нелинеарни); нарација с доминантом у времену, нарација с доминантом у простору; визуелни планови и ракурси. Реторичко-стилска средства и поступци као општа парадигла уметничког текста. Инваријантни и варијантни аспекти реторичко-стилских средстава и поступака у различитим уметничким текстовима.

Практична настава: вежбе из домена реторике текста и адаптације конгенијалног типа

Литература

Софија Кошничар, „Ресемантизација актуалних теоријски појмова у светлу комуникологије и семиотике уметности“*, Зборник МСЦ за сценске уметности и музику*, бр. 46, 2012, 149-157

Софија Кошничар, Иперборео међу женама - интервјуи Милоша Црњанског *Где живи најсрећнија жена Југославије? Текст-контекст-интертекст*, Нови Сад, Фељтон, 2013; Софија Кошничар, „Интертекстуални аспекти предања у Wicked – роману фантазији Грегори Мегваједа“, у зборнику *Belief Narrative Genres*, уредили Зоја Карановић и Willem de Blecourt, Филозофски факултет, 2013, стр. 239-246; *Пластички знак – зборник текстова из теорије визуелних уметности*, приредили Милан Зинаић, Ненад Мишчевић, Издавачки центар Ријека, Ријека, 1982; *Критички термини историје уметности*, приредили Р. Нелсон, Р. Шиф, Светови, Нови Сад, 2004.

Српска књижевност 19. века

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Положен испит из предмета Српска књижевност 18. века у компаративном кључу

Циљ предмета

Преглед основних стилских формација и праваца српског класицизма, предромантизма, романтизма и реализма. Жанровске структуре и иновација, јужнословенски и европски контекст. Рецепција класичних поетика, немачке, мађарске, енглеске, руске, француске традиције. Однос према усменом наслеђу. Програми и стваралачка пракса. Периодика и критика.

Исход предмета

Студенти треба да овладају компаративним аспектима модерне српске књижевности 19. века, са нагласком на националним специфичностима. Проучавају српску књижевност у њеном дијахронијском луку, али и уочавају рецепцију поетичких парадигми, идеја, поступака, дела европске књижевности.

Садржај предмета

Теоријска настава

Предромантизам и романтизам у јужнословенском и европском контексту (националне специфичности, жанрови, стих и строфа, представници): Б. Радичевић; Ј.Јовановић Змај; Ђ. Јакшић; Ђ.Марковић Кодер; Лаза Костић (избор из поезије и драме). Песништво В. Илића. Роман, приповетка, новела, кратка прича, мемоари, путопис, песма у прози.

Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Рад на тексту: Избор из класицистичког песништва (антички узори, жанрови, стих и строфа, језик); Ј. С. Поповић (Даворје, Драме, Роман); П. П. Његош (Луча микрокозма, Горски вијенац); М. Ненадовић (Мемоари); Љ. Ненадовић (Путопис); Св. Марковић (Певање и мишљење); Ј.Игњатовић (Вечити младожења); Л. Лазаревић (Приповетке); С. Матавуљ (избор); С.Сремац (избор); С. Ранковић (Роман).

Литература

Ј. Скерлић, *Историја нове српске књижевности*, Београд, 1967; Ј. Деретић, *Историја српске књижевности*, Београд, 2002; М. Павић, *Војислав Илић и европско песништво*, Нови Сад, 1971, *Историја српске књижевности класицизма и предромантизма. Класицизам*, Београд, 1979, *Предромантизам*, Београд, 1991; М. Поповић, *Романтизам*, Београд, 1975; М. Павловић, *Есеји о српским песницима*, Београд, 1981; Д. Живковић, *Европски оквири српске књижевности* 1-6, Београд, 1997; Д. Иванић, *Српски реализам*, Нови Сад, 1996; М. Радовић, Лаза *Костић и светска књижевност*, 1983; Б. Стојановић Пантовић, *Линија додира*, 1995; *Побуна против средишта*, 2006, *Распони модернизма*, 2011. Остала литература предвиђена силабусом.

Култура комуникације и медија

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Упознавање суштине комуникације, информације и масмедија. Упознавање основних новинарских жанрова, њихових модалитета и медијских специфичности. Овладавање вештином стварања основних облика новинарског изражавања.

Исход предмета

Студент зна битне особености комуникације, информације и масмедија; овладао је вештином обликовања основних новинарских жанрова

Садржај предмета

Теоријска настава

Појмови и историјски преглед развоја комуникације, информације и масовних медија. Новинарски жанр – појам. Типологизација новинарских жанрова. Облици и врсте новинарског изражавања. Принципи и правила обликовања. Основни монолошки и дијалошки облици новинарског изражавања у фактографским, аналитичким и публицистичким жанровима (*вест, извештај...; коментар, чланак, рецензија, критика.; интервју:* подврсте: *изјава, анкета, конференција за штампу, округли сто, разговор пред микрофоном, дебата*...; *путорис, репортажа, фељтон*); *наслов у штампи; радио и ТВ најава.* Одлике новинарског стила; новинарски жанр и стил обликовања. Професија новинар. Организација редакције.

Практична настава

Вежбе практиковања новинарског рада: препознавање и анализа основних информативних, аналитичкох и публицистичких жанрова. Обликовање одговарајућих жанрова.

Литература

Рајнвајн, Љубомир, *Стваралаштво новинара*, Научна књига, Београд, 1988.

Ђурић, Душан, *Новинарска енциклопедија*, БМГ, Београд, 1997.

Кошничар, Софија, *Иперборео међу женама - женски интервјуи Милоша Црњанског „Где живи најсрећнија жена Југославије“*, Филозофски факултет, Нови Сад, 2013.

Френсис, Бал, *Моћ медија*, Clio, Београд, 1996.

Богданић, Александар, *Комуникологија – водећа парадигма*, Чигоја, Београд, 1996.

Тирел, Роберт, *Телевизијско новинарство,* ФДУ, Београд, 1989.

Европски роман и драма у 19. веку

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Положен испит из предмета Европски роман сентиментализма и предромантизма

Циљ предмета

Упознавање студената са значајем, токовима, карактеристикама и књижевним делима назначеног књижевног раздобља; њихово упућивање у избор и начин коришћења критичке литературе, као и у самостална тумачења књижевних дела.

Исход предмета

Стицање способности студената да самостално препознају и вреднују сложену литерарност и различите уметничке поступке својствене европској књижевности деветнаестог столећа.

Садржај предмета

Теоријска настава: Предмет курса чине уметничке тенденције канонских деветнаестовековних романâ и драмâ (А. С. Пушкин: Евгеније Оњегин, Стендал: Црвено и црно, Н. В. Гоголь: Ревизор, Приповетке, Мртве душе, Ф. М. Достојевски: Злочин и казна, Л. Н. Толстој: Ана Карењина, Г. Флобер: Госпођа Бовари, Бувар и Пекише).

Практична настава (вежбе): Преглед романтичарског песништва (националне специфичности немачког, енглеског, француског, руског романтизма, жанрови, доминантни мотиви, стих). Преглед романтичарске драме и прозе (Ј. В. Гете, Ф. Шилер, В. Иго). Модернистичка драма (Х. Ибзен и А. П. Чехов). Практикум подразумева релационо читање и коментарисање књижевних текстова одређених лектиром и додатном литературом, уз подношење усмених реферата.

Литература

Песништво европског романтизма, ур. М. Павловић, Београд, 1968, 1978, 1982; *Уметност тумачења поезије*, прир. Д. Недељковић, М. Радовић, Београд, 1979; М. Тривунац: *О Гетеу*, Вршац, 2002; З. Пауновић, *Историја, фикција, мит*, Београд, 2006; М. Сибиновић: *Евгеније Оњегин Александра Пушкина*, Београд, 1982; Е. Ауербах: *Мимесис*, Београд, 1978; В. Вулетић: *Ревизор Николаја Гогоља*, Београд, 1983; Д. Недељковић: *Гогољеве Мртве душе*, В. бања, 1974; М. Бахтин: *Проблеми поетике Достојевског*, Београд, 1967; Џ. Стејнер: *Толстој или Достојевски*, Н. Сад 1989; М. Рифатер: „Флоберова предодређења”, *ЛМС*, 164, 442, 1988, стр. 638-650; В. Елез: „Шта је писац хтео да каже? Питање интелигенције и глупости у Буварy и Пекишеу Гистава Флобера”, *Поља*, 53, бр. 453, 2008, стр. 113-124; Р. Вилијамс: *Драма од Ибзена до Брехта*, Београд, 1979; М. Прац, *Агонија романтизма*, Београд, 1974; Р. Велек, *Критички појмови*, Београд, 1966; А. Флакер, *Стилске формације*, Загреб, 1976; Д. Пухало, *Историја енглеске књижевности*, Београд, 1977; *Немачка књижевност*, ур. З. Константиновић и др, Сарајево, Београд, 1979; В. Жмегач, *Повијесна поетика романа*, Загреб, 1991; *Прегледни речник компаратистичке терминологије у књижевности и култури*, Н. Сад, 2011; М. Фридман, *Проблематични побуњеник: Мелвил, Достојевски, Кафка, Ками*, Београд, 2012; И. Берлин, *Корени романтизма*, Београд, 2012.

Српска књижевност 20. века

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Положен испит из предмета Српска књижевност 19. века

Циљ предмета

Упознавање са основним поетичким линијама српске књижевности од модерне до постмодернизма. Статус поезије, прозе, драме и критике. Књижевни правци и покрети. Главни представници. Родна перспектива модерне српске књижевности. Рецепција француске, енглеске, америчке, немачке, руске, пољске и других страних књижевности.

Исход предмета

Студенти морају овладати компаративним, теоријским и критичким аспектима кључних појава и дела српске књижевности 20. века, посебно у јужнословенском, балканском и европском контексту.

Садржај предмета

Теоријска настава: Стилско-поетичка хетерогеност српске модерне (импресионизам, натурализам, декаденција, симболизам, авангардни импулси). Поезија (Дучић, Ракић, Пандуровић, Дис, Д. Марковић); Критика (Б. Поповић, Љ. Недић, Скерлић). Међуратна књижевност (експресионизам и авангарда: Црњански, Винавер, Р. Петровић, Токин, Васиљев, Богдановић, Манојловић, Васић, Краков, Настасијевић; дадаизам; зенитизам; надреализам). Жанровски синкретизам, програми и манифести. Послератна поезија (Раичковић, Попа, Павловић, Миљковић, Лалић, Христић, Симовић). Проза (Пекић, Киш, Павић, Д. Михаиловић, Селенић). Драма: Симовић, А. Поповић, Д. Ковачевић. Критика и есејистика (И. Секулић, М. Павловић, Ј. Христић, Љ. Симовић, И.В. Лалић), антологије (З. Мишић, М. Павловић, Л. Којен, Г. Тешић, Р. Лазић).

Практична настава: Проза модерне, жанровске и стилске особености (Станковић,Ускоковић, Милићевић, Секулић, Андрић). Међуратна проза и драма (Црњански, Петровић, Настасијевић, Ристић). Проза Иве Андрића, Меше Селимовића.

Литература

Ј. Деретић, *Пут српске књижевности*, Београд, 1996, *Поетика српске књижевности*, Београд, 1997, *Историја српске књижевности*, Београд, 2002; Н. Милошевић, *Роман М. Црњанског*, Београд, 1970; З. Константиновић, *Увод у упоредно проучавање српске књижевности*, Нови Сад, 1984; П. Палавестра, *Историја модерне српске књижевности*, Београд, 1986; Р. Вучковић, *Поетика хрватског и српског експресионизма*, Сарајево, 1979, *Модерни роман 20. века*, Сарајево, 2005; С. Пековић, *Српска проза почетком 20. века*, Београд, 1987; Б. Стојановић Пантовић, *Српски експресионизам*, Нови Сад, 1998, *Побуна против средишта*, Панчево, 2006, *Распони модернизма*, Нови Сад, 2011. Остала литература предвиђена силабусом.

Библијска књижевност

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета: Упознавање студената са књижевним и духовним аспектима *Библије* као *Светог Писма Старог* и *Новог Завета*. То треба да омогући компетентније тумачење и разумевање библијских текстова као темеља релационог читања књижевних дела, чији су аутори надахнути библијском тематиком и мотивиком.

Исход предмета: Стицање способности студената да самостално вреднују литерарност и заветност *Библије* и идентификују њено присуство у канонским књижевним делима светске и српске (писане и народне) књижевности.

Садржај предмета: *Теоријска настава*: Подела старозаветних списа: Мојсијево *Петокњижје*; историјске књиге, мудроносне књиге, пророчке књиге. *Псалми Давидови*, *Књига о Јову*, *Књига проповједникова*, *Пјесма над пјесмама*; *Књига пророка Исаије*, *Књига пророка Језекиља*. *Стари Завет* као икона *Новога Завета*. Господ Исус Христос Спаситељ као Логос и друга ипостас Светотројичног Бога; подвижништво, Тајна покајања, тајна крштења, Свети Јован Претеча и Крститељ; Христос и ученици, Христова *Беседа на гори*, Блаженства, Црква Христова; фактографија, догма и тајна Светог Христовог Васкрсења, предања и откривења; домострој спасења у савезу Бога и човека; новозаветни симболи, параболе, алегорије, антитезе, метафоре, антиметаболе, антономазије, перифразе. Посланице апостола Павла и њихова мисија. *Библија* у делу Дантеа, Милтона, Гогоља, Достојевског, Т. Мана, М. Турнијеа, У. Ека. Логосност *Светога Писма* у канону српске књижевности од равноапостолних светитеља Кирила, Методија и Светога Саве до И. В. Лалића и Г. Петровића.

Практична настава: Вежбе, читање, истраживачки рад студената, усмени извештаји.

Литература:

1. *Свето Писмо Старог Завета*, прев. Ђ. Даничић, Београд, 1998.

2. *Свето Писмо Новог Завета*, прев. комисије Синода СПЦ, Београд, 1998.

Литература:

1. Амфилохије Радовић: *Историјски пресјек тумачења Старог Завјета*, Никшић, 1996.

2. Н. Фрај: *Велики кодекс. Библија и књижевност*, прев. Н. Милић, Д. Кујунџић, Београд, 1985.

3. М. Радовић: „Време и мудрост у *Књизи проповедниковој*”, *Поља*, Нови Сад, фебруар, 1979, бр. 240, стр. 22-26.

4. М. Миодраговић: „Проблем страдања по *Књизи о Јову*”, *Теолошки погледи*, Београд, 1985, бр. 1-3, стр. 133-141.

5. З. Косидовски: *Библијске легенде*, прев. Д. Перовић, Београд, 1965.

6. Јустин Поповић: *Тумачење Светог Еванђеља по Матеју*, Ваљево, 1979.

7. *Господ говори: Свети оци тумаче Јеванђеље*, Београд, 2004.

Стандардни српски језик 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета: Стицање основних знања из морфосинтаксе стандардног српског језика

Исход предмета: Овладавање граматичким устројством стандардног српског језика ради успешнијег писменог и усменог изражавања.

Садржај предмета

***Теоријска настава*:** Увод у морфосинтаксу: општа обележја граматичког система и типолошке особености српског језика. Преглед и систематизација врста речи: класификациони критерији (морфолошки и функционално-семантички); променљиве и непроменљиве врсте речи; прелазне категорије – проблеми и недоумице. Именице – категоријална и функционална обележја; специфичности и одступања у области падежних облика; предлошке конструкције. Систем заменичких речи и употреба заменица, деиктичка/форичка функција облика то/ово/оно. Категоријална обележја придева; атрибутске именичке синтагме; одређени/неодређени вид придева. Бројеви и бројне конструкције; проблем конгруенције на синтагматском и реченичном нивоу. Категоријална обележја глагола; глаголски вид (секундарна перфектизација глагола); глаголски род; глаголски облици за време и начин. Непроменљиве врсте речи: прилози, реченични прилози, модалне партикуле. Системи падежа са прилошким значењем; Падежи са објекатским значењем; Рекција глагола, именица и придева.

Практична настава: На часовима вежбања проверава се код полазника курса усвајање програмског садржаја и упућује на релевантну литературу. Рад на различитим типовима текста са примерима који илуструју поједине сегменте теоријске наставе.

Литература:

Антонић, Ивана. Синтакса и семантика падежа у: *Синтакса савременога српског језика. Проста реченица*. 2005.

Ивић, Милка. *Лингвистички огледи*. Београд: Просвета. 1983 (један рад из падежн проблематике).

Ивић, Милка. *О зеленом коњу*. *Нови лингвистички огледи*. Београд: Словограф. 1985.

Клајн, Иван. *Граматика српског језика.* Београд: Завод за издавање уџбеника (2. део – морфологија и синтакса). 2005.

Кликовац, Душка. О употреби показних речи у српском језику. *Когнитивнолингвистичка проучавања српског језика. Зборник радова*. 2006: 125-141.

Mrazović, Pavica. *Gramatika srpskog jezika za strance*. Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića. 2009.

Петровић, Владислава и Коста Дудић. *Речник глагола са граматичким и лексичким допунама*. Нови Сад – Сарајево: Завод за издавање уџбеника – Свјетлост. 1989.

Поповић, Љубомир. Предлошки изрази у савременом српскохрватском језику. *Наш језик,* књ. I, св. 3-4, 159-220.

Радовановић, Милорад и др. *Српски језик на крају века*. Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник. 1996, 143–159.

Станојчић, Живојин. *Морфологија, синтакса и фразеологија*. Београд: Институт за српски језик САНУ – Службени гласник. 1996.

Историја уметности од праисторије до рађања егејске цивилизације

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Стицање основних знања о рађању цивилизације и уметности и развоју раних култура и уметност као израз друштвеног устројства, култова и веровања.

Исход предмета

Способност препознавања и временско-просторног лоцирања уметничких дела насталих у различитим културама и њихово разумевање у контексту епоха и околности у којима су настајала.

Садржај предмета

Теоријска настава: Преглед историје уметности од палеолита и неолита, преко примитивне уметности, цивилизације старог Египта, месопотамских култура, Сумера, Акада, Асирије и Вавилона, персијске државе, затим првих култура у егејском свету, претходница грчке уметности, Крита и Микене, и рађање грчке цивилизације након дорске сеобе и њен одјек у сликарству ваза и архајској скулптури и архитектури.

Литература

Општа дела/обавезна литература:

1. H. W. Janson, Istorija umetnosti, Beograd (различита издања), 18-102;
2. Egipatska umetnost, ed. Kako prepoznati umetnost (=KPU), Beograd 1980;
3. Mesopotamska umetnost, KPU, Beograd 1980;
4. B. Gavela, Istorija umetnosti antičke Grčke, Beograd 1982, 11-156.

Проширена литература:

1. W. Torbrugge, M. Backes, R. Dolling, Nastajanje Evrope, ed. Umetnost u slici (=UUSL), Rijeka 1978 (први део, о праисторији, посебно је објављен и књизи W. Torbrugge, Pradavna Evropa, UUSL, Rijeka 1969);
2. T. G. E. Powell, Umetnost praistorije, ed. Svet umetnosti (=SU), Beograd 1970;
3. W. Westendorf, C. J. Du Ry, Visoke kulture starog svijeta, UUSL, Rijeka 1978 (први део, о Египту, објављен је у књизи W. Westendorf, Drevni Egipat, UUSL, Rijeka 1969);
4. A. Godar, Umetnost Irana, Beograd 1965.

Ранохришћанска и средњовековна уметност Ислама и западне Европе

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Стицање основних сазнања о рађању ранохришћанске уметности у крилу Римског царства, уобличавању исламске културе и вишевековном развоју хришћанске уметности у западној Европи посматрано кроз призму културе, политике и вере.

Исход предмета

Способност препознавања и временско-просторног лоцирања уметничких дела насталих у средњовековним друштвима и њихово разумевање у контексту епоха и околности у којима су стварана.

Садржај предмета

Теоријска настава: Рађање хришћанске уметности, стварање исламске културе и стваралаштва и развој хришћанске културе и уметности у западној Европи, почев од сеобе народа и такозваног «мрачног доба», преко епохе Каролинга, Салијевско-саксонске династије и отонске цивилизације, романике и готике и њихових израза у архитектури, скулптури и сликарству.

Литература

Општа дела/обавезна литература:

1. H. W. Janson, Istorija umetnosti, Beograd (различита издања), 157-169, 184-282;
2. Islamska umetnost, ed. Kako prepoznati umetnost (=KPU), Beograd 1980;
3. Ž. Dibi, Umetnost i društvo u srednjem veku, ed. Clio, Beograd 2001;
4. Romanika, KPU, Beograd 1980;
5. M. Milani, E. Bakeski, Đoto, ed. Veliki majstori umetnosti, Beograd 1979.

Проширена литература:

1. K. Oto-Dorn, Islamska umetnost, ed. Umetnost u svetu (=UUSV), Novi Sad 1971, уводни део;
2. E. Kubah, V. H. Elbern, Karolinška umetnost, UUSV, Novi Sad 1973, уводни део;
3. E. Kubah, P. Bloh, Romanička umetnost, UUSV, Novi Sad 1974, уводни део.

Погледати због добрих илустрација:

1. F. Gerke, Kasna antika i rano hrišćanstvo, UUSV, Novi Sad 1973;
2. D. Talbot-Rice, Islamska umetnost, ed. Svet umetnosti (=SU), Beograd 1968;
3. Ch. Schug-Wille, C. J. De Ry, Bizant i svijet Islama, Umetnost u slici (=UUSL), Rijeka 1978;
4. P. Vercone, Od Teodoriha do Karla Velikog, UUSV, Novi Sad 1974;
5. M. Backes, R. Dolling, Rađanje Evrope, UUSL, Rijeka 1970;
6. B. Rupreht, Romanička skulptura u Francuskoj, Beograd 1975;
7. F. Souchal, H: H. Hofstatter, Evropski srednji vek, UUSL, Rijeka 1978;
8. A . Martindale, Gothic Art, ed. Thames and Hudson, London 1988.

Уметност ренесансе и маниризма

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Циљ предмета је упознавање студената са кретањима, различитостима и специфичностима у пољу сликарства, скулптуре и архитектуре на територији Европе током 15. и 16. века

Исход предмета

Способност препознавања и временско-просторног лоцирања једног уметничког дела, опуса једног уметника или групе уметника; разумевање дела у контексту времена у коме је настало; препознавање и интерпретирање основних карактеристика времена кроз анализу формално-стилских елемената; стицање способности мапирања и интерпретирања значења уметничког дела.

Садржај предмета

Теоријска настава: Курс разматра уметност ренесансе и маниризма током 15. и 16. в. на тлу Европе. Тематизује обнављање интересовања за класичну античку уметност: људску фигуру, акт, портрет; представљање простора на слици: ваздушна и научна перспектива; теоријске поставке о сликарству Л. Б. Албертија и формирање перспективног модела као доминантног модела представљања у западноевропској уметности; мењање позиције уметника у складу са променом статуса уметности од уметности као механичке вештине ка уметности као слободне вештине; појмове као што су висока ренесанса, геније, ремек-дело; ренесансу у северној Европи: сличности и разлике у односу на италијанску ренесансу; појам маниризма, дефинисање маниризма у италијанској уметности и на северу Европе; проблематизује тумачења заснована на интерпретативном моделу италијанске уметности, а у вези са уметношћу на северу Европе 15. и 16. в.

Литература

Општа дела/обавезна литература::

1. Janson, H.W; Istorija umetnosti, Beograd, 2005; (поглавља о ренесанси и маниризму)

2. Hartt, F.; History of Italian Renaissance Art, Painting, Sculpture, Architecture, Harry N. Abrams, Inc. Publishers, New York (одабрана поглавља); алтернативно Welch, E.; Art in Renaissance Italy, Oxfords History of Art,; и Murray, P&L; Umetnost Renesanse, Beograd 1975

3. Blant, E.; Umetnička teorija u Italiji 1450-1600, Clio, Beograd 2005

4. Osten, G.; Vey, H.; Painting and Sculpture in Germany and the Netherlands, 1500-1600, Harmondsworth, 1969;

Проширена литература:

Garin, E.(prir.); Čovek renesanse, Clio, 2005 (posebno strane 222-260);

Уметност од неокласицизма до почетка 20. века

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета Циљ предмета је упознавање студената са развојем уметности током 19. века и на прелазу 19. у 20. век, те контекстуализацијом убрзавања промена стилских парадигми. Маркирају се основне идеје овог периода као и њихове рефлексије у уметности и култури, тематизује се освит модерног доба и интерпретира генеза концепта модерне уметности и модерне слике.

Исход предмета Способност препознавања и временско-просторног лоцирања једног уметничког дела, опуса једног уметника или групе уметника; разумевање дела у контексту времена у коме је настало; препознавање и интерпретирање основних карактеристика времена кроз анализу формално-стилских елемената; стицање способности мапирања и интерпретирања значења уметничког дела.

Садржај предмета *Теоријска настава* Курс тематизује неколико целина: *неокласицизам* – француска буржоаска револуција, неокласицизам у контексту датог политичког тренутка и класицистички модел представљања; *романтизам* – историјска збивања, појам Оријента и оријентализма, културни империјализам западне Европе; теме у романтизму; однос романтизма према неокласицизму; романтизам у Француској, Немачкој, Енглеској и Србији; *реализам* – социо-политички контекст, продор социјалистичких идеја, убрзана индустријализација, проналазак фотографије, теме, однос према романтизму, карикатура; *импресионизам* – прекид са академском традицијом, одлике, теме, однос према фотографији, урбани карактер импресионизма; концепт и искуство модерности; историзација и академизација импресионизма; *неоимпресионизам*; *симболизам и сецесија* – дух епохе, синкретизам стила, однос према романтизму, реализму, импресионизму; *Прерафаелити, набисти, сецесија/art nouveau/Modern style*. Курс тематизује и проблематизује однос према ваневропским културама, као и однос према стваралштву деце и ментално оболелих особа; тематизација и проблематизација процеса настанка идеје модерног/модерности у уметности на прелазу векова (*постимпресионизам, фовизам, експресионизам и кубизам*) као и методолошких основа изучавања са посебним осврtом на нове методолошке приступе. Разматрају се међусобне везе уметности, књижевности, музике, науке, технолошких иновација, популарне културе у датом периоду.

Литература

Општа дела/обавезна литература:

- Janson, H.W; Istorija umetnosti, Beograd 2005, (poglavlja o neoklasicizmu, romantizmu, realizmu, impresionizmu i postimpresionizmu); Arnason, H.H.; A History of Modern Art, (third edition revised and updated), Thames and Hudson, London 1988; (Istorija moderne umetnosti, Beograd 1975), (uvodno razmatranje, poglavlja o impresionizmu, postimpresionizmu, fovizmu, ekspresionizmu i kubizmu); Argan, C.G.; Moderna umetnost I i II, 1770- 1970-2000, Clio, Beograd 2004; (poglavlja vezana za nastavni program Istorije umetnosti 1); Rid, H.; Istorija modernog slikarstva, Beograd 1967; (do fovizma, ekspresionizma i kubizma); Rid, H.; Istorija moderne skulpture, Beograd 1966; (do fovizma, ekspresionizma i kubizma); Brettell, R.R.; Modern Art 1851-1929, Oxford History of Art, 1999; Frascina, F.; Blake, N.; Fer, B.; Garb, T., Harrison, C., Modernity and Modernism, French Painting in the Nineteenth Century, The Open University/Yale University, 1993; (poglavlja Ch1 – Modern Practices of Art and Modernity i Ch2 – Impressionism, Modernism and Originality)

Проширена литература: Novotny, F.; Painting and Sculpture in Europe, 1780-1880, Harmonsworth, 1960; Blayney Brown, D.; Romanticism, Phaidon, 2001; Nochlin, L.; The Politics of Vision, Essays on Nineteenth Century Art and Society, Thames&Hudson, 1989; 1991; 1994; Bazen, Ž.; Impresionizam, Beograd; Postimpresionizam, Zagreb-Ljubljana 1979; Van Gog, Pisma bratu, Kandinski, V.; O duhovnom

u umetnosti, Beograd 1996; 8. Gogen, P.; Zapisi civilizovanog divljaka, Beograd 1997;

Проблеми модерне лирике

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Положен испит из предмета Европска књижевност 19. века

Циљ предмета

Упознавање студената са проблемима, структуром и поетским функцијама модерне лирике. Препознавање веза са поезијом ранијих епоха и националних специфичности одређених праваца и покрета. Везе са филозофијом и другим уметностима. Критичка и креативна рецепција, интертекстуалност и дискурзивност.

Исход предмета

Студенти морају овладати знањима о устројству и токовима модерне лирике, стилским формацијама, компаративним и типолошким везама, што их оспособљава за самостално тумачење дела модерних песника.

Садржај предмета

Теоријска настава

Наслеђе романтизма у модерном песништву (Новалис, Хелдерлин, По, Колриџ, Китс, Витман, Нервал). Поетика симболизма, специфичности појединачних опуса (Бодлер, Рембо, Валери). Деперсонализација, апстракција, естетика ружног, херметичност, дискурзивност, мит, слободни стих, песма у прози, циклуси. Представници авангарде и модернизма (Кавафи, Рилке, Паунд, Елиот, Хлебњиков, Тракл, Цветајева, Лорка, Шар).

Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Рад на конкретним текстовима, упоредна анализа.

Литература

Модерно светско песништво, 1-2, 1983 (и др. антологије модерног песништва); Х. Фридрих, *Структура модерне лирике*, 2003; С. М. Баура, *Наслеђе симболизма*, 1970; М. Рејмон, *Од Бодлера до надреализма*, 1958; Е. Вилсон, *Акселов замак или о симболизму*, 1964; Т. Манојловић, *Основе и развој модерне поезије*, 1987; Б. Радовић, *О песницима и о поезији*, 2001, *Још о песницима и о поезији*, 2007; М. Магарашевић, *Европски песници*, 2010; *Прегледни речник компаратистичке терминологије у књижевности и култури*, 2011; Ј. Новаковић, *Интертекстуална истраживања*, 2012. Остала литература предвиђена силабусом.

Стандардни српски језик 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: Стандардни српски језик 1: морфосинтакса

Циљ предмета: Стицање основних знања из синтаксе реченице стандардног српског језика и њихова примена у настави и језичко-књижевним истраживањима.

Исход предмета: Овладавање правилима устројства реченица у стандардном српском језику како би се полазници курса оспособили за успешније писмено и усмено изражавање.

Садржај предмета

***Теоријска настава*:** Дефинисање основне синтаксичке јединице. Структурирање и типологија простих и сложених реченица: критерији, начини структурирања. Реченица : исказ. Типологија предиката. Остали реченични чланови: субјекат: агенс; објекат: допуна; одредбе. Пасивне: активне реченице. Персоналне: имперсоналне реченице; уопштавање и анонимизација агенса. Напоредне реченичне структуре. Везничка и корелатиивна синтаксичка средства. Зависносложене реченице: принципи за типологију. Објекатске: допунске; адвербијалне (временске, узрочне, последичне, допусне, намерне, условне, начинско-поредбене); релативне (атрибутске, субјекатске, објекатске, предикативне). Глаголски облици као кондензатори реченичних значења.

***Практична настава (вежбе)*:** Проверава се усвајање програмског садржаја. Препознавање и анализа реченичних структура српскога језика. Рад на тексту са примерима који илуструју поједине сегменте теоријске наставе.

Литература:

Антонић, И. Клаузе с нултим везником. *Граматика и лексика у словенским језицима*. Зборник радова с међународног симпозијума. Нови Сад – Београд, 265–276.

Ивић, М. *Лингвистички огледи.* Београд: Библиотека XX век, 2008 (рад по избору).

Ковачевић, М. *Синтакса сложене реченице у српском језику.*Београд: Друштво Рашка школа. 1998 (рад по избору).

Мразовић, П. *Граматика српског језика за странце.* Сремски Карловци – Нови Сад: Изд. књижарница З. Стојановића, 2009.

Пипер, Антонић, Ружић и др. *Синтакса савременога српског језика.Проста реченица* (ур. М. Ивић). Београд: Институт за српски језик САНУ, Београдска књига. Нови Сад: Матица српска 2005 (одабрано поглавље).

Поповић, Љ. Из проблематике конституисања и структурирања сложених реченице: независне и зависне реченице*, Књижевност и језик,* бр. 29/1 (1982), 2-15.

Радовановић, М. *Списи из синтаксе и семантике.* Сремски Карловци – Нови Сад: Изд. књиж. З. Стојановића, 1990 (рад по избору).

Ружић, В. О класификацији зависних реченица у српском језику. *Српски језик* XV/1-2 (2010), 105-119.

Ружић, В. Зависне реченице са значењем циља. *Јужнословенски филолог* LXVI (2010): 415-429.

Танасић, Ср. *Из синтаксе српске реченице.* Београд: Београдска књига, Институт за српски језик, 2012 (рад по избору).

Историја уметности од Грчке до уметности Римског царства

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Стицање знања о развоју грчке, етрурске и римске уметности кроз призму историјских околности, како политичких, тако и културних збивања.

Исход предмета

Способност препознавања и временско-просторног лоцирања уметничких дела насталих у античким друштвима и њихово разумевање у контексту епоха и околности у којима су стварана.

Садржај предмета

Теоријска настава

Класично грчко вајарство и сликарство, архитектура, вајарство и сликарство IV века и хеленистичке епохе и појава локалних школа, етрурско стваралаштво и римска уметност у доба републике, царства и тертархије.

Литература

Општа дела/обавезна литература:

1. H. W. Janson, Istorija umetnosti, Beograd (различита издања), 102-156;
2. G. Hafner, Kreta i Helada, ed. Umetnost u slici (=UUSL), Rijeka 1969, 8-12, 127-252;
3. B. Gavela, Istorija umetnosti antičke Grčke, Beograd 1982, 157-324;
4. Rimska umetnost, KPU, Beograd 1980;
5. H. Keler, Rimsko carstvo, ed. Umetnost u svetu (=UUSV), Novi Sad 1970.

Проширена литература:

1. G. Hafner, Klasična razdoblja antike, UUSL, Rijeka 1987;
2. K. Šefold, Klasična Grčka, UUSV, Novi Sad 1973;
3. G. M. A. Richter, A Handbook of Greek Art, ed. Phaidon, London 1987;
4. J. Boardman, Greek Art, ed. Thames and Hudson (=TH), London 1987;
5. J. Boardman, Greek Sculpture. The Classical Period, TH, London 1985.

Византијска и српска уметност са иконографијом

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Упознавање студената са основним постулатима уметничког изражавања у средњем веку у Византији и Србији и о токовима њиховог развоја посматраним кроз призму историјских токова, теологије слике и иконографских основа.

Исход предмета

Способност препознавања и временско-просторног лоцирања уметничких дела насталих у средњовековним друштвима и њихово разумевање у контексту епоха и околности у којима су стварана.

Садржај предмета

Теоријска настава: Иконографија источнохришћанске уметности, рађање и развој византијске архитектуре, монументалног и минијатурног сликарства од епохе цара Јустинијана до доба династије Палеолога и пада Цариграда 1453. и уметничко стваралаштво у Србији од времена великог жупана Стефана Немање до пада Смедерева 1459.

Литература

Општа дела/обавезна литература:

1. H. W. Janson, Istorija umetnosti, Beograd (различита издања), 169-183;
2. D. Talbot-Rice, Umetnost vizantijskog doba, ed. Svet umetnosti (=SU), Beograd 1968, uvodni deo;
3. V. J. Đurić, G. Babić-Đorđević, Srpska umetnost u srednjem veku, knjiga prva, IX-XIII vek, Beograd 1997, 50-64, 90-94, 97-99, 123-129, 133-152, 172-209;
4. V. J. Đurić, G. Babić-Đorđević, Srpska umetnost u srednjem veku, knjiga druga, XIV-XVI vek, Beograd 1997, 5-36, 48-67, 72-74, 77, 93-105, 107-111, 128-167.

Проширена литература:

1. Ch. Schug-Wille, C. J. De Ry, Bizant i svijet Islama, Umetnost u slici (=UUSL), Rijeka 1978;
2. S. Radojčić, Srpska umetnost u srednjem veku, Beograd-Zagreb 1982, 28-42, 43-56, 73-85, 86-120, 137-156;
3. V. J. Đurić, Vizantijske freske u Jugoslaviji, Beograd 1974, 27-28, 31-46, 47-53, 56-60, 63-66, 69-72, 75-76, 79-83, 86-87, 91-104.

Уметност барока и рококоа

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Циљ предмета је упознавање студената са кретањима, различитостима и специфичностима европског сликарства, скулптуре и архитектуре током 17. и 18. века.

Исход предмета

Способност препознавања и временско-просторног лоцирања једног уметничког дела, опуса једног уметника или групе уметника; разумевање дела у контексту времена у коме је настало; препознавање и интерпретирање основних карактеристика времена кроз анализу формално-стилских елемената; стицање способности мапирања и интерпретирања значења уметничког дела.

Садржај предмета

Теоријска настава: Курс разматра барокну уметност (17. и 18. век) на тлу Европе. Тематизује основне одлике епохе, разматрајући како су специфичности друштвено-политичког и религиозног контекста утицале на развијање барокних стилских одлика у уметности. У том смислу, курс разматра неколико тематских целина као што су: *барок у Италији*: Тридентски концил; две струје: натурализам и класицизам; програмско одвајање од манирстичке уметности и истовремено задржавање појединих манирстичких решења; илузионизам; синкретизам; *барок у Шпанији*: између репрезентативне дворске уметности и уметности цркве и верског мистицизма; *барок у Француској*: класицизам и натурализам у француском сликарству; уметност као део машинерије за глорификовање краља; оснивање Академија; теоријске расправе на француској Уметничкој академији; Декартов концепт гледања – картезијански перспективни модел као граница између сличности и репрезентације; и завршна фаза барока – *рококо*: француски, венецијански, енглески рококо; специфичност тема у рококоу; идеолошке разлике између умеренијих, грађанских и фриволнијих, аристократских токова у рококоу; барокни елемнти у српској уметности 18. века.

Литература

Janson, H.W, Istorija umetnosti, Beograd, 2005. (поглавља о бароку и рококоу); Wittkower, R, Art and Architecture in Italy, 1600-1750, Harmondsworth, 1973. (уводно поглавље, поглавља о Каравађу, Карачијима и Бернинију); Mihailović, R, Zapadnoevropska umetnost XVII I XVIII veka, Beograd 1965; Blunt, A, Art and Architecture in France, 1500-1700; Harmondsworth, 1980. (одабрана поглавља)

Rosenberg, J, Slive, S, ter Kuile, H, Dutch Art and Architecture, 1600-1800, Harmondsworth, 1972 (одабрана поглавља).

Уметност 20. века

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Циљ предмета је упознавање студената са сложеним уметничким праксама које су обележиле 20. век као и стицање способности разумевања ове хетерогености и комплексности.

Исход предмета

Способност препознавања и временско-просторног лоцирања једног уметничког дела, опуса једног уметника или групе уметника; разумевање дела у контексту времена у коме је настало; препознавање и интерпретирање основних карактеристика времена кроз анализу формално-стилских елемената; стицање способности мапирања и интерпретирања значења уметничког дела.

Садржај предмета

Теоријска настава

Курс разматра и тематизује разнолике појаве у уметности 20. века. Проблематизује досадашња читања и изучавања уметности 20. века као унисоног тока и као перманентне смене праваца. Разматрају се: генеза модерне слике до концепта самореферентне слике; редефинисање традиционалне скулптуре; уметнички покрети/утопијски пројекти; тело у уметности 20. века; уметност и живот; нови медији, технологија и уметност; инсталације и нови типови излагања.

Литература

Општа дела/обавезна литература:

1. Arnason, H.H.; A History of Modern Art, Thames and Hudson, London 1988; алтернативно Istorija moderne umetnosti, Beograd 1975 (поглавља која су у вези са темама курса Историја уметности – 20. век)

2. Stangos, N. (ed.); Concepts of Modern Art, (revised and enlarged edition), Penguin Books, 1981; 1990; (поглавља која су у вези са темама курса Историја уметности – 20. век)

3. Rid, H; Istorija modernog slikarstva, Beograd 1967; (поглавља која су у вези са темама курса Историја уметности – 20. век)

4. Rid, H; Istorija moderne skulpture, Beograd 1966; (поглавља која су у вези са темама курса Историја уметности – 20. век)

5. Hopkins, D; After Modern Art, 1945-2000 Oxford History of Art, 2001;

Проширена литература:

1. Harrison; Frascina; Perry; Primitivism, Cubism, Abstraction, The Early Twentieth Century, The Open University/Yale University, 1993, (Ch3- Abstraction, str 185-212 i 219-227);

2. Wood, Frascina, Harris, Harrison, Modernism in Disppute, Art Since the Forties, The Open University/Yale University, 1993 (preporučene teme na str. 42-74; 170-209; 237-257)

3. Fer, Batchelor, Wood, Realism, Rationalism, Surrealism, Art Between the Wars, The Open University/Yale University, 1993 (preporčene teme na str.30-47; 52-61; 77-85; 87-115; 170-247;)

4. уводни текстови у едицији Thames and Movements у издању Phaidon-a (посебно Conceptual Art, Minimal Art, Arte Povera, Artist's Body, Pop Art)

5. Nicolas Bourriaud, Relaciona estetika, piratsko izd. (original Esthétique relationnelle, Les Presses du réel, 1998)

Модернистички роман

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 7

Услов: Положен испит из предмета Европска књижевност 19. века, Проблеми модерне лирике

Циљ предмета

Упознавање студената са основним приповедачким поступцима, тематским оквирима и идејним токовима модернистичког романа. Упућивање студената у избор и начин коришћења секундарне литературе као и у самостално тумачење књижевног дела.

Исход предмета

Стицање способности студената да самостално препознају и вреднују литерарност и књижевне поступке и достигнућа модернистичког романа у Европи и САД.

Садржај предмета

Теоријска настава. Увод у модернистички роман. Наслеђе 19. века (Флобер, Достојевски, Зола). Епифанија. Роман тока свести. Натурализам. Психологија. Традиција. Роман и мит (Џемс Џојс, Томас Ман, Франц Кафка). Естетицизам. Модернистички формализам. Просторна форма (Џ. Франк). Импресионизам и субјективност. Интертекстуалност и алузивност. Књижевност апсурда. Језичка конститутивност тропа. Метатекстуалност. Енциклопедизам. Утицај филозофије на роман и утицај романа на филозофију. Утицај нових медија (радио, телеграф, филм). Модернистичко наслеђе у савременом роману. Утицај европских модерниста на српске романсијере (М. Црњански, И. Андрић, Д. Киш).

Практична настава: Читање и тумачење одабраних одломака из примарне и секундарне литературе.

Литература

Примарна. Џ. Џојс, *Портрет уметника у младости,* прев. Петар Ћурчија, Београд, 1991. Џ. Џојс, *Уликс*, прев. З. Пауновић, Београд, 2004. Франц Кафка, *Процес,* прев. Вида Печник, Београд, 1968. М. Пруст, *Једна Сванова љубав*, прев. Ж. Живојиновић, Београд, 2004. Т. Ман, *Чаробни Брег*, прев. М. Ђорђевић и М. Половина, Београд, 1964. В. Фокнер: *Бука и бес*, прев. Б. Марковић, Београд, 2001. А. Ками, *Странац*, прев. З. Хаџи-Видојковић, Београд, 1968. Владимир Набоков, *Лолита,* прев. Бранко Вучићевић, Београд, 1987.

Секундарна. Иво Видан, *Романи струје свијести (Џојс, Фокнер)* Загреб, 1971. З. Пауновић, *Историја, фикција, мит*, Београд, 2006. Д. Стојановић, *Парадоксални класик Томас Ман*, Београд, 1997. Е. М. Мелетински, *Поетика мита,* прев. Ј. Јанићијевић, Београд, 1983 (3. део, „Митологизам у књижевности 20. века“, стр. 283-365). Џ. Бел-Виљада, *Уметност ради уметности и књижевни живот,* прев. В. Гвозден, Н. Сад, 2004 (погл. „Књижевни модернизам и даље“, стр. 189-236). Албер Ками, „Нада и апсурд у дјелу Франца Кафке“, *Мит о Сизифу,* прев. Н. Самилагић, Сарајево, 1978. Нина Берберова, „Набоков и његова *Лолита*“, прев. Л. Суботин, *Мостови,* бр. 114, 1998, стр. 56-73.

Теорија књижевности

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета: Студенти би требало да овладају основним појмовима стилистике, версификације и генологије.

Исход предмета: Савладана примена поступака стилистичке, версификационе и генолошке анализе, као теоријска припрема за свеобухватни поступак интерпретације књижевног текста.

Садржај предмета

Теоријска настава: **Теорија стила (стилистика):** Наука о књижевности и њене дисциплине. Поетска функција језика. Појам стила. Стара поетика и реторика. Појам избора и стилске варијанте. Појам стилске фигуре. Фигуре дикције, фигуре речи (тропи), фигуре конструкције, фигуре мисли. Појам стилема и његове врсте. Стилистичка критика. Теорија стиха (версификација): Појам стиха. Системи версификације: квантитативни, силабички и тонски. Силабичко-тонска начела и основи српске и хрватске версификације. Ритам. Строфа и њене врсте. Рима и њене функције. Стални облици античког, романског, германског, оријенталног и словенског порекла. Слободни стих. Ритмичка проза. **Теорија књижевних родова и врста (генологија)**: Структура књижевног дела. Класификација књижевности. Три књижевна рода. Једноставни облици. Опште особине лирике. Лирска песма, лирски субјекат. Лирске врсте. Опште особине епике. Епско дело у стиху и епска техника. Епско-лирске врсте. Епска песма, еп, епопеја. Подврсте епова. Епско дело у прози и приповедна техника. Приповедач и тачка гледишта. Новела и приповетка. Роман и његове подврсте. Опште особине драматике. Композиција драмске радње. Трагедија и појам трагичког. Комедија и појам комичког. Драма у ужем смислу. Књижевно-научне врсте. Књижевне вредности.

Практична настава, вежбе: Практични рад на тексту као провера стеченаих теоријских сазнања.

Литература. Обавезна: Р. Велек, О. Ворен, *Теорија књижевности*, Београд 1974; З. Шкреб, А.Стамаћ, *Увод у књижевност*, Загреб 1983; Д. Живковић, *Теорија књижевности*, Београд 1992; Зденко Лешић, *Теорија књижевности*, Београд 2008. **Допунска**: Б. Томашевски, *Теорија књижевности*, Београд 1972; В. Кајзер, *Језичко уметничко дело*, Београд 1973; П. Гиро, *Стилистика*, Сарајево 1964; В.Ђурић, *Лирика у светској књижевности*, Београд 1982.

Изборна: Н. Петковић, *Језик у књижевном делу*, Београд 1975; С. Петровић, *Облик и смисао*, Нови Сад 1986; Х. Фридрих, *Структура модерне лирике*, Нови Сад 2003; Ј. Мелетински, *Историјска поетика новеле*, Нови Сад, 1997; М. Солар (уред.), *Модерна теорија романа*, Београд 1979; М. Бахтин, *О роману*, Београд 1989; М. Бал, *Наратологија*, Београд 2000.

Естетика 1

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Циљ предмета „Естетика 1“ је реактуализација филозофске оријентације овог предмета. Овај циљ биће остварен студирањем темељних дела и списа који се односе на естетско подручје, која су издржавала пробу времена, која подлеже најозбиљнијим питањима уметности и њеној улози и која су основ најутицајнијих естетичких оријентација. Студиј заснован на таквој припадајућој литератури требао би да еманципује студенте и оспособи их за самостална истраживања.

Исход предмета

Исход предмета би био оспособљавање студената за самостална естетичка истраживања.

Садржај предмета

Теоријска настава

Искуство је показало да је најпродуктивније комбиновати историјско-проблемски метод. У том смислу студиј предвиђа упознавање са главним естетским учењима од пресократоваца до данас, као и уочавање темељних проблема који су и данас отворени у естетици.

Практична настава: Вежбе

Анализа изворних филозофско-естетичких текстова.

Литература

1. Платон, *Ијон. Хипија Већи. Гозба. Федар*, БИГЗ, Београд 2000.
2. Аристотел, *О песничкој уметности*, Зав. за уџб. и нас. сред., Београд 1990.
3. Гадамер, Х.Г., *Огледи о филозофији умјетности*, АГМ, Загреб 2003.
4. Морпурго-Таљабуе, Г., *Савремена естетика*, Нолит, Београд 1968.
5. Татаркјевич, В., *Историја шест појмова*, Нолит, Београд 1980.
6. Еко, У., *Умјетност и љепота у средњовјековној естетици*, Профил, Загреб 2006.

Методика наставе књижевности

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета: Циљ предмета је применити у настави књижевности и језика усвојена стручна знања; повезати наставу књижевности и језика; систематски и континуирано изучавати наставу писмености; овладати интерпретацијом књижевних дела из школских програма на примерима из епске књижевности.

Исход предмета: Исход предмета је применити у настави књижевности и језика методичке интерпретативне моделе; повезати наставу књижевности и језика; овладати интерпретацијом текста. Показати способност примене стечених знања у наставној пракси.

Садржај предмета *Теоријска настава*: Методика наставе књижевности се остварује проучавањем програмских садржаја који се усвајају путем часова предавања, вежбања и консултација. Садржај предмета: У средишту наставе биће наставна обрада књижевног дела (појам, нивои обраде), методичке радње у проучавању књижевног текста, мотивисање ученика, читање, врсте читања, истраживачки задаци и пројекти, локализовање текста, тумачење непознатих речи и израза, план рада на тексту, проучавање вредносних чинилаца текста, интерпретација, интеграциони чиниоци у тумачењу књижевног дела. Наглашаваће се значај интерпретативно-аналитичког система у настави, принципа корелације и интеграције и повезивања у наставне системе. Књижевно дело биће у средишту наставног процеса, рад на тексту у првом плану, а стварање проблемских ситуација и вођење ка самосталном решавању проблема афирмисаће индивидуалну иницијативу. Елаборираће се различити методолошки приступи у зависности од књижевне врсте, књижевноисторијског периода и поетичких одлика књижевног дела. Акценат теоријског истраживања биће подстицање креативности, развијање читалачких и аналитичких компетенција, неговање естетског сензибилитета.Посебна пажња ће се поклањати систематски и континуираном раду у настави писмености. *Практична настава:* Вежбе ће пратити теоријску наставу како на факултету (студенти ће осмишљавати интерпретативно-аналитичке моделе у складу са научним захтевима) тако и у школи (студенти ће пратити извођење наставе). Студенти ће обавезно слушати десет школских часова на основном и средњем нивоу образовања. Тако ће се уочити разлике у методичком приступу на различитим нивоима наставе.

Литература: Николић, Милија (1999): *Методика наставе српског језика и књиже*вности, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, стр. 405–629. Илић, Павле (2003): *Српски језик и књижевност у наставној теорији и пракси*, Змај, Нови Сад, стр. 173 – 249. Росандић, Драгутин (1986): *Методика књижевног одгоја и образовања*, Школска књига, Загреб. Стр. 202–256, 473–575, 577–635. Брборић, Вељко. *Правопис српског језика у наставној пракси.* Београд: Филолошки факултет. 2004. стр. 242–289. Нови Сад. Оливера Радуловић, *Нове научне методологије у настави књижевности*. Нови Сад: Orpheus. 2011 (избор).

Романи Андрића и Црњанског

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов:

Циљ предмета

Да се студенти упознају са поетичким особеностима романа Милоша Црњанског и Иве Андрића у контексту европске и српске романескне књижевности 20. века

Исход предмета

Студенти су овладали знањима о поетичким особеностима романескних опуса Милоша Црњанског и Иве Андрића

Садржај предмета

Теоријска настава: Роман као жанр. Особености романа 20, века. Традиција романа у српској књижевности. Српски роман 20. века. Историјски роман. Романи Милоша Црњанског: *Дневник о Чарнојевићу* (1921), *Сеобе* (1929), *Друга књига Сеоба* (1962), *Роман о Лондону* (1971). Романи Иве Андрића: *На Дрини ћуприја* (1945), *Травничка хроника* (1945), *Госпођица* (1945), *Проклета авлија* (1954). Историјски роман Црњанског и Андрића у контексту различитих поетичких полазишта двојице писаца.

Литература:

Александар Петров, *Поезија Црњанског и српско песништво*, Београд 1971 (избор); Новица Петковић, *Лирске епифаније М. Црњанског*, Београд 1996 (избор); Новица Петковић, *Два српска романа*, Београд 1988 (избор); Никола Милошевић, *Роман Милоша Црњанског*, Београд 1970 (избор); *Књига о Црњанском* (прир. М. Ломпар), Београд 2004 (избор); *Књижевно дело Милоша Црњанског* (зборник), Београд 1972 (избор); Петар Џаџић, *Повлашћени простори Милоша Црњанског*, Београд 1992 (избор); *Милош Црњански* (зборник) 1996; Мило Ломпар*, Аполонови путокази*, Београд 2004; Горана Раичевић, *Есеји Милоша Црњанског*, Нови Сад 2005 (избор); Горана Раичевић, *Кротитељи судбине: о Црњанском и Андрићу*, Београд 2010; Горана Раичевић, *Коментари "Дневника о Чарнојевићу",* Нови Сад 2010; Слободан Владушић, *Црњански, Мегалополис*, Београд 2011. *Зборник о Андрићу* (прир. Р. Вучковић), Бг. 1999 (избор); Радован Вучковић, *Велика синтеза*, Сарајево 1974 (избор); Иво Тартаља, *Приповедачева естетика*, Београд 1979 (избор); Драган Стојановић, *Лепа бића Иве Андрића*, Нови Сад 2003 (избор); *Зборник радова о Иви Андрићу*, САНУ, Београд 1981 (избор); *Дело Иве Андрића у контексту европске књижевности*, Беобрад 1981 (избор); Петар Џаџић, *Христова греда у каменој капији*, Београд; Петар Џаџић, *О проклетој авлији*; Горана Раичевић, *Кротитељи судбине*: О Црњанском и Андрићу, Београд 2010; Жанета Ћукић Перишић, *Писац и прича: стваралачка биографија Иве Андрића,* Нови Сад 2012. (Избор)

Поетика Борислава Пекића

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов:

Циљ предмета

Упознавање са опсесивним темама, поетиком и кључним делима Борислава Пекића. Позиционирање Б. Пекића у савременој српској прози.

Исход предмета

Познавање кључних дела Борислава Пекића као и његовог места у савременој српској прози. Оспособљеност за разумевање Пекићеве прозе.

Садржај предмета

Теоријска настава

Пекићеве основне теме – од судбине српског грађанског друштва до судбине материјалистичке цивилизације; поетички лик: прелаз од романа идеја, ка историографској метафикцији, до паражанровског, односно антрополошког романа.

Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Анализа: одломка *Златног руна* (I), романа *Како упокојити вампира*, одломка из мемоара *Године које су појели скакавци*, књиге есеја *Одмор од историје*, као и романа *Беснило*.

Литература

Примарна

Б.Пекић, *Златно руно* I, Београд, 2005 (одломак).

Б.Пекић, *Како упокојити вампира*, Нови Сад, 2002.

Б. Пекић, *Године који су појели скакавци*, Нови Сад, 2004. (одломак)

Б. Пекић, *Одмор од историје*, Београд, 1993. (избор).

Б. Пекић, *Беснило*, Нови Сад, 2002.

Секундарна

Петар Пијановић, *Поетика романа Борислава Пекића*, Београд, 1991. (одломци)

Маја Цвијетић, *Пекићев Орвел*, Београд, 2007.

Б. Пекић, *Златно доба дијалога*, Београд, 2012 (одломци)

Постколонијално читање Андрићевих романа Травничка хроника и Омерпаша Латас

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов:

Циљ предмета

Упознавање са основним идејама постколонијалне критике и њихова примена у процесу тумачења Андрићевих романа *Травничка хроника* и *Омерпаша Латас*

Исход предмета

Овладавање идејама постколонијалне критике и њихова примена. Савременије читање Анрићевих романа *Травничка хроника* и *Омерпаша Латас*

Садржај предмета

Теоријска настава

Анализа основних идеја постколонијалне критике у делима Едварда Саида и Хоми Бабе. Указивавање на критичка читања класика постколонијалне критике. Указивање на блискости и разлике у Андрићевом и постколонијалном разумевању Истока.

Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Анализа *Травничке хронике* и *Омерпаше Латаса* из угла односноих поставки постколонијалне критике.

Литература

Примарна

И.Андрић, *Травничка хроника*, Београд, Подгорица, 2011

И.Андрић, *Омерпаша Латас*, Београд, 1985

Едвард Саид, *Оријантализам*, Београд, 2000 (одломци)

Едвард Саид, *Култура и империјализам,* Београд*, 2002* (одломци)

Хоми Баба, *Смештање културе, 2004* (одломци)

Секундарна

Слободан Владушић, *Црњански, Мегалополис*, Београд, 2012 (одломци)

Зоран Милутиновић, ,,Критика колонијалног дискурса", Реч, бр. 33, мај 1997. 61-82).

Слика града у савременој српској прози

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 5

Услов:

Циљ предмета

Упознати студенте са историјом и кључним особеностима слике града на репрезентативним примерима из савремене српске прозе књижевности.

Исход предмета

Познавање основних карактеристика слике града у кључним делима савремене српске прозе. Оспособљеност самосталног тумачења слике града у књижевним текстовима.

Садржај предмета

Теоријска настава

Кратка историја перцепција града у књижевности и филозофији: ренесанса, Просвећеност, романтизам, моденизам, постмодернизам. Разликовање полиса и мегалополиса, као два типа урбаног простора; хуманистички и антихуманистички темељи урбаног простора.

Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Анализа Андрићеве *Госпођице*, Црњансковог *Романа о Лондону* и одломака Карановићевог романа *Више од нуле.*

Литература

Примарна:

И. Андрић, *Госпођица*, Београд – Подгорица, 2011.

М. Црњански, *Роман о Лондону*, Београд, 2006.

З. Карановић, Више од нуле, Ниш, 2004. (одломци)

Секундарна

К. Е. Шорске, “Идеја о граду у европској мисли – од Волтера до Шпенглера”; Б. Пајк “Град у сталним променама”; Р. Лехан “Од мита до мистерије” (Поља, бр. 453, септембар – октобар, 2008)

Г. Зимел, “Метрополис и духовни живот” у: *Георг Зимел 1858-2008*, Нови Сад, 2008. 280-291.

О. Шпенглер, “Градови и народи (Душа града)” у: *Пропаст Запада*, Београд, 2003. 105-137.

М. Ломпар, *Црњански и Мефистофел*, Нолит, Београд, 2007. (одломци)

С. Владушић, *Црњански, Мегалополис,* Београд, 2012. (одломци)

Савремена светска књижевност

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 9

Услов: Положен испит из предмета Модернистички роман

Циљ предмета

Упознавање студената са најважнијим савременим кретањима у светској књижевности.

Исход предмета

Умеће препознавања најважнији идејних и стилских поступака у савременој светској књижевности. Познавање контекста унутар којег се данас остварује настава књижевности у свету и начина пријема српске књижевности у иностранству.

Садржај предмета

Теоријска настава

Светска књижевност данас. Књижевност и глобализација. Књижевност и превођење. Књижевност и тржиште. Постколонијална књижевност. Етнолитература. Висока и ниска књижевност (дискусија о случају Дена Брауна и Умберта Ека). Феминизам и женска књижевност. Дијалог са литерарном традицијом (Џ. Фаулс, Џулијан Барнс, М. Турније). Књижевност и историја (Д. М. Томас, Џ. Барнс, А. Малуф). Књижевност и сећање (В. Зебалд). Књижевни живот (Ф. Дуранти). Смисао за крај (Џон Барт, Џ. Барнс). Књижевност и нови медији. Књижевност и филм. Савремена кретања у поезији (П. Целан, Х. М. Енценсбергер, Ш. Хини, Д. Волкот, С.-Џ. Перс, А. Рич, Ј. Бродски). Студије књижевности у свету. Политика књижевности (Ж. Рансијер). Рецепција српске књижевности у иностранству (А. Тишма, Д. Киш, М. Павић).

Практична настава:Вежбе. Читање и анализа одабраних одломака из примарне и секундарне литературе.

Литература

Примарна. Умберто Еко, *Име руже,* прев. М. Пилетић, Београд, 2004. Ден Браун, *Да Винчијев код,* прев. А. Молнар, Н. Сад, 2008. Маргарет Атвуд, *Слушкињина прича,* прев. Г. Капетановић, Београд, 2006. Џ. Фаулс, *Чаробњак,* прев. Ђ. Топораш-Драгић, Н. Сад, 1994. Џулијан Барнс, *Флоберов папагај,* прев. Н. Палић, Бања Лука, 2008; *Историја света у 101/2 поглавља,* прев. И. Ђорђевић, С. Вујица, Београд, 1994; *Ово личи на крај,* прев. З. Пауновић, Београд, 2011. Амин Малуф, *Самарканд,* Београд, 1998; М. Турније, *Петко или лимбови Пацифика,* прев. Г. Стојковић, Н. Сад, 1990. Д. М. Томас, *Бели хотел,* прев. С. Глишић, Београд, 1998. Франческа Дуранти, *Кућа на Месечевом језеру,* прев. И. Клајн, Београд, 1991. Џон Барт, *Свака трећа мисао,* прев. Игор Цвијановић, Зрењанин, 2012. Ш. Хини, *Песме*, Београд, Н. Сад, 1993. П. Целан, *Песме*, Београд, 2007. С.-Џ. Перс, *Похвале, Морекази*, Београд, 2002.

Секундарна. Џ. Батлер и др, *Феминистичка спорења,* Београд, 2007. Едвард Саид, *Оријентализам,* Београд, 2000. Жак Рансијер, *Политика књиженост,* Нови Сад, 2008. Темат о Зебалду, прир. В. Гвозден, А. Бешић, *Поља,* бр. 469, 2011. Владимир Гвозден, *Књижевност, култура, утопија,* Н. Сад, 2011. *Повратак миру Александра Тишме,* (поглавља о рецепцији), Нови Сад, 2005. „Милорад Павић“ (темат), *Летопис Матице српске,* год. 187, књ. 488, св. 5, новембар 2011, стр. 837-895. Д. Поповић Срдановић, *Бура споредних ствари*, Београд, 2007.

Методичка пракса

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов: положен предмет Методика наставе књижевности и језика

Циљ предмета: Циљ предмета је да студенти у пракси примене стечена стручна и методичка знања из књижевности и језика.

Исход предмета: Исход предмета је да се студенти оспособе за извођење наставе у основној и средњој школи.

Садржај предмета

Теоријска настава: Студенти се оспособљавају да знања стечена из методике наставе књижевности и језика на истраживачки и стваралачки начин примењују приликом анализе, припремања и реализације наставних часова. Посебна пажња ће се током предавања посвећивати методичким радњама и активностима приликом припремања и реализације наставних садржаја у основној и средњој школи. Тако ће полазници курса стећи професионална искуства о наставној пракси у области књижевности, језика и језичког изражавања. Настава ће се одвијати у неколико праваца: припремни рад неопходан за остваривање наставе књижевности и језика у основној и средњој школи; хоспитовање у школи, вођење дневника рада; писање методичких припрема за реализацију часова; држање испитног часа са његовом методичком одбраном.

Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад: Након уводних часова предавања и вежбања на почетку семестра, студенти се упућују на хоспитовање. Обавезни су да присуствују на петнаест часова у основној и средњој школи. Хоспитовање у основној или средњој школи се реализује у току једне наставне недеље, а према распореду наставника који ја ментор. Током хоспитовања студенти воде белешке на посебном обрасцу који добија од наставника и тако формира дневник хоспитовања помоћу ког се стиче увид у индивидуални рад студента (праћење часа, стручна запажања и коментари, упознавање конкретних наставних околности и планирање начина на које ће се они уважавати приликом израде методичке припреме и реализације наставног часа, стручна процена наставних ситуација).

Литература

Оливера Радуловић**,** *Одабране књижевне интерпретације*. Београд: Завод за издавање уџбеника. 2009. 344 стр. Бајић, Љиљана. *Одабране наставне интерпретације*. Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије, 2004. Мркаљ, Зона. *На часовима српског језика и књижевности*. Београд: Завод за уџбенике, 2011. Гајић, Оливера. (2004): *Проблемска настава књижевности у теорији и пракси*, Филозофски факултет, Одсек за педагогију, Нови Сад. Петровачки, Љиљана, *Методичка истраживања у настави српског језика и књижевности,* Филозофски факултет, Нови Сад, 2008. Петровачки, Љиљана и Штасни Гордана*, Методичке апликације*, Филозофски факултет, Нови Сад, 2008.

Естетика 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Циљ предмета „Естетика 2“ је реактуализација филозофске оријентације овог предмета. Овај циљ биће остварен студирањем темељних дела и списа који се односе на естетско подручје, која су издржавала пробу времена, која подлеже најозбиљнијим питањима уметности и њеној улози и која су основ најутицајнијих естетичких оријентација. Студиј заснован на таквој припадајућој литератури требао би да еманципује студенте и оспособи их за самостална истраживања.

Исход предмета

Исход предмета би био оспособљавање студената за самостална естетичка истраживања.

Садржај предмета

Теоријска настава

Искуство је показало да је најпродуктивније комбиновати историјско-проблемски метод. У том смислу студиј предвиђа упознавање са главним естетским учењима од предсократика до данас, као и уочавање темељних проблема који су и данас отворени у естетици.

Практична настава: Вежбе

Анализа изворних филозофско-естетичких текстова.

Литература

1. Платон, *Ијон. Хипија Већи. Гозба. Федар*, БИГЗ, Београд 2000.
2. Аристотел, *О песничкој уметности*, Зав. за уџб. и нас. сред., Београд 1990.
3. Гадамер, Х.Г., *Огледи о филозофији умјетности*, АГМ, Загреб 2003.
4. Гилберт, К.Е., Кун, Х., *Историја естетике*, Култура, Београд 1969.
5. Грлић, Д., *Естетика I-IV*, Напријед, Загреб 1974.
6. Кроче, Б., *Бревијар естетике*, Глобус, Загреб 2001.

Народна књижевност

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 6

Услов:

Циљ предмета

Студенти би требало да стекну основна знања о начину преношења и рецепције, о поетици и жанровима народне књижевности.

Исход предмета

Стечена основна знања о историји рецепције усмене књижевности, одликама и жанровима усмене књижевности, као и оспособљеност за самосталну интерпретацију.

Садржај предмета

Теоријска настава

Садржај и употреба појмова народна књижевност. Опште одлике народне књижевности: усмено преношење и рецепција дела; колективност; текст и контекст; синкретичност; традиционалност; устаљеност композиционо-стилских поступака и средстава; устаљени сижеи и мотиви. Помени народне књижевности. Појединачни записи, збирке и технике бележења од 15. века до данас. Класификација народне књижевности: сврха, критеријуми, проблеми. Лирске народне песме. Лирско-епске народне песме. Епске народне песме. Народна проза. Кратке народне умотворине.

Практична настава:Вежбе

Рад на изабраним текстовима из збирки или антологија: В. С. Караџић, *Српске народне пјесме I-IV, Српске народне приповиједтке,* Београд 1988*;* М. Пантић, *Народне песме у записима XVI-XVIII века*, Београд 1964*;* З.Карановић*, Антологија српске лирске усмене поезије,* НС 1996/ Бг. 2010; З. Карановић, *Антологија српске лирско-епске усмене поезије,* НС 1998/Бг. 2010*;* Љ. Пешикан-Љуштановић, *Лирске народне песме*, НС 2012; С. Самарџија, *Антологија епских народних песама,* Бг. 2005; Марија Клеут, *Једноставни облици народне књижевности*, НС 2010.

Литература

М. Клеут*,Народна књижевност. Фрагменти скрипти* (неко од изд.) *и Реликвије из старине*, НС 2003; С. Самарџија, *Увод у усмену књижевност*, Бг. 2007; Н. Милошевић Ђорђевић, *Од бајке до изреке,* Бг. 2006*;* С. Самарџија, *Облици усмене прозе,* Бг. 2011; М. Браун, *Српскохрватска јуначка песма*, НС – Бг. 2004, В. Проп, *Морфологија бајке*, Бг. 1982.

Појмови компаративне књижевности 2

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Положен испит из предмета Појмови компаративне књижевности I

Циљ предмета

Указивање на смисао, домашај и значај поређења књижевних текстова из различитих култура; развијање критичког приступа и свести код студената о одговарајућим теоријским и историјским контекстима за посматрање књижевних чињеница.

Исход предмета

Овладавање терминологијом компаративне књижевности и културе, стицање сазнања о основним методологијама проучавања књижевности и културе од позитивизма до данас.

Садржај предмета

Током курса студенти ће се упознати са методама и техникама потребним за компаративно проучавање књижевности: од упознавања обима и историјата појма компаративна књижевност, преко обраде проблематике књижевних тема, књижевног посредовања, превођења, утицаја, интертекстуалности, цитатности, узајамног осветљавања уметности, имагологије, наратологије, генологије, интердисциплинарности, све до анализе појединих методологија из угла компаративног изучавања књижевности и културе (позитивизам, *Geistesgeschichte,* руски формализам, нова критика, теорија рецепције, психоаналитичка и архетипска критика, структурализам и семиологија, постструктурализам, студије културе, нови историзам). У практичном делу наставе ће се пропитивати различити приступи компаративном проучавању књижевности кроз читања теоријских и књижевних текстова из различитих култура, а посебно ће бити наглашени потенцијали одређених приступа. Књижевним текстовима ће се прилазити са свешћу о ширем културном контексту њихове производње и рецепције. Посебна пажња биће усмерена на развијање разумевања односа српске и других књижевности, као и на овладавање основним техникама научног рада.

Литература

Прегледни речник компаратистичке терминологије у књижевности и култури, ур. Б. Стојановић Пантовић, М. Радовић, В. Гвозден, Нови Сад, 2011; *Модерна тумачења књижевности,* Београд, 1981; Антоан Компањон, *Демон теорије,* Нови Сад, 2001; Зоран Константиновић, *Полазишта,* Н. Сад, 2000 (погл. „Шта су Срби читали читајући Гетеа“, „Интертекст и алтеритет“); *Suvremene književne teorije,* prir. M. Beker, Zagreb, 1986 (pogl. R. Vilijams, „Književnost“, R. Bart, „Smrt autora“, „Od djela do teksta“); *Теоријска мисао о књижевности,* прир. П. Милосављевић, Н. Сад, 1991. (С. Фројд, „Достојевски и оцеубиство“; Ј. Тињанов, „Књижевна чињеница“, „О књижевној еволуцији“; В. Шкловски, „Уметност као поступак“); Цветан Тодоров, *Структуралистичка поетика,* Београд, 1990 („Књижевна компетенција“, „Модели жанра“); Оскар Валцел, „Узајамно осветљавање уметности“; у *Односи међу уметностима,* прир. Б. Милијић, Београд, 1978, стр. 96-106; Валтер Бењамин, „Задатак преводиоца“, прев. М. Радовић, *Летопис Матице српске,* бр. 1-2, 1995, стр. 56-67; Гвозден Ерор, „Појам посредника у компаратистици“, *Књижевна историја,* бр. 102, 1997, 131-149; Џералд Принс, *Наратолошки речник,* Београд, 2011; Владимир Гвозден,*Чинови присвајања: од теорије ка прагматици текста,* Н. Сад, 2005 (погл. „Књижевна имагологија у перспективи“, „Компаративна књижевност и визуелна култура“); *Књижевност, култура, утопија,* Нови Сад, 2011 (погл.“Природа критике у доба културализма“, стр. 85-103).

Античка трагедија

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: положен испит из предмета Класична епска поезија

Циљ предмета:

Упознавање са најзначајнијим тековинама хеленске трагедије и драмског стваралаштва у целости (укључујући и комедију), као и поетичким постулатима, у циљу оспособљавања студената за самосталну интерпретацију класичног драмског текста.

Исход предмета:

Прочитана обавезна дела; познавање релевантне секундарне литературе; оспособљеност за самостално тумачење и вредновање класичног драмског дела, као и начине његовог класификовања; способност уочавања основних поетичких одлика грчко-римске трагедије и њених стваралаца у историјском редоследу с компаративног становишта.

Садржај предмета:

Теоријска настава. Предавања на којима се тумачи теорија класичне трагичке уметности (хеленске и римске), као и драмска дела. Есхил: *Орестија, Оковани Прометеј;* Софокле: *Цар Едип; Антигона*; Еурипид: *Медеја; Хиполит*. Поред трагедије, у оквир античког драмског стваралаштва укључена је и Аристофанова комедија *Жабе.*

Литература:

Сабране грчке трагедије (Есхил, Софокло, *Еурипид),*прев. К. Рац и Н. Мајнарић, Београд, 1988; К. Хајнц, В. Шлук: *Учење о „katharsis“ у Аристотеловој Поетици*, Књижевна смотра, 31-32, Загреб, 1978; З. Чолаковић: *„Anagnorisis“, О пророчанству и његовом обистињењу Еурипидова трагичког збивања*, Latina et graeca, Загреб, свибањ 1982; Милош Н. Ђурић: *Хеленска књижевност и компаратистика* (поглавља о Есхилу, Софоклу и Еурипиду), Београд, 1997; Милош Н. Ђурић: *О хеленској трагедији*, Ниш, 1998; В. Кауфман: *Трагедија и философија* (поглавља о грчким трагичарима), Нови Сад, 1989; Ф. Ниче: *Списи о грчкој књижевности и филозофији*, Нови Сад, 1998; Р. Грејвз: *Грчки митови*, Београд, 1990; 1981; Жан-Пјер Вернан, П. Видал-Наке: *Мит и трагедија у античкој Грчкој*, I-II, Нови Сад, 1993; З. Дукат: *Грчка трагедија*, Загреб, 1996; А. Лески: *Грчка трагедија*, Нови Сад, 1995; Д. Шкиљан: *Актуалност грчког театра некад и сад*, Latina et graeca, Загреб, свибањ 1973; З. Чолаковић: *Софоклове трагедије слијепе-видовитости и живе-мртвости*, Latina et graeca, Загреб, свибањ 1984; М. Павловић: *Поетика жртвеног обреда*, (поглавља о грчким трагичарима), Београд, 1987; Ч. Молинари: *Историја позоришта* (поглавље о Аристофану), Београд, 1982.

Грчка и римска лирика

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 5

Услов: Положен испит из предмета Библијска књижевност

Циљ предмета:

Упознавање студената са грчком и римском лириком античког периода и овладавање знањима о делима наведених песника. Препознавање грчо-римских песничких везâ, и интертекстуалних везâ између античког и модерног лирског песништва.

Исход предмета:

Стицање способности студената да самостално препознају и вреднују уметничку сродност хеленске и римске лирике.

Садржај предмета:

Теоријска настава: Појава лирског песништва из епског, и његов значај за развој модерне европске лирике. Елегија (Калин, Тиртеј, Солон, Мимнермо, Теогнид); јампска лирика (Архилох, Семонид, Хипонакт); еолска лирика (Сапфа, Алкеј, Анакреонт); мелика; хорска лирика (Алкман, Стесихор, Ибик, Симонид, Бакхилид, Пиндар). Утицај хорске лирике на развој трагедије. Хеленски утицаји на римску лирику: Лукреције, Катул, Хорације; проблем ауторефернцијаности, Вергилијеве *Еклоге* и *Буколике*; Проперције, Тибул, Овидије.

Практична настава: Вежбе, упоредно читање и коментарисање књижевних текстова предвиђених лектиром и додатном литературом.

Литература:

М. Н. Ђурић: *Антологија старе хеленске лирике*, Сарајево, 1962.

Т. Смердел: *Орфеј и Пан*, Загреб, 1964.

В. Ђурић: *Римска лирика*, Београд, 1961.

М. Будимир, М. Флашар: *Преглед римске књижевности*, Београд, 1963.

М. Н. Ђурић: *Историја хеленске књижевности*, Београд, 1951.

Н. Страјнић: *Стари грчки лиричари*, Нови Сад, 1999.

Н. Страјнић: *Огледи из класичне књижевности*, Сремски Карловци, 2004.

Енглески језик А2.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: нема

Циљ предмета

Циљ предмета јесте да студенти утврде претходно стечено знање енглеског језика и даље унапређују знање вокабулара и граматике, као и да развијају језичке вештине обрађујући теме прилагођене предвиђеном нивоу знања.

Исход предмета

До краја курса студенти савладавају градиво покривено првом половином укупног броја лекција у уџбенику достижући ниво знања између нижег средњег (*pre-intermediate*) и средњег (*intermediate*) нивоа.

Садржај предмета

Практична настава: Вежбе

Комбиновањем елемената традиционалног приступа и комуникативног метода, студенти се упознају са граматичким структурама и вокабуларом, те развијају језичке вештине слушања, читања, говора и писања кроз разноврсне вежбе.

Тематске целине: слободно време, значајни догађаји из приватног живота, свакодневна рутина и посао, посебне прилике и празници, опис физичког изгледа и карактера, одмор и путовање, амбиције и снови.

Граматичке јединице: упитне конструкције; *Present Simple*; *Past Simple*; модални глаголи *should*, *can*, *have to*; *Present Continuous* и *Present Simple*; *Present Continuous* са значењем будућности; компарација придева; конструкције са *going to*, *planning to*, *would like to*, *would rather*; конструкција са *will*; *Present Perfect* и *Past Simple*.

Литература

Cunningham, S. & Moor, P. (2005). *New Cutting Edge. Pre-Intermediate*. Students' book, Workbook, Mini-dictionary. Longman: London.

Cunningham, G. & Redstone, C. (2012). *Face2face. 2nd edition. Pre-Intermediate*. Students' book, Workbook. CUP: Cambridge.

Oxenden, C, Latham-Koenig, C. & Seligson, P. (2005). *New English File. Pre-Intermediate*. Students' book, Workbook. OUP: Oxford.

Енглески језик А2.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Енглески језик А2.1

Циљ предмета

Циљ предмета јесте да студенти наставе да унапређују знање вокабулара и граматике, као и да развијају језичке вештине обрађујући теме прилагођене предвиђеном нивоу знања.

Исход предмета

До краја курса студенти савладавају градиво покривено другом половином укупног броја лекција у уџбенику достижући очекивани средњи ниво знања (*intermediate*).

Садржај предмета

Практична настава: Вежбе

Комбиновањем елемената традиционалног приступа и комуникативног метода, студенти се упознају са граматичким структурама и вокабуларом, те развијају језичке вештине слушања, читања, говора и писања кроз разноврсне вежбе.

Тематске целине: различите земље и културе, живот некад и сад, здравље, интересовања, предмети у свакодневној употреби, одговарајућа особа за посао, новац, имагинарне ситуације.

Граматичке јединице: употреба чланова и квантификатора; модални глаголи *may, might, will*; конструкције са употребом садашњег времена и везника *if, when, before*; *Past Continuous*; конструкција *used to*; герунд; пасивне конструкције; *Present Perfect Continuous*, и *Present Perfect Simple*; *Past Perfect*; кондиционалне реченице.

Литература

Cunningham, S. & Moor, P. (2005). *New Cutting Edge. Pre-Intermediate*. Students' book, Workbook, Mini-dictionary. Longman: London.

Cunningham, G. & Redstone, C. (2012). *Face2face. 2nd edition. Pre-Intermediate*. Students' book, Workbook. CUP: Cambridge.

Oxenden, C, Latham-Koenig, C. & Seligson, P. (2005). *New English File. Pre-Intermediate*. Students' book, Workbook. OUP: Oxford.

Енглески језик Б1.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: нема

Циљ предмета

Циљ предмета је да, у контекстима које даје литература, студенти овладају вештинама читања, писања, слушања и говора на Б1 нивоу Заједничког европског оквира за живе језике, као и да на истом нивоу овладају вокабуларом и граматичким јединицама које обрађује литература.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се (у контекстима које литература пружа) служи вештинама читања, писања, слушања и говора на Б1 нивоу Заједничког европског оквира за живе језике, и да на истом новоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом.

Садржај предмета

Практична настава: Вежбе

Теме покривене у првих шест поглавља (модула) курса, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора, обухватају: представљање себе и упознавање других, успомене, различите земље и поднебља, животне приче, планове за будућност, вести и медије.

Граматичке јединице које се обрађују су: питања и кратки одговори, глаголска времена (*Present Simple, Present Continuous, Past Simple, Past Continuous, Present Perfect Simple, Present Perfect Continuous*), конструкције за изражавање будућности, поређење придева са изражавањем суптилнијих разлика, пасив, први кондиционал.

Литература

Cunningham, S. & Moor, P. (2005). *New Cutting Edge. Intermediate*. Students' book with Mini-dictionary. Pearson: London.

Cunningham, S. & Moor, P. (2005). *New Cutting Edge. Intermediate*. Workbook. Pearson: London.

Енглески језик Б1.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Енглески језик Б1.1

Циљ предмета

Циљ предмета је да, у контекстима које даје литература, студенти овладају вештинама читања, писања, слушања и говора на Б1 нивоу Заједничког европског оквира за живе језике, као и да на истом нивоу овладају вокабуларом и граматичким јединицама које обрађује литература.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се (у контекстима које литература пружа) служи вештинама читања, писања, слушања и говора на Б1 нивоу Заједничког европског оквира за живе језике, и да на истом новоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом.

Садржај предмета

Практична настава: Вежбе

Теме покривене у других шест поглавља (модула) курса, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора, обухватају: друштвене контакте, важне проналаске и објекте, друштво и будућност, необичне приче, правила и слободе, дилеме и одлуке.

Граматичке јединице које се обрађују су: изражавање спонтаних одлука и предвиђања, односне реченице, квантификатори, глаголска времена (*Past Simple, Past Perfect*), први, други и трећи кондиционал, неуправни говор, изражавање обавезе и дозволе у садашњости и прошлости.

Литература

Cunningham, S. & Moor, P. (2005). *New Cutting Edge. Intermediate*. Students' book with Mini-dictionary. Pearson: London.

Cunningham, S. & Moor, P. (2005). *New Cutting Edge. Intermediate*. Workbook. Pearson: London.

Енглески језик Б2.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: нема

Циљ предмета

Овладавање језичким вештинама на нивоу Б2.1, течно читање и разумевање релативно комплексних општих текстова, добро разумевање свакодневног говореног језика, овладавање вештином писања текстова на опште теме, усмено изражавање ставова и мишљења, разумевање елемената култура енглеског говорног подручја.

Исход предмета

Студент ће бити оспособљен да разуме главне идеје сложенијих текстова који се баве конкретним и апстрактним темама, да компетентно учествује у размени мишљења са говорницима чији је матерњи језик енглески, да износи своје ставове релативно течно и да продукује јасан и повезан писани текст на релативно велики број тема.

Садржај предмета

Практична настава:Вежбе

Комбиновањем традиционалног приступа и комуникативног метода у оквиру курса се развијају све језичке вештине. Настава обухвата прву половину наставних јединица одабране литературе. Обрађују се теме прошлости и садашњости, породице и дома, постигнућа и изума, ума. Обрађују се следеће граматичке целине: понављање глаголских времена, помоћни глаголи, творба именица, герунда и придева, наративна глаголска времена, пасив, перфективна времена, чланови.

Литература

Cunningham, S. & P. Moor (2007). *New Cutting Edge Upper-Intermediate*. Student's book, Workbook, Mini-dictionary. London: Longman.

Crace, A. & Acklam, R. (2012). *New Total English Upper-Intermediate*. Student's book, Workbook. London: Pearson.

Soars, L. & Soars, J. (2006). *New Headway Upper-Intermediate*. Student's book, Workbook. Oxford: Oxford University Press.

Енглески језик Б2.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Енглески језик Б2.1

Циљ предмета

Овладавање језичким вештинама на нивоу Б2.2, течно читање и разумевање релативно комплексних општих текстова, добро разумевање свакодневног говореног језика, овладавање вештином писања текстова на опште теме, усмено изражавање ставова и мишљења, разумевање елемената култура енглеског говорног подручја.

Исход предмета

Студент ће бити оспособљен да разуме главне идеје сложенијих текстова који се баве конкретним и апстрактним темама, да компетентно учествује у размени мишљења са говорницима чији је матерњи језик енглески, да износи своје ставове релативно течно и да продукује јасан и повезан писани текст на релативно велики број тема.

Садржај предмета

Практична настава: Вежбе

Комбиновањем традиционалног приступа и комуникативног метода у оквиру курса се развијају све језичке вештине. Настава обухвата другу половину наставних јединица одабране литературе. Обрађују се теме животних успона и падова, ума, успеха и славе, комуникације међу људима, савремених достигнућа науке. Обрађују се следеће граматичке целине: релативне клаузе, герунд и инфинитив, модални глаголи, будућа глаголска времена, хипотетичке ситуације, управни и неуправни говор.

Литература

Cunningham, S. & P. Moor (2007). *New Cutting Edge Upper-Intermediate*. Student's book, Workbook, Mini-dictionary. London: Longman.

Crace, A. & Acklam, R. (2012). *New Total English Upper-Intermediate*. Student's book, Workbook. London: Pearson.

Soars, L. & Soars, J. (2006). *New Headway Upper-Intermediate*. Student's book, Workbook. Oxford: Oxford University Press.

Енглески језик Б2.3

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Енглески језик Б2.2

Циљ предмета

Даљи развој кодне и комуникативне компетенције на енглеском језику на нивоу Б2.3 (по класификацији Савета Европе) и оспособљавање студената за разумевање различитих типова писаних и говорних текстова и њихове структуре као и за успешну комуникацију у различитим друштвеним ситуацијама.

Исход предмета

Студент ће бити оспособљен да разуме сложеније текстове који се баве конкретним и апстрактним темама, да препозна структуру неких основних типова текстова и у њима пронађе потребне информације, да учествује у разговору на разне теме, да у разговору затражи појашњења и да их разуме, да изрази своје мишљење и да га аргументује, а да при том употребљава разноврстан вокабулар и граматичке структуре.

Садржај предмета

Практична настава: Вежбе

У оквиру предмета студенти практично развијају језичке вештине разумевања говорног језика, читања, усменог и писменог изражавања. Обрађују се граматичке и речничке јединице примерене наведеном нивоу уз употребу савремених наставних метода и расположивих средстава, уз обраду тематских целина из прве половине уџбеника.

Литература

Newbrook, J., Wilson, J. and Acklam, R. (2008). *FCE Gold Plus*. Coursebook and Exam Maximiser. Pearson Education, Harlow.

Haines, S and Stewart, B. (2008). *First Certificate Masterclass*. Student's book and Workbook OUP, Oxford.

Longman Dictionary of Contemporary English. 5th ed. Pearson Education, Harlow.

Oxford Advanced Learner's Dictionary. 8th ed. OUP, Oxford.

Macmillan English Dictionary for Advanced Learners. Macmillan Education, Oxford.

Енглески језик Б2.4

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Енглески језик Б2.3

Циљ предмета

Даљи развој кодне и комуникативне компетенције на енглеском језику на нивоу Б2.3 (по класификацији Савета Европе) и оспособљавање студената за разумевање различитих типова писаних и говорних текстова и њихове структуре као и за успешну комуникацију у различитим друштвеним ситуацијама.

Исход предмета

Студент ће бити оспособљен да разуме сложеније текстове који се баве конкретним и апстрактним темама, да препозна структуру неких основних типова текстова и у њима пронађе потребне информације, да учествује у разговору на разне теме, да у разговору затражи појашњења и да их разуме, да изрази своје мишљење и да га аргументује, а да при том употребљава разноврстан вокабулар и граматичке структуре.

Садржај предмета

Практична настава: Вежбе

У оквиру предмета студенти практично развијају језичке вештине разумевања говорног језика, читања, усменог и писменог изражавања. Обрађују се граматичке и речничке јединице примерене наведеном нивоу уз употребу савремених наставних метода и расположивих средстава, уз обраду тематских целина из друге половине уџбеника.

Литература

Newbrook, J., Wilson, J. and Acklam, R. (2008). *FCE Gold Plus*. Coursebook and Exam Maximiser. Pearson Education, Harlow.

Haines, S and Stewart, B. (2008). *First Certificate Masterclass*. Student's book and Workbook OUP, Oxford.

Longman Dictionary of Contemporary English. 5th ed. Pearson Education, Harlow.

Oxford Advanced Learner's Dictionary. 8th ed. OUP, Oxford.

Macmillan English Dictionary for Advanced Learners. Macmillan Education, Oxford.

Француски језик А1.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан један од студијских програма на Филозофском факултету

Циљ предмета:

Стицање основних језичких вештина и основне комуникативне компетенције француског језика.

Исход предмета

Студенти су у стању да поздраве и да се представе на француском, као и да представе неког. Могу да позову и да одговоре на позив.

Садржај предмета

Практична настава

Комуникативна компетенција: Поздрављање. Представљање. Израђавање личног става. Коришћење формулара. Позивање и одговор на позив.

Култура и цивилизација: Основни појмови о Француској и другим франкофоним земљама.

Граматика: Презент правилних и најчешћих неправилних глагола. Члан (одређени, неодређени и сажети). Број. Род. Постављање питања. Негација. Личне заменице (ненаглашене и наглашене).

Лексика: Најчешће употребљаване речи у свакодневној комуникацији.

Разумевање звучног записа и писаног текста. Усмено и писмено изражавање на елементарном нивоу.

Литература

Girardet, J. et Pécheur, J., *Campus 1*, CLE International, Paris, метода за учење француског језика

М. Папић, *Граматика француског језика*.

Француски језик А1.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Одслушан/положен испит из Француског језика – почетни курс I (А1.1)

Циљ предмета:

Стицање језичких вештина и развијање језичке и комуникативне компетенције на нивоу А1 учења француског језика.

Исход предмета

Студенти владају комуникативном компетенцијом француског језика на нивоу А1 европског језичког оквира.

Садржај предмета

Практична настава

Комуникативна компетенција: изражавање слагања и неслагања. Изражавање података о личном животу. Сналажење у простору и времену. Изражавање личног мишљења.

Култура и цивилизација: свакодневни живот у Француској. Градови у Француској. Празници. Сликарство. Музика.

Граматика: Passé composé. Показни и присвојни придеви. Предлози. Презент индикатива и императива повратних глагола. Изражавање времена. Изражавање циља, узрока, последице и опозиције.

Лексика: најчешће употребљаване речи које се односе на околину, породицу, свакодневни живот.

Разумевање звучног записа и писаног текста. Усмено и писмено изражавање на нивоу А1.

Литература

Girardet, J. et Pécheur, J., *Campus 1*, CLE International, Paris, метода за учење француског језика

М. Папић, *Граматика француског језика*.

Француски језик А2.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Одслушан/положен испит из Француског језика – почетни курс II (А1.2) **или** владање француским језиком на нивоу А1 европског језичког оквира (провера тестом на почетку године).

Циљ предмета:

Подизање нивоа језичких вештина и развијање језичке и комуникативне компетенције на ниво А2 европског језичког оквира.

Исход предмета

Студенти у потпуности владају комуникативном компетенцијом на нивоу А1 европског језичког оквира, као и појединим елементима комуникативне компетенције на нивоу А2 европског језичког оквира.

Садржај предмета

Практична настава

Комуникативна компетенција: описивање прошлих догађаја.

Култура и цивилизација: историја Француске. Исхрана у Француској. Географија Француске.

Граматика: Passé Composé. Партитивни члан. Изражавање количине.

Лексика: Речи које се користе за физичко и психолошко описивање људи, описивање ситуације, догађаја и околине. Описивање личних активности и доживљаја. Изражавање трајања.

Разумевање звучног записа и писаног текста. Усмено и писмено изражавање оквирно на нивоу А2.

Литература

Flumian, C., Labascoule J., Lause C. et Royer C., *Nouveau Rond-Point 1*, Maison des langues, Paris, метода за учење француског језика

М. Папић, *Граматика француског језика*.

Француски језик А2.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Од слушан/положен испит из Француског језика – нижи средњи I (А2.1)

Циљ предмета:

Подизање нивоа језичких вештина и развијање језичке и комуникативне компетенције на ниво А2 европског језичког оквира.

Исход предмета

Студенти владају комуникативном компетенцијом француског језика на нивоу А2 европског језичког оквира.

Садржај предмета

Практична настава

Комуникативна компетенција: Коментар новинских чланака. Изражавање жеље, обавеза, забрана. Давање и тражење дозволе. Тражење информација у научним текстовима.

Култура и цивилизација: Књижевност. Медији у Француској. Французи и здравље. Исхрана у Француској. Живот у франкофоним земљама.

Граматика: Изражавање будућности. Заменице директног и индиректног објекта. Просте релативне заменице. Прилози. Партитивни члан. Présent progressif et passé récent. Компарација придева.

Лексика: Изражавање навика и уобичајених радњи. Речи из домена разних професионалних активности. Речник из домена здравља.

Разумевање звучног записа и писаног текста. Усмено и писмено изражавање на нивоу А2.

Литература

Flumian, C., Labascoule J., Lause C. et Royer C., *Nouveau Rond-Point 1*, Maison des langues, Paris, метода за учење француског језика

М. Папић, *Граматика француског језика*.

Француски језик Б1.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Владање француским језиком на нивоу А2 европског језичког оквира (провера тестом на почетку године).

Циљ предмета:

Подизање нивоа језичких вештина и развијање језичке и комуникативне компетенције на ниво Б1 европског језичког оквира.

Исход предмета

Студенти у потпуности владају комуникативном компетенцијом на нивоу А2 европског језичког оквира.

Садржај предмета

Практична настава

Комуникативна компетенција: описивање прошлих догађаја. Живот у граду.

Култура и цивилизација: историја Француске. Исхрана у Француској. Географија Француске.

Граматика: Passé Composé/Imparfait. Партитивни члан. Изражавање количине. Кондиционал.

Лексика: Речи које се користе за физичко и психолошко описивање људи, описивање ситуације, догађаја и околине. Описивање личних активности и доживљаја. Изражавање трајања.

Разумевање звучног записа и писаног текста. Усмено и писмено изражавање оквирно на нивоу Б1.

Литература

Flumian, C., Labascoule J., Lause C. et Royer C., *Nouveau Rond-Point 2*, Maison des langues, Paris, метода за учење француског језика

М. Папић, *Граматика француског језика*.

Француски језик Б1.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Одслушан/положен испит из Француског језика – средњи I (Б1.1)

Циљ предмета:

Подизање нивоа језичких вештина и развијање језичке и комуникативне компетенције на ниво B1 европског језичког оквира.

Исход предмета

Студенти владају комуникативном компетенцијом француског језика на нивоу А2 и појединим елементима нивоа Б1 европског језичког оквира.

Садржај предмета

Практична настава

Комуникативна компетенција: Коментар новинских чланака. Изражавање жеље, обавеза, забрана. Давање и тражење дозволе. Тражење информација у научним текстовима.

Култура и цивилизација: Књижевност. Медији у Француској. Французи и здравље.

Граматика: Изражавање будућности. Сибжонтив. Релативна заменица: dont. Плускамперфекат. Заменице директног и индиректног објекта.

Лексика: Изражавање навика и уобичајених радњи. Речи из домена разних професионалних активности. Речник из домена здравља.

Разумевање звучног записа и писаног текста. Усмено и писмено изражавање на нивоу Б1.

Литература

Flumian, C., Labascoule J., Lause C. et Royer C., *Nouveau Rond-Point 2*, Maison des langues, Paris, метода за учење француског језика

М. Папић, *Граматика француског језика*.

Италијански језик А1.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан одговарајући студијски програм

Циљ предмета разумевање и употреба италијанског језика у свакодневним приликама; представити себе и друге, дати о себи и другима основне податке (порекло, адресу, телефон,...), тражити сличне податке и информације.

Исход предмета Оспособљавање студената за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за А1 ниво Заједничког европског референтног оквира.

Садржај предмета

Практична настава (0+4) – састоји се од вежби из морфосинтаксе (0+2), лекторских вежби (0+1) и вежби обраде текста и говора (0+1).

Вежбе из морфосинтаксе: Италијански алфабет. Акценат. Појам дифтонга, трифтонга и хијата. *Elisione, troncamento*. Род и број именица и придева. Одређени и неодређени члан. Предлози и спајање предлога са одређеним чланом. Заменице: личне заменице у функцији субјекта, ненаглашене и наглашене личне заменице у функцији директног објекта. Повратне заменице. Показни придеви и заменице (*questo, quello*). Посесивни придеви и заменице. Речце *ci, ne*. Правилни глаголи све 3 конјугације у презенту *(indicativo presente*). Модални глаголи: *volere, potere, dovere.* Неправилни глаголи: *fare, dare, stare, andare, sapere, venire, uscire, dire, bere, piacere, dispiacere*. Прилози за место, време, начин. Основни и редни бројеви до 1000.

Лекторске вежбе: оспособљавање студената за коректан изговор речи и реченица; усмено и писмено разумевање кратких и елементарних италијанских текстова са освртом на елементе италијанске културе и цивилизације (основни појмови о италијанској географији, италијанским градовима, свакодневним навикама Италијана и типичном начину исхране).

Вежбе обраде текста и говора: препознавање облика и садржаја усвојених у спровођењу оквирног програма и писање састава на задату тему.

Литература

Основни приручници: L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso 1*, Firenze 2001

S. Nocchi, *Grammatica pratica della lingua italiana*, Firenze 2001

Додатна литература: С. Модерц, *Граматика италијанског језика*, Београд 2006.

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996.

Италијански језик А1.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: одслушан/ положен испит из Италијанског језика А1.1

Циљ предмета Разумевање и употреба фреквентних реченица у разним приликама (у јавном и приватном животу). Комуницирање у простим и рутинским ситуацијама. Писање кратких и једноставних текстова у циљу комуникације, интеракције и описивања.

Исход предмета Оспособљавање студената за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за А1 ниво Заједничког европског референтног оквира.

Садржај предмета

Практична настава (0+4) – састоји се од вежби из морфосинтаксе (0+2), лекторских вежби (0+1) и вежби обраде текста и говора (0+1).

Вежбе из морфосинтаксе: Посесивни придеви и заменице. Компарација придева: компаратив и суперлатив (релативини и апсолутни). Неодређени придеви и заменице. Заменице: наглашене и ненаглашене личне заменице у функцији индиректног објекта. Повратни глаголи. Безлична форма.Прошла времена *passato prossimo* и *imperfetto* (облици и употреба). Кондиционал прости (облици). Основни и редни бројеви преко 1000.

Лекторске вежбе: Увежбавање изговора речи и реченица, усмено и писмено изражавање на италијанском језику уз коришћење једноставних текстова са елементима италијанске културе и цивилизације који се односе на савремени живот (становање, одевање, слободно време, спорт).

Вежбе обраде текста и говора: препознавање облика и садржаја усвојених у спровођењу оквирног програма и писање састава на задату тему.

Литература

Основни приручници: L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso 1*, Firenze 2001

L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso 2*, Firenze 2001

S. Nocchi, *Grammatica pratica della lingua italiana*, Firenze 2001

Додатна литература: С. Модерц, *Граматика италијанског језика*, Београд 2006.

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996.

Италијански језик А2.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: одслушан/ положен испит из Италијанског језика А1.2

Циљ предмета

Добро сналажење у једноставној комуникацији и израда кратких, тематски разноврсних текстова (опис искуства, догађаја у прошлости, опис будућности, исказивање снова, жеља, планова, и наредби).

Исход предмета Оспособљавање студената за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за А2 ниво Заједничког европског референтног оквира.

Садржај предмета

Практична настава (0+4) – састоји се од вежби из морфосинтаксе (0+2), лекторских вежби (0+1) и вежби обраде текста и говора (0+1).

Вежбе морфосинтаксе: Употреба прошлих времена (*imperfetto* и *passato prossimo*).Футур (облици и употреба). Релативне заменице. Императив (облици и употреба). Императив са здруженим заменицама. Кондиционал прости (различите употребе).

Лекторске вежбе: Увежбавање изговора речи и реченица, усмено и писмено изражавање на италијанском језику уз коришћење једноставних текстова са елементима италијанске културе и цивилизације који се односе на савремени живот (опис личности и карактера, активности у слободно време, одлазак у биоскоп и позориште, посета музеју, здрава исхрана и прехрамбене навике, људско тело, здравље и спорт).

Вежбе обраде текста и говора: препознавање облика и садржаја усвојених у спровођењу оквирног програма и писање састава на задату тему.

Литература

Основни приручници: L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso 2*, Firenze 2001

S. Nocchi, *Grammatica pratica della lingua italiana*, Firenze 2001

Додатна литература: С. Модерц, *Граматика италијанског језика*, Београд 2006.

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996.

Италијански језик А2.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: одслушан/ положен испит из Италијанског језика А2.1

Циљ предмета

Разумевање главне мисли комплексних текстова са конкретним и апстрактним темама.

Добро сналажење у комуникацији са говорницима италијанског језика и изради кратких, тематски разноврсних текстова.

Исход предмета Оспособљавање студената за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за А2 ниво Заједничког европског референтног оквира.

Садржај предмета

Практична настава (0+4) – састоји се од вежби из морфосинтаксе (0+2), лекторских вежби (0+1) и вежби обраде текста и говора (0+1).

Вежбе из морфосинтаксе: Увођење хипотетичних реченица (први тип). Прошла времена индикатива: *trapassato prossimo, passato remoto* (облици). Упоредна примена имперфекта, перфекта и осталих прошлих времена. Увод у слагање времена. Увођење конјунктива презента и прошлог времена (облици и основна употреба). Кондиционал прошли (облици и употреба).

Лекторске вежбе: Увежбавање изговора речи и реченица, усмено и писмено изражавање на италијанском језику уз коришћење једноставних текстова са елементима италијанске културе и цивилизације који се односе на савремени живот (опис стамбеног простора, представљање пријатеља, комуникација у пословном контексту, опис живота у граду и на селу).

Вежбе обраде текста и говора: препознавање облика и садржаја усвојених у спровођењу оквирног програма и писање састава на задату тему. Неговање разноврсне лексике у усменом и писменом изражавању на италијанском језику,

Литература

Основни приручници: L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso 2*, Firenze 2001

L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso 3*, Firenze 2001

S. Nocchi, *Grammatica pratica della lingua italiana*, Firenze 2001

Додатна литература: С. Модерц, *Граматика италијанског језика*, Београд 2006.

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996.

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК Б1.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Одслушан / положен испит из Италијанског језика А2.2/ познавање италијанског језика (савладан А2 ниво Заједничког европског референтног оквира)

Циљ предмета Разумевање разноврсних текстова било конкретног, било апстрактног садржаја.

Исход предмета Оспособљавање студената за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за Б1 ниво Заједничког европског референтног оквира. Комуницирање у сложенијим ситуацијама са италијанским говорницима. Писмено изражавање на основу ширег избора тема.

Садржај предмета

Практична настава за Италијански језик Б1.1 (0+4) састоји се од вежби из морфосинтаксе (0+2), лекотрских вежби (0+1), и вежби обраде текста и говора (0+1).

Вежбе из морфосинтаксе: Ревизија времена и начина. Слагање времена у целости. Конјунктив имперфекта и плусквамперфекта (облици и употреба). Посебни облици компарације придева.

Лекторске вежбе: оспособљавање студената за усмено и писмено излагање садржаја и коментара на разноврсне тематике из историје италијанске књижевности од XIX века до данашњих дана као и на попратне културне и цивилизацијске појаве (утицај медија и реклама, облици савремене комуникације, промењена улога породице).

Вежбе обраде текста и говора: тумачење и анализа изворних текстова (говорних и писаних), стимулисање писменог и усменог изражавања.

Литература

Основни приручник: L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso 3*, Firenze 2001

Додатна литература :

G. Patota, *Grammatica di riferimento della lingua italiana per stranieri*, Firenze 2003

N. Zingarelli, *Vocabolario della lingua italiana*, Bologna 2004

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996

ИТАЛИЈАНСКИ ЈЕЗИК Б1.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Одслушан/ положен испит из Италијанског језика Б1.1

Циљ предмета

Разумевање главне мисли комплексних текстова са конкретним и апстрактним темама. Вођење течне конверзације са италијанским саговорницима о друштвеним и професионалним темама.

Исход предмета

Оспособљавање студената за комуникацију на италијанском језику у складу са дескрипторима за Б1 ниво Заједничког европског референтног оквира. Комуницирање у сложенијим ситуацијама са италијанским говорницима. Састављање јасних и сложених текстова, структурално и кохерентно добро повезаних.

Садржај предмета

Практична настава за предмет Италијански језик Б1.2 (0+4) састоји се од вежби морфосинтаксе (0+2), лекотрских вежби (0+1), и вежби обраде текста и говора (0+1).

Вежбе морфосинтаксе: Герунд прошли. Инфинитив прошли. Хипотетичне реченице у целости. Директни и индиректни говор. Увежбавање слагања времена. Пасив.

Лекторске вежбе: Неговање разноврсне лексике у усменом и писменом изражавању на италијанском језику, иначе и у циљу усвајања основне терминологије из разних области савремене италијанске културе (екологија, међуљудски односи, здрава храна и генетски модификована исхрана, опис туристичких места у Италији, италијанска гастрономија).

Вежбе обраде текста и говора: тумачење и анализа изворних текстова (говорних и писаних), стимулисање писменог и усменог изражавања.

Литература

Основни приручник: L. Ziglio- G. Rizzo, *L'espresso 3*, Firenze 2001

Додатна литература: G.. Patota, *Grammatica di riferimento della lingua italiana per stranieri*, Firenze 2003

N. Zingarelli, Vocabolario della lingua italiana, Bologna 2004

И.Клајн, *Италијанско српски речник*, Београд 1996

Мађарски језик А1.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета

Циљ предмета је да се студенти упознају са карактеристикама мађарског језика, да науче изговор мађарских гласова и да читају мађарске текстове као и да буду у стању да обаве најосновнију комуникацију на мађарском језику.

Исход предмета

Студенти по завршетку курса треба да разумеју и да се оспособе да врше најосновнију комуникацију на мађарском језику.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава:

Теме покривене у првих пет поглавља курса, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора. Теме обухватају: поздрављање, упознавање, представљање, основно сналажење у простору, куповина, боје, попуњавање једноставних личних обарзаца.

Студентима се предочава генолошка и типолошка различитост између српског и мађарског језика, аглутинативо својство мађарског језика.

Граматичке јединице које се обрађују су: гласови у мађарском језику, значај дужине гласова, принцип хармоније самогласника, реченице са именским предикатом, чланови, основни прилози за место, постпозиције, месни падежни наставци, акузатив, основни и редни бројеви, коњугација глагола субјекатске промене, мхожина именских речи, датив, глаголски префикси, придеви, боје, изражавање присвојног односа (једнини), потенцијал (глаголи на –hat) у мађарском језику.

Литература

Halló, itt Magyarország I., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.
Ференц Баги: Мађарски језик, Институт за мађарски језик, књижевност и хунгаролошка истраживања, Нови Сад, 1990.
Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003.

Мађарски језик А1.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета А1.1. или тест одговарајућег нивоа

Циљ предмета

Циљ предмета је да се студенти упознају са карактеристикама мађарског језика, да науче изговор мађарских гласова и да читају мађарске текстове као и да буду у стању да обаве најосновнију комуникацију на мађарском језику.

Исход предмета

Студенти по завршетку курса треба да разумеју и да се оспособе да врше најосновнију комуникацију на мађарском језику.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава:

Теме покривене у следећих пет поглавља курса, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора. Теме обухватају: стан и становање, успостављање формалне комуникације, колико има сати, изражавање временског односа, делови тела, посета лекару, облачење, лична хигијена, посете, сналажење у саобраћају, распоред дневних акривности.

Граматичке јединице које се обрађују су: основи прилози за место, месни падежни наставци; инесив, супересив, као и акузатив, илатив и сублатив, конјугација глагола објекатске промене у множини, елатив и делатив, адесив, аблатив, и датив, глаголски префикси, темпорал, ред речи глаголских префикса, присвојни лични наставци, изражавање присвојних односа (у множини), инструментал, прошло време (субјектска и објекатска промена) у мађарском језику.

Литература

Halló, itt Magyarország I., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.
Ференц Баги: Мађарски језик, Институт за мађарски језик, књижевност и хунгаролошка истраживања, Нови Сад, 1990.
Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003.

Мађарски језик А2.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета А1.2. или тест одговарајућег нивоа

Циљ предмета

Циљ предмета је да се студенти још боље упознају са карактеристикама мађарског језика, да утврде претходно знање мађарског језика, да науче изговор мађарских гласова и да читају мађарске текстове као и да буду у стању да обаве најосновнију комуникацију на мађарском језику, да даље уче вокабулар и граматику и развијају језичке вештине, обрађујући теме прилагођене њиховом нивоу знања.

Исход предмета

Добивши основна знања из граматике мађарског језика стварају се предуслови за могућност обављања основне усмене и писмене комункикације на мађарском језику.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава:

Теме покривене у следећих пет поглавља курса, односно следећих пет лекција из уџбеника, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора. Теме обухватају: родбински називи у мађарском језику, куповина, у ресторану: назив јела и пића, намештај и уређење стана, градови, знаменитости градова, животиње, природне појаве, спорт, канцеларија, канцеларијски намештај, професионална оријентација.

Граматичке јединице које се обрађују су: знак за множину поседа, објекатска конјугација глагола, инструментал, личне заменице у падежима, зависне месне реченице, показне заменице у падежима, прилози за начин, прошло време глагола, наставак –lak/lek, временске реченице, компарација придева, присвојне заменице, императив, индиректни говор, будуће време

Литература

Halló, itt Magyarország I., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.
Ференц Баги: Мађарски језик, Институт за мађарски језик, књижевност и хунгаролошка истраживања, Нови Сад, 1990.
Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003.

Мађарски језик А2.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета А2.1. или тест одговарајућег нивоа

Циљ предмета

Циљ предмета је да се студенти упознају са карактеристикама мађарског језика, да науче изговор мађарских гласова и да читају мађарске текстове као и да буду у стању да обаве најосновнију комуникацију на мађарском језику.

Исход предмета

Усвајање граматичких јединица и знања везаних за формирање озбиљнијих текстова. Стварају се предуслови за комуникаицију на вишем, напредном нивоу.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава:

Теме покривене преосталих пет поглавља књиге, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора. Теме обухватају: путовања, летовање, зимовање, празници, годишњице, прославе, куповина, распродаје, позориште, биоскоп, градски саобраћај, упутства за долађење на одредиште, саобраћајни прописи, проналажење изгубљених ствари.

Граматичке јединице које се обрађују су: зависне речеинце, упућивачке речи и везници, конјугација инфинитива, узрочне реченице, упитна речца »–е«, конструкције са модалним глаголима, саставне независне реченице, субјекатске и објекатске зависне реченице, кондиционал глагола, раставне независне реченице, експликативне зависне реченице, жељне реченице, каузативни глаголи, глаголски придеви и прилози, суфикси за грађење речи.

Литература

Halló, itt Magyarország I., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.
Ференц Баги: Мађарски језик, Институт за мађарски језик, књижевност и хунгаролошка истраживања, Нови Сад, 1990.
Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003.

Мађарски језик Б1.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: положен квалификациони тест са одговарајућим бројем бодова или положен испит Мађарски језик А2.2.

Циљ предмета

Циљ предмета је да у контекстима које даје литература студенти овладају вештинама читања, писања, слушања и говора на Б1.1 нивоу Заједничког европског оквира за живе језике, као и да на истом нивоу овладају вокабуларом и граматичким јединицама које обрађује литература.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се (у контекстима које литература пружа) служи вештинама читања, писања, слушања и говора на Б1 нивоу Заједничког европског оквира за живе језике, и да на истом новоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава:

Теме покривене у првих пет поглавља курса, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора. Теме обухватају: представљање себе и упознавање других, успомене, разговор о биографији својој и познатих личности, животне приче, планови за будућност, сналажења на јавним местима (банка, пошта), у саобраћајним ситуацијама (знаци, прекршаји, конверзација са саобраћајном полицијом итд.).
Граматичке јединице које се обрађују су: заменице (посебно односне, реципрочне и повратне), употреба и правопис датума, компарација придева и прилошке одредбе за начин који се граде од компаратива придева, присвојни знак –é, изражавање упоређивања и одређивање степена и мере, императив глагола.

Литература

Halló, itt Magyarország II., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.
Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003.

Андрић Едита: Структура синтагми и реченица у савременом мађарском језику. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2008.

Мађарски језик Б1.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: одслушан предмет Мађарски језик Б1.1.

Циљ предмета

Циљ предмета је да у контекстима које даје литература студенти овладају вештинама читања, писања, слушања и говора на Б1.2 нивоу Заједничког европског оквира за живе језике, као и да на истом нивоу овладају вокабуларом и граматичким јединицама које обрађује литература.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се (у контекстима које литература пружа) служи вештинама читања, писања, слушања и говора на Б1 нивоу Заједничког европског оквира за живе језике, и да на истом новоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава

Теме покривене у других пет поглавља курса, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора обухватају: друштвени контакти, лечење (амбулантно и болничко), разговор о верским и државним празницима (обичаји и начин прославе), временске прилике, путовања, прописи у вези са путовањима (осигурање, царина итд.), важни проналасци и објекти, необичне приче, правила и слободе, дилеме и одлуке.
Граматичке јединице које се обрађују су: релативне глаголске основе испред императива, и неправилни облици, одређена коњугација интранзитивних глагола, индиректни говор, будуће време глагола, узрочне зависне реченице, употреба императивног облика глагола у сложеним реченицама, изражавање намене, употреба инфинитива уз модалне глаголе и придевске предикате.

Литература

Halló, itt Magyarország II., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.
Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003.

Андрић Едита: Структура синтагми и реченица у савременом мађарском језику. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2008.

Мађарски језик Б2.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: резултат са дијагностичког теста пре почетка наставе или положени испити средњег нивоа Б1.2.

Циљ предмета

Овладавање језичким вештинама на нивоу Б2.1 (класификација Савета Европе), течно читање и добро разумевање релативно комплексних општих текстова, добро разумевање свакодневног говорног језика, овладавање вештином писања краћих текстова на опште теме, усмено изражавање мишљења, ставова, планова и жеља, разумевање елемената културе мађарског говорног подручја (историја, обичаји, празници, друштвено уређење, медији, поткултуре)

Исход предмета

Студент ће бити оспособљен да разуме главне идеје сложенијих текстова који се баве конкретним и апстрактним темама, укључујући и специјализоване садржаје из области своје струке, да компетентно учествује у размени мишљења са говорницима чији је матерњи језик мађарски, да износи своје ставове релативно течно и без напора и да продукује јасан и повезан писани текст на релативно велики број тема.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава:

Студенти се упознају са граматичким структурама и вокабуларом мађарског језика кроз разноврсне вежбе у којима су подједнако заступљене све језичке вештине. Поред тога, студенти се упознају са аспектима мађарске културе. Настава обухвата пет јединица наведене литературе.

Теме: разговор о кваровима на аутомобилу и апарата у кући, поправка истих, разговор о спорту, честитке поводом разних догађаја (имендана, поводом венчања, рођења детета, унапређења), огласи и оглашавање, разговори у вези са огласима, интервјуи, разговори око запошљавања и однос са претпостављенима, жалбе, молбе, учтиво обраћање у кондиционалу.
Граматика: изражавање узрочних односа, употреба конструкција са инфинитивом, контрукција „szokott + ni“ са и без модалног глагола, саставне независно сложене реченице, експликативне и закључне зависне реченице, кондиционал садашњи и прошли, субјекатска и објекатска коњугација у кондиционалу, супротне независне реченице

Литература

Halló, itt Magyarország II., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.
Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003.

Андрић Едита: Структура синтагми и реченица у савременом мађарском језику. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2008.

Мађарски језик Б2.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: резултат са дијагностичког теста пре почетка наставе или положени испити средњег нивоа Б2.1.

Циљ предмета

Овладавање језичким вештинама на нивоу Б2.1 (класификација Савета Европе), течно читање и добро разумевање релативно комплексних општих текстова, добро разумевање свакодневног говорног језика, овладавање вештином писања краћих текстова на опште теме, усмено изражавање мишљења, ставова, планова и жеља, разумевање елемената културе мађарског говорног подручја (историја, обичаји, празници, друштвено уређење, медији, поткултуре)

Исход предмета

Студент ће бити оспособљен да разуме главне идеје сложенијих текстова који се баве конкретним и апстрактним темама, укључујући и специјализоване садржаје из области своје струке, да компетентно учествује у размени мишљења са говорницима чији је матерњи језик мађарски, да износи своје ставове релативно течно и без напора и да продукује јасан и повезан писани текст на релативно велики број тема.

Садржај предмета

Теоријска настава

Практична настава:

Студенти се упознају са граматичким структурама и вокабуларом мађарског језика кроз разноврсне вежбе у којима су подједнако заступљене све језичке вештине. Подизање нивоа комуникативне и језичке компетенције студената на основу преосталих пет јединица наведене литературе.

Теме: афинитети и хобији, разонода и забава, разговор о изгубљеним и нађеним стварима, о куповини и услугама, изражавање задовољства и незадовољства, писање приватне и службене кореспонденције, описивање знаменитости градова, туристичке туре, упознавање са географским, историјским и културним знаменитостима Републике Мађарске, позивање и одлажење у госте,

Граматика: супротне независне реченице, експликативне, узрочне, поредбене, допусне реченице, жељне реченице, прилози за место са заменичким карактеристикама, каузативни глаголи, глаголски придеви садашњи и девербалне именице на –ó/ő, глаголски придеви прошли, потенцијал глагола, глаголски прилози, суфикси за грађење именица, придева.

Литература

Halló, itt Magyarország II., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1992.
Андрић Едита: Лексикологија и морфологија мађарског језика. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2003.

Андрић Едита: Структура синтагми и реченица у савременом мађарском језику. Филозофски факултет – Одсек за хунгарологију, Нови Сад, 2008.

Немачки језик А1.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Нема услова

Циљ предмета

Развијање комуникативне и социјално активне језичке компетенције. Упознавање културе и цивилизације земаља немачког говорног подручја. Развијање техника и стратегија за даље самостално учење језика.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се служи вештинама читања, писања, слушања и говора на нивоу А1.1 Заједничког европског референтног језичког оквира, и да на истом нивоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом. Студент треба да разуме и користи познате свакодневне изразе и сасвим једноставне реченице из свакодневне комуникације (Уме да представи себе и друге, да пита за пут, тражи информације у хотелу, опише свој дан, итд.).

Садржај предмета

Практична настава

Теме покривене у првих пет поглавља уџбеника, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора обухватају: представљање, оријентација у граду, музика, слободно време и свакодневница, куповина, храна и пиће.

Граматичке јединице које се обрађују су: личне заменице, презент, одређени и неодређени члан, модални глаголи.

Литература

1. Müller, M. et al.: *Optimal A1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Lehrbuch*. Berlin, München: Langenscheidt, 2004.

2. Müller, M. et al.: *Optimal A1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch*. Berlin, München: Langenscheidt, 2004.

3. Hering, Axel et. al: *ем Übungsgrammatik: Deutsch als Fremdsprache*. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2002.

Немачки језик А1.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета Немачки језик А1.1.

Циљ предмета

Развијање комуникативне и социјално активне језичке компетенције. Упознавање културе и цивилизације земаља немачког говорног подручја. Развијање техника и стратегија за даље самостално учење језика.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се служи вештинама читања, писања, слушања и говора на нивоу А1.2 Заједничког европског референтног језичког оквира, и да на истом нивоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом. Студент треба да разуме и користи познате свакодневне изразе и једноставне реченице из свакодневне комуникације (Уме да испланира и опише путовање, да наведе просторије у стану и опише свој стан и собу, да напише разгледницу, разговара о здрављу и болести, да наведе делове одеће и води разговоре о куповини, да разуме временске прогнозе).

Садржај предмета

Практична настава

Теме покривене у поглављима 6-11 уџбеника, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора обухватају: учење језика, путовања, становање, посећивање, здравље, одећа.

Граматичке јединице које се обрађују су: слагање предлога и падежа, перфекат, присвојне и показне заменице, повратни глаголи, претерит модалних глагола.

Литература

1. Müller, M. et al.: *Optimal A1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache*. Lehrbuch. Berlin, München: Langenscheidt, 2004.

2. Müller, M. et al.: *Optimal A1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache*. Arbeitsbuch. Berlin, München: Langenscheidt, 2004.

3. Hering, Axel et. al: *em Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache*. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2002.

Немачки језик А2.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета Немачки језик А1.2 или квалификациони тест за ниво А2.

Циљ предмета

Развијање комуникативне и социјално активне језичке компетенције. Упознавање културе и цивилизације земаља немачког говорног подручја. Развијање техника и стратегија за даље самостално учење језика.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се служи вештинама читања, писања, слушања и говора на нивоу А2.1 Заједничког европског референтног језичког оквира, и да на истом нивоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом. Студент уме да говори о школовању, свом блиском окружењу, даје описе градова и путовања, води једноставне разговоре.

Садржај предмета

Практична настава

Теме покривене у првих пет поглавља уџбеника, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора обухватају: Фрајбург, снови, на путовању, школовање, Берлин.

Граматичке јединице које се обрађују су: заменица „man“, зависне реченице и везници, слаба и мешовита придевска деклинација, компаратив придева.

Литература

1. Müller, M. et al.: *Optimal A2. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache*. Lehrbuch. Berlin, München, Langenscheidt, 2004.

2. Müller, M. et al.: *Optimal A2. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache*. Arbeitsbuch. Berlin, München, Langenscheidt, 2004.

3. Hering, Axel et. al: *em Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache.* Ismaning: Max Hueber Verlag, 2002.

Немачки језик А2.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета Немачки језик А2.1.

Циљ предмета

Развијање комуникативне и социјално активне језичке компетенције. Упознавање културе и цивилизације земаља немачког говорног подручја. Развијање техника и стратегија за даље самостално учење језика.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се служи вештинама читања, писања, слушања и говора на нивоу А2.2 Заједничког европског референтног језичког оквира, и да на истом нивоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом. Студент уме да опише особу и прича о својој породици, да разговоара о послу и опише своје занимање, земљу у којој живи, да упућује честитке и разговара на тему медији.

Садржај предмета

Практична настава

Теме покривене у других шест поглавља уџбеника, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора обухватају: живот у заједници, посао и занимање, иностранство, медији у свакодневном животу, домовина, честитање.

Граматичке јединице које се обрађују су: односне реченице, глаголи и придеви као именице, темпоралне реченице, намерне реченице, императив.

Литература

1. Müller, M. et al.: *Optimal A2. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Lehrbuch*. Berlin, München: Langenscheidt, 2004.

2. Müller, M. et al.: *Optimal A2. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch*. Berlin, München: Langenscheidt, 2004.

3. Hering, Axel et. al: *em Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache*. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2002.

Немачки језик Б1.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета Немачки језик А2.2 или квалификациони тест за ниво Б1

Циљ предмета

Развијање комуникативне и социјално активне језичке компетенције. Упознавање културе и цивилизације земаља немачког говорног подручја. Развијање техника и стратегија за даље самостално учење језика.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се служи вештинама читања, писања, слушања и говора на нивоу Б1.1 Заједничког европског референтног језичког оквира, и да на истом нивоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом. Студент је у стању да се снађе у највећем броју ситуација са којима се сусреће током путовања на немачком говорном подручју. Јасно и смислено се изражава о познатим темама и областима личног интересовања. Може да говори о искуствима и доживљајима, да опише своје снове, наде и циљеве и образложи своје планове и ставове.

Садржај предмета

Практична настава

Теме покривене у првих пет поглавља уџбеника, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора обухватају: студирање у иностранству, разговор о моди и куповини, пословну комуникацију, упознавање са немачком културом, интеркултуралне односе.

Граматичке јединице које се обрађују су: зависне реченице (последичне, допусне, упитне, релативне реченице), независне реченице, компарација придева, инфинитивне конструкције, претерит.

Литература

1. Müller, M. et al.: *Optimal B1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache*. Berlin, München: Langenscheidt, 2004.

2. Hall, Karin; Scheiner, B.: *Übungsgrammatik für Fortgeschrittene*. München: Max Hueber Verlag, 2001.

Немачки језик Б1.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из предмета Немачки језик Б1.1.

Циљ предмета

Развијање комуникативне и социјално активне језичке компетенције. Упознавање културе и цивилизације земаља немачког говорног подручја. Развијање техника и стратегија за даље самостално учење језика.

Исход предмета

На крају курса студент би требало да уме да се служи вештинама читања, писања, слушања и говора на нивоу Б1.2 Заједничког европског референтног језичког оквира, и да на истом нивоу уме да употреби вокабулар и граматичке јединице које су покривене литературом. Студент је у стању да се снађе у највећем броју ситуација са којима се сусреће током путовања на немачком говорном подручју. Јасно и смислено се изражава о познатим темама и областима личног интересовања. Може да говори о искуствима и доживљајима, да опише своје снове, наде и циљеве и образложи своје планове и ставове.

Садржај предмета

Практична настава

Теме покривене у других шест поглавља уџбеника, а које дају контекст за вежбање вештина читања, писања, слушања и говора обухватају: разговор о уметности (описивање уметничких дела, припрема изложбе), медији (разумевање информација из новина, разговор о утицају телевезије и других медија на човеков живот), храна и однос према храни, занимања у области социјалних делатности (хуманитарне организације, лични ангажман), становање у старости и живот на улици, слободно време и место за одмор.

Граматичке јединице које се обрађују су: деклинација именица, футур, ред речи у реченици, глаголи са рефлексивном заменицом, компарација придева, заменице и чланови, временске реченице, месни и временски прилози, плусквамперфекат.

Литература

1. Müller, M. et al.: *Optimal B1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache*. Berlin, München: Langenscheidt, 2004.

2. Hall, Karin; Scheiner, B.: *Übungsgrammatik für Fortgeschrittene*. München: Max Hueber Verlag, 2001.

Психологија уметности

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: /

Циљ предмета

Упознавање студената са: различитим теоријским приступима и концептима у оквиру Психологије уметности; са различитим методама рада које се користе у оквиру Психологије уметности; са актуалним остраживањима у оквиру ове области. Оспособљавање студената за: детаљно и свеобухватно разумевање основних обележја различитих теоријских приступа; деталјно и свеобухватно разумевање метода рада; самостално трагање за актуалном релевантном литературом

Исход предмета

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: покаже разумевање основних теоријских концепата различитих приступа у психологији уметности; као и да покаже самосталност у препознавању и разумевању методологије рада различитих приступа у Психологији уметности.

Садржај предмета

Теоријска настава

Теоријска настава обухвата: Дефиницију предмета и циљева Психологије уметности; Психолошке теорије уметности; Методе истраживања у Психологији уметности; Савремена истраживања у Психологији уметности; Карактеристике и проблеме савремене визуелне културе; Специфичне проблеме у Психологији уметности.

Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)

Практична настава обухвата анализу видео-презентација, истраживачке семинарске радове и директне контакте са стваоцима

Литература

Панић, В. (1989): Психолошка истраживања уметничког стваралаштва, Научна књига, Београд (одабрана поглавља)

Огњеновић, П. (1997): Психолошка теорија уметности. Институт за психологију, Београд

Арнхајм, Р. (1971): Уметност и визуелно опажање. Уметничка академија, Београд

Arnheim, R. (1962): The Genesis of a Painting Picasso's Guernica. University of California Press, Berkeley & Los Angeles

Milenković, S. (1997): Vrednosti savremene psihoterapije. Prometej, Novi Sad (str. 52-57)

Политичка психологија

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета:

а) Упознавање студената:

- са основним знањима из политичке психологије, њене историје и значаја за остале гране психологије;

- са важним појмовима из ове области и њиховим манфиестацијама у току историје

- са практичном применом социјалне психологије и других грана психологије и психолошких процеса на политичко опредељивање њихову улогу и развој;

б) Оспособљавање студената:

- за разумевање основних проблема којима се бави политичка психологија, као и могућностима решвања тих проблема;

- за разумевање политичке ситуације и нарочито њено објашњење из социјално-психолошког угла;

- за примену стечених знања у пракси у мултикултурној и политички специфичној средини

Исход предмета:

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- Повеже стечена знања са знањима из других области психологије

- уочи важне процесе за политичко опредељивање, њихову улогу и развој;

- разуме и буде способан да објасни друштвено-политичке ситуацијеиз стручног угла;

- прочава нову литературу која се тиче политичке психологије и политичког опредељивања.

Садржај предмета

Теоријска настава

I Психолошке основе политичког одлучивања: ауторитарна личност, послушност и покравање ауторитету; II Стереотипи и предрасуде: настанак, развој, борба против предрасуда; III Врсте идентитета: социјални идентиет, теорије социјалног идентитета, нација и национални идентиет; IV Национализам и слични појмови: етноцентризам, расизам, антисемитизам, антинегризам; V Политичко опредељивање и понашање: теорије политичког опредељивања, медији и политика, испитивање јавног мнења; VI Прошлост и будућност политичке психологије: политика у посткомунистичким земљама, полтиика у Србији након 1990, будућност политичке психологије код нас и у свету.

Практична настава

Примери из праксе везани за основне концепте који ће бити обрађивани на теоријској настави. Презентација документарних и играних филмова на теме које се обрађују у току курса. Критички осврт на најважније експерименте из области политичке психологије.

Основна литература:

1. Миклош Биро (2006). Homo postcommunisticus. Београд, 20. Век

2. Иван Шибер (1998). Основе политичке психологије. Загреб, Политичка култура.

3. Hewstone and Stroebe (2004). Социјална психологија: Еуропске перспективе. Загреб, Наклада Слап.

4. Никола Рот (1983). Основи социјалне психологије. Београд, Завод за уџбенике и наставна средства.

Род и приповедање

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

Циљ курса је да се преиспита однос категорије рода (gender) и приповедних поступака у књижевном тексту, односно да се на примерима репрезентативних књижевних дела писаних у различитим епохама осветле историјски, културни, теоријски и вредносни критеријуми који су утицали на исказивање родних улога и идентитета у књижевном делу.

Исход предмета

Студенти стичу основна сазнања из области родних студија (историја и терминологија) и женске књижевне историје, и усвајају теоријске моделе родног читања књижевности**.**

Садржај предмета

Теоријска настава

Пол и род: историја и примена термина (С. Бовоар, Р. Столер, Џ. Батлер). Гинокритика и истраживање женске књижевне традиције (С. Гилберт, С. Губар, И. Шоволтер). Представљање родних идентитета у књижевности (Џ. Фетерли, Ш. Фелман, К. Милет). Епистемологија и методологија родних студија књижевности (С. Гилберт, С. Губар, А. Колодни). Ауторство и књижевни канон (Х. Блум, С. Губар). Тело и текст (Ш. Фелман, Е. Сиксу, Ј. Кристева)

Практична настава:Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад

Анализа изабраних књижевних текстова из различитих епоха, од средњовековне (Чосер), ренесансне (Шекспир) до романа 19. и 20. века (Е. Бронте, Џ. Остин, Х. Џејмс, В. Вулф), с циљем примене теорије и методологије родних студија.

Литература

Дојчиновић Нешић, Биљана. Гинокритика (1993).

Гордић Петковић, Владислава. На женском континенту (2007).

Милојевић, Ивана и Слободанка Марков (ур.). Увод у родне теорије (2011). (изабрана поглавља)

Showalter, Elaine. A Literature of Their Own: British Women Novelists from Bronte to Lessing (1977).

Showalter, Elaine. A Jury of Her Peers (2009).

Практикум са изабраним текстовима И. Шоволтер, Џ. Фетерли, Е. Мерс, С. Губар, А. Колодни, Џ. Батлер и других.

Развој српског језичког стандарда

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета: Упознавање са основним појмовима о културно-историјским оквирима настанка словенске писмености, сменама књижевнојезичких идиома код Срба од 12. до 19. века, као и процесом стандардизације српског језика

Исход предмета: Савладавање основних појмова у вези са почецима словенске писмености, развојем и сменом књижевних језика код Срба од 12. до 19. века, као и процесом стандардизације српског језика; способност читања и анализирања старословенских, старосрпских, српскословенских, рускословенских, славеносрпских текстова (на фонолошком нивоу).

Садржај предмета

***Теоријска настава*:** Настанак старословенског језика. Живот и дело Ћирила и Методија. Појмови унутрашње и спољаше историје језика. Настанак српске редакције старословенског језика и њена фонолошка норма. Појам диглосије. Главни правци развоја фонолошког система српског језика. Прелазак са српскословенске на рускословенску редакцију. Периодизација књижевних језика код Срба у 18. и 19. веку: (1) књижевни језик до 1740.године; (2) књижевни језик од 1740. до 1780.г. и (3) од 1780. до првог издања Вуковог *Рјечника*. Конкуренција и коегзистенција норми у књижевном језику краја 18. и почетка 19. века. Славеносрпски и доситејевски тип књижевног језика. Реформе писма и правописа почетком 19. века (Сава Мркаљ и Вук Стефановић Караџић). Вуков *Рјечник* из 1818. г. Вуков програм књижевнојезичке реформе. Стандардизација српскохрватског књижевног језика у другој половини 19. века. Епоха кристализације стандардног језика (1878−1918). Књижевни језик у 20. веку. Српски и хрватски језички стандард.

***Практична настава (вежбе)*:** Читање и анализа старословенских, српскословенских, рускословенских, славеносрпских текстова (фонолошки план).

Литература:

1. Ђорђић, Петар (1975). *Старословенски језик*. Нови Сад: Матица српска. 5−85.

2. Јерковић, Вера (1984). Српскословенска норма у гласовном и морфолошком систему. *Југословенски семинар за стране слависте*. 33−34: 55−67.

3. Младеновић, Александар(1971). Елементи историје српскохрватског језика. *Општа енциклопедија Ларус*.Београд.

4. Ивић, Павле (1998). *Преглед историје српског језика*. Сремски Карловци – Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.

5. Суботић, Љиљана (2004). Из историје књижевног језика: питање језика. *Предавања из историје језика*. Нови Сад: Филозофски факултет.145−191.

Популарна култура и животни стилови

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: упис на одговарајућу годину студија

Циљ предмета:

Упознавање са најважнијим социолошким приступима у изучавању популарне културе и животних стилова, њеним садржајима и утицајем, као и њиховим друштвеним и културним контекстом, посебно у савременом свету.

Исход предмета:

Усвајање знања, овладавање научно-категоријалним апаратом за разумевање појава популарне културе и значаја животних стилова; оспособљавање за аналитичко и критичко сагледавање садржаја популарне културе и животних стилова у склопу друштвених и културних процеса и творевина; развијање способности за вредновање културних творевина и садржаја различитог нивоа.

Садржај предмета:

Теоријска настава – проблеми одређења популарне културе и њеног разграничења од масовне културе; проблеми друштвене, културне и техничке условљености популарне културе; популарна култура, животни стилови и потрошачко друштво; вредносне оријентације, популарна култура и животни стилови; међусобна условљеност субкултура, популарне културе и животних стилова; савремени друштвени процеси, глобализација, популарна култура и животни стилови; животни стилови, друштвена структура и социјална стратификација; популарна култура, животни стилови и слободно време; проблеми индивидуализације и идентитета у популарној култури и животним стиловима.

Практична настава – Проучавање базичне литературе и проблемских студија из социологије популарне културе и животних стилова, дискусије о прочитаним проблемима, њиховом научном значају и друштвеним и културним последицама.

Литература

Čejni, Dejvid (2003): *Životni stilovi*. Beograd: Clio.

Đorđević, Jelena (prir.) (2009): *Postkultura*. Beograd: Clio.

Fisk, Džon (2001): *Popularna kultura*. Beograd: Clio.

Коковић, Драган (2005): *Пукотине културе*. Нови Сад: Прометеј.

Tompson, Kenet (2003): *Moralna panika*. Beograd: Clio.

Социологија надреализма

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета

Упознавање са историјским и друштвеним пореклом и значајем надреализма.

Исход предмета

Упознавање садржаја и разумевање смисла надреалистичке теорије сазнања и поетике; разумевање надреализма у контексту историјске авангарде и друштвених и политичких прилика европског друштва почетком двадесетог века.

Садржај предмета

Теоријска настава

Порекло и типолошке одлике надреалистичког покрета. Место надреализма у историјској авангарди. Настанак, развој и главни актери париског надреализма. Настанак и главни актери београдског надреализма. Однос између париског и београдског надреализма. Надреализам и психоанализа. Надреализам и марксизам. Етнологија и надреализам. Надреализам и социологије свакодневног живота. Надреалистичка теорија сазнања. Социолошка димензија надреалистичке теорије и праксе. Интедрисциплинарност надреализма између књижевности, друштвене теорије и социјалне акције. Надреализам у савременом искуству. Историјске и друштвене поуке надреализма.

Практична настава

Представљање надреалистичких мултимедијалних радова. Упознавање са надреалистичким филмом, сликарством, плакатима, прогласима, изложбама, социјалним протестима и различитим облицима друштвеног ангажмана и активизма.

Литература

Breton, Andre (1979). *Tri manifesta nadrealizma*, Kruševac: Bagdala.

Бретон, Андре (1999). *Нађа*, Београд: Нолит.

Karan, Milenko (1989). *Psihoanaliza i nadrealizam*, Nikšić: Univerzitetska riječ.

Kostić, Đorđe (1991). *U Središtu nadrealizma. Sukobi, Beograd*: Biblioteka grada Beograda.

Milenković, Pavle (2012). *Uvod u sociologiju srpskog nadrealizma*, Novi Sad: Mediterran Publishing.

Nado, Moris (1980). *Istorija nadrealizma*, Beograd: BIGZ.

Novaković, Jelena (1996). *Na rubu halucinacija. Poetika srpskog i francuskog nadrealizma*, Beograd: Filološki fakultet Univerziteta u Beogradu.

Popović, Koča, Ristić, Marko (1985). *Nacrt za jednu fenomenologiju iracionalnog*, Beograd: Prosveta.

Vučković, Radovan (2009). *Sjajno društvance: priča o srpskim nadrealistima*, Beograd: Službeni glasnik.

Филозофска антропологија

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Нема

Циљ предмета

Циљ предмета „Филозофска антропологија“ је да се студенти упознају са појмом, предметом и садржајем фундаменталних антрополошких одређења човека у филозофији

Исход предмета

Исход предмета би требало да буде да се студенти оспособе за филозофско разумевање начина како је у традицији филозофије тематизовано питање бити човека.

Садржај предмета

Теоријска настава

а) Разликовање филозофске антропологије од емпиријске антропологије која се најчешће јавља у лику културне антропологије, социолошке и етнолошке антропологије

б) Филозофска антропологија као темељна филозофска дисциплина (идеја да филозофска антропологија егзистира од почетка филозофије и идеја да филозофска антропологија представља нову филозофску дисциплину - схватања Канта и Плеснера)

ц) Спорна филозофска становишта о карактеру филозофске антропологије:

-Филозофска антропологија из перспективе феноменологије Шелера и Ландсберга,

-Филозофска антропологија као онтологија човековог бивствовања

-Фундаментална онтологија Мартина Хајдегера

-Оспоравања филозофске антропологије са становишта егзистенцијализма (Јасперс, Сартр)

-Филозофска антропологија и психоанализа (Фројд, Фром)

-Филозофска антропологија и позитивизам

-Филозофска антропологија и структурализам (Леви-Строс)

-Оспоравање филозофске антропологије са становишта филозофије историје (Маркс, Дилтај)

Литература

1. **Scheler, M., *Положај човјека у космосу*, В. Маслеша, Сарајево 1961.**
2. **Plessner, H., *Увод у филозофску антропологију*, В. Маслеша, Сарајево 1961.**
3. **Gehlen, A., *Човјек. Његова природа и положај у свијету*, В. Маслеша, Сарајево 1974.**
4. **Финк, Е., *Основни феномени људског постојања*, Нолит, Београд 1984.**
5. **Зборник *Филозофија модерног доба: филозофска антропологија*, В. Маслеша, Сарајево 1986.**

Историја Срба у XX веку

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов:

Циљ предмета

- стицање знања о друштвеном, политичком и културном аспекту историје Срба у 20. веку; познавање савремене историографске продукције о историји Срба у 20. веку; развијање критичког мишљења и мултиперспективног приступа у самосталном интерпретирању савремених резултата научних истраживања политичког, друштвеног, економског и културног аспекта историје Срба у 20. веку.

Исход предмета

- знања и способност да се најважнији догађаји, појаве, проблеми и процеси из историје Срба у 20. веку самостално идентификују, описују и тумаче у складу са резултатима савремених историографских истраживања.

Садржај предмета

Теоријска настава

- излагања о државном политичком програму и улози Краљевине Србије у стварању југосл. државе за време Првог светског рата, становиштима српске политичке и интелектуалне елите о уређењу југословенске државе и националној идеологији, специфичностима положаја Срба у Краљевини СХС/Југославији (до 1939), ставовима српских политичара и државника о стварању Бановине Хрватске, положају Срба у Бановини Хрватској (од 1939), друштвено-економском и културном аспекту историје Срба у Краљевини СХС/Југославији, српским културним институцијама, улози српске политичке, војне, културне и верске елите у државном удару 27. марта 1941, положају Срба у појединим окупационим подручјима и улози Срба у антиокупационим и антифашистичким покретима на подручју Југославије за време Другог светског рата, о друштвено-економском и културном аспекту историје Срба у другој половини 20. века у социјалистичкој Југославији, као и у процесу дезинтеграције Југославије и проблемима историје Срба на крају 20. века.

Практична настава

- читање одабраних научних радова и критичко промишљање резултата научних истраживања историје Срба у 20. веку.

Литература (одабрана поглавља)

1. Петрановић, Бранко, Србија у Другом светском рату (1939-1945), Београд (Војноиздавачки и новински центар) 1992.
2. Петрановић, Бранко, Југословенско искуство српске националне интеграције, Београд (Службени лист СРЈ) 1993.
3. Димић, Љубодраг, Срби и Југославија: простор, друштво, политика (поглед с краја века), Београд (Стубови културе) 1998.
4. Ћирковић, Сима М., Срби међу европским народима, Београд (Equilibrium) 2004.
5. Димић, Љубодраг-Стојановић, Дубравка-Јовановић, Мирослав, Србија 1804-2004: три виђења или позив на дијалог, Београд (Удружење за друштвену историју) 2005.

РАЗВОЈНА ПСИХОЛОГИЈА

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета: Упознавање студената са предметом и развојем развојне психологије, значајем детињства као развојног раздобља, факторима развоја, теоријским приступима и основним информацијама о развоју појединих психичких функција.

Исход предмета: Способност студената да прилагоде педагошка очекивања развојним одликама деце и за узрасно адекватан приступ наставној интеракцији са децом.

Садржај предмета

Теоријска настава – Предмет и развој развојне психологије, историјско разумевање детињства, основни теоријски приступи у развојној психологији, фактори развоја, периодизација развоја, развој опажања, моторни, когнитивни, емоционални, социјални, морални, интелектуални, говорни развој. Психологија целоживотног циклуса.

Практична настава, вежбе – Обрада проблема који се тичу прилагођавања педагошког рада развојним одликама деце и вежбање узрасно адекватног приступа у наставној и другим врстама интеракције са децом.

Литература (одабрана поглавља из наведене литературе):

1. Јерковић, И., Зотовић, М. (2010). Развојна психологија. Нови Сад: Футура публикације.

ПЕДАГОШКА ПСИХОЛОГИЈА

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета: а) Упознавање студената са психолошким законитостима које стоје у основи успешног учења и подучавања; б) оспособљабање студената за примену и имплементацију психолошких сазнања у будућем наставничком раду

Исход предмета: Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- примени сазнања из психологије учења и образовања како би повећао ефикасност педагошких интервенција

- сарађује са школском психолошком службом у изради и реализацији плана индивидуалних и групних психолошких интервенција у образовању

Садржај предмета

Теоријска настава –

- Предмет, карактеристике и улога савремене педагошке психологије

- Примена принципа и законитости различитих облика учења у васпитно-образовној пракси

- Учење као процес: плато и флуктуације у учењу; трансфер учења

- Примена резултата истраживања памћења и заборављања у учењу и наставној пракси

- Когнитивни способности као детерминанте школског постигнућа

- Мотивација за учење у школском и ваншколском контексту; саморегулисано учење

- Релације особина личности и школског постигнућа

- Социјално психолошки аспекти васпитно-образовног рада: руковођење у разреду, карактеристике и социометријска структура школског одељења као мале групе; проблеми школске недисциплине

- Улоге наставника; имплицитна уверења наставника о образовању и развоју ученика; карактеристике наставничке професије

- Тешкоће у учењу: дислексија, дисграфија, поремећаји рачунања, хиперактивносторављање

- Евалуација у васпитно-образовном раду; испитивање и оцењивање знања

Практична настава, вежбе – Дискусија о садржајима теоријске наставе, сагледавања и проналажења начина примене теоријских знања у наставној пракси, експериментална демонстрација психолошких концепата

Литература (одабрана поглавља из наведене литературе):

- Vlasta Vizek-Vlahović, Majda Rijavec, Vesna Vlahović-Štetić, Dubravka Miljković (2003). *Psihologija obrazovanja*, IEP: VERN, Zagreb,

- Grgin, T. (2004). Edukacijska psihologija, Naklada „Slap“, Jastrebarsko

- Zarevski, P. (2002). *Psihologija pamćenja i učenja,* „Naklada Slap“, Jastrebarsko

- Вучић, Л. *Педагошка психологија*, Београд: Друштво психолога Србије (више издања)

ИНТЕРАКТИВНА ПЕДАГОГИЈА

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета: Увођење студената у савремена педагошка сазнања о васпитно-образовном процесу на макро и микро нивоу (теоријске и практичне компоненте); Упознавање са темељним педагошким појмовима и начелима педагошког рада; Подстицање развоја педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за васпитно-образовно деловање; Припремање студената за процес доживотног образовања и партиципацију у обезбеђивању квалитета педагошког рада у целини.

Исход предмета: Познавање и разумевање темељних педагошких појмова и начела педагошког рада; Развијеност педагошких и комуникацијских компетенција неопходних за успешно педагошко деловање; Оспособљеност за (само)рефлексију и (само)евалуацију и критички приступ педагошком раду и појавама.

Садржај предмета

Теоријска настава – Основна питања и проблеми педагогије (основни педагошки појмови; основна питања развоја личности; аспекти педагошког рада, циљеви васпитно-образовног рада); Нова парадигма у образовању (конструктивизам као теоријско полазиште интерактивне педагогије); Међуљудски однос као основа педагошког рада; Интеракција и комуникација у васпитно-образовној институцији; Образовање усмерено ка ученику и промене у образовној установи; Педагошке компетенције наставника; Поучавање и учење као интерактивно-комуникацијски процес; Интерактивне методе педагошког рада и њихова примена; Интерактивно учење; Педагошки рад одељенског старешене; Сарадња са родитељима и другим учесницима и партнерима педагошког процеса.

Практична настава, вежбе – У раду семинара активно учествују студенти уз менторско вођење наставника. Стратегија и поступци практичног рада односе се на проблемско излагање студената, учење откривањем, расправу на унапред најављену тему и сучељавање мишљења. Израда семинарског рада на предложену или слободно изабрану тему везану за програмске садржаје. Презентација семинарског рада.

Литература (одабрана поглавља из наведене литературе):

1. Роедерс, П. (2003). *Интерактивна настава: динамике ефикасног учења и наставе*. Београд: Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета. 2. Кнежевић-Флорић, О. (приредила) (2006). *Интерактивна педагогија.* Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине
2. Големан, Д. (2001). *Емоционална интелигенција*. Београд: Чигоја штампа;; 3. Милутиновић, Ј. (2011). *Алтернативе у теорији и пракси савременог образовања: пут ка квалитетном образовању*. Нови Сад: Савез педагошких друштава Војводине; Вршац: Висока школа струковних студија за образовање васпитача „Михаило Палов”;

ДИДАКТИКА

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 3

Услов: -

Циљ предмета:

- Упознавање студената са темељним сазнањима и кључним питањима дидактике

Усвајање категоријалних дидактичких појмова и развијање критичког мишљења студената

Исход предмета:

Од студента се очекује да на крају курса буде способан да:

- Познаје и разуме научна сазнања из области дидактике неопходна за ефикасне педагошке интервенције
- Овлада основним професионалним дидактичким компетенцијама
- Примењују стечена знања у васпитно-образовној пракси

Садржај предмета

Теоријска настава – Дидактика у систему педагошких наука. Предмет и задаци дидактике као науке о образовању и настави. Категоријални дидактички појмови. Улога и могућности наставе у развоју личности. Појам развијајуће наставе. Циљ и задаци наставе. Динамика и структура наставе као система: димензије, основе, активности, етапе, чиниоци и елементи наставе. Дидактички троугао.Ученик, наставник и наставни садржај.Активност ученика и наставника у настави. Диференцијација и индивидуализација наставе. Облици наставе: са становишта ученика (фронтални, групни, тандем, индивидуални облик), са становишта наставника (индивидуално и тимско поучавање). Методе наставе, различити приступи и класификације. Методе учења, наставне методе, методе научно-истраживачког рада. Медији у настави (наставна техника и технологија), појмовно одређење, класификација. Медији у функцији мисаоне активизације ученика.Наставни садржаји (наставни план и програм, структура, врсте, теорије о избору наставних садржаја). Основне карактеристике савременог уџбеника. Традиционални и савремени наставни системи. Домаћи радови ученика. Планирање и припремање наставника за наставу. -Мерење и оцењивање у настави (врсте, поступци, инструменти).

Практична настава, вежбе – Дискусија и излагање реферата о садржајима теоријске наставе, израда и презентација семинарског рада

Литература (одабрана поглавља из наведене литературе):

1. Баковљев, М., (1990), Дидактика, Београд: Научна књига
2. Вилотијевић, М., (2000), Дидактика, Београд: Научна књига
3. Гојков, Г., (2003), Докимологија, Вршац: Виша школа за образовање васпитача
4. Давидов, В:В., (1995), о схватањима развијајуће наставе, сазнавање и настава, Београд: ИПИ
5. Кркљуш, С., (1998), Дидактички диспут (пр. М. Ђукић), Нови Сад: СПДВ
6. Савремени основношколски уџбеник, (пр. Б. Требјешанин и Д. Лазаревић), Београд: Завод за уџбенике и наставна средства, 2001.

Руски језик А1.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: да студент нема никаквих предзнања из руског језика или да се на дијагностичком тесту није квалификовао за неки од виших нивоа.

Циљ предмета: Формирање артикулационе базе, савладавање руске графије, почетно формирање навика аудирања, говорења, читања и писања у оквиру ограниченог броја тема и ситуација на најелементарнијем нивоу.

Исход предмета:

На крају курса студент би требало да зна основна правила фонетике, графије и ортографије, да стекне навике правилног изговора руских гласова, да уме да прочита, каже, разуме на слух и напише на најелементарнијем нивоу неколико реченица о себи и околини у складу са темама и текстовима из прве половине уџбеника (првих 14 лекција).

Садржај предмета:

Практична настава:

Упознавање са руским фонетским системом, основама морфологије и синтаксе (категорија рода, броја и падежа, номинатив, акузатив и локатив једнине и множине деклинабилних врста речи, инфинитив глагола, садашње време – I и II коњугација, прошло време; проста, просто-проширена реченица. Лексика и фразеологија у складу са темама из прве половине уџбеника (упознавање; изражавање молбе, извињења, тражење информације, дозволе, изражавање забране, поседовања, непоседовања; именовање и квалификација различитих земаља, нација, језика, професија, премета и радњи у учионици, у кући, на улици, на пијаци, у продавници, код лекара).

Литература

Уџбеник: Л. В. Миллер, Л. В. Политова, И. Я Рыбакова, *Жили-были... 28 уроков русского языка для начинающих. Учебник/ Рабочая тетрадь,* Санкт Петербург, 2004.

Граматика: Р. Маројевић, Граматика руског језика, Нови Сад, 1989.

Помоћна литература: М. Н. Аникина, *Лестница. Книга – практикум. Начинаем изучать русский язык.* Москва, 2005.

Речник: Н. Ајџановић, К. Јуршић - Хузјан, *Руско-српски речник* (уз уџбеник Л. В. Миллер, Л. В. Политова, И. Я. Рыбакова: *Жили-были... - 28 уроков русского языка для начинающих,* Санкт-Петербург, "Златоуст", 1998), Нови Сад, 2004. – скрипта.

Руски језик А1.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из Руског језика А1.1

Циљ предмета: Развијање навика аудирања, говорења, читања и писања у оквиру ограниченог броја тема и ситуација на елементарном нивоу, што приближно одговара нивоу А1 Заједничког европског оквира за живе језике.

Исход предмета: На крају курса студент би требало да поседује формиране вештине читања, говорења, аудирања и писања на нивоу приближном нивоу А1 Заједничког европског оквира за живе језике, тј. да је у стању да разуме и употребљава познате и свакодневне речи и изразе у једноставним реченицама у циљу задовољавања свакодневних потреба.

Садржај предмета:

Теоријска настава

Практична настава: Теме покривене лекцијама из уџбеника (15-28), у којима је заступљена одговарајућа фонетска, морфолошка и синтаксичка грађа (основни обрасци промене деклинабилних врста речи; основни бројеви, слагање именица уз бројеве; глаголи: презент, перфекат, глаголски вид, сложени и прости футур, инфинитив и промена повратних глагола, основни глаголи кретања; сложена реченица). Вокабулар у складу са темама које се обрађују у уџбенику (куповина, радни дан, прослава рођендана, град и село, сналажење на улици, путовање, летовање, спољашњост и карактер човека; изражавање допадања и недопадања, слагања, неслагања, изражавање времена, поседовања, позивања, честитања и сл.).

Литература:

Уџбеник: Л. В. Миллер, Л. В. Политова, И. Я Рыбакова. *Жили-были... 28 уроков русского языка для начинающих. Учебник/ Рабочая тетрадь.* Санкт Петербург, 2004.

Граматика: Р. Маројевић, Граматика руског језика, Нови Сад, 1989.

Помоћна литература: М. Н. Аникина, *Лестница. Книга – практикум. Начинаем изучать русский язык.* Москва, 2005.

Шкатулка. Пособие по чтению для начинающих изучать русский язык (под ред. О. Э. Чубаровой), Москва, 2005.

Речник: Н. Ајџановић, К. Јуршић - Хузјан, *Руско-српски речник* (уз уџбеник Л. В. Миллер, Л. В. Политова, И. Я. Рыбакова: *Жили-были... - 28 уроков русского языка для начинающих,* Санкт-Петербург, "Златоуст", 1998), Нови Сад, 2004. – скрипта

Руски језик А2.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: да је студент положио испите са претходног нивоа (А1.1, А1.2) или да се на дијагностичком тесту квалификовао за овај ниво.

Циљ предмета: Даље развијање говорних вештина читања, говорења, аудирања и писања приближно до нивоа А1+ Европског оквира за живе језике.

Исход предмета: До краја курса студенти би требало да савладају материјал презентован у првој половини уџбеника и да постигну језичку и комуникативну компетенцију која одговара нивоу А1+. На крају курса студент би требало да стекне основна културолошка знања о Русији; да може да разуме и користи вокабулар и конструкције и изван контекста уџбеника, често употребљаване изразе у вези са делокругом његових активности, да води разговор о уобичајеним активностима (подаци о себи, својој породици, месту становања, послу, студијама, плановима за будућност, познатим и успешним личностима, и сл.).

Садржај предмета:

Теоријска настава

Практична настава: Теме и лексика покривене лекцијама из прве половине уџбеника, у којима је заступљена одговарајућа граматичка грађа (функција и значења појединих падежа: N, L, A, G; редни бројеви, основни глаголи кретања с префиксима; директан и индиректан говор, односна, временска, намерна реченица; изражавање објекта мишљења и говора, времена, места, објекта радње, сличности, правца кретања, поседовања и непоседовања, присуства и одсуства, припадања, количине, жеље, циља, неопходности). Вокабулар у складу са темама које се обрађују у првој половини уџбеника (биографија, професије, опис личности, породица и породични односи, радни дан, опис града и села, поређење живота и обичаја Руса и људи у нашој земљи, становање, путовање и сл.).

Литература: Уџбеник: В. Е. Антонова, М. М. Нахабина, А. А. Толстых. *Дорога в Россию 2. Учебник русского языка (базовый уровень)*, 2-е издание, Санкт-Петербург, 2005.

Л.В. Миллер, Л.В. Политова, *Жили-были... 12 уроков русского языка - базовый уровень. Учебник/ Рабочая тетрадь.* Санкт Петербург, 2005.

Помоћна литература:

М. Н. Аникина, *Лестница. Книга – практикум. Начинаем изучать русский язык.* Москва, 2005.

N. Volkova, D. Phillips, *Let's Improve Our Russian! Advanced Grammar Topics for English Speaking Students. Step One.* Second Revised Edition, St. Petersburg, 2006.

Граматика: Р. Маројевић, *Граматика руског језика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1983.

Речник: *Руско-српскохрватски речник* (у ред. Б. Станковића), Нови Сад – Москва, 1988.

Р. Бошковић, В. Марковић, *Српско-руски речник,* Београд: Народна књига – Алфа, 1999.

Руски језик А2.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: да је студент одслушао претходни курс (А2.1)

Циљ предмета: даље развијање говорних вештина читања, говорења, аудирања и писања на нивоу приближном нивоу А2 Европског оквира за живе језике.

Исход предмета: До краја курса студенти би требало да савладају материјал презентован у другој половини уџбеника и да постигну језичку и комуникативну компетенцију која одговара нивоу А2. На завршетку курса требало би да студент познаје неке културолошке специфичности Русије и Руса, да може да води разговор у вези са уобичајеним и познатим стварима, да уме једноставним изразима да опише своје занимање, блиско окружење и учествује у разговору и преписци на теме које су у вези са задовољавањем његових непосредних потреба.

Садржај предмета:

Теоријска настава

Практична настава: Теме и лексика покривене лекцијама из друге половине уџбеника, у којима је заступљена одговарајућа граматичка грађа (функција и значења појединих падежа: D, I, промена именица, заменица и придева у множини; глаголи кретања с префиксима; изражавање адресата, неопходности, стања и осећања, правца и места кретања, друштва и инструмента радње, професије, бављења разним активностима, карактеристика човека, квалификације предмета, изражавање просторних и временских односа; директан и индиректан говор; уопштено-лична реченица; зависносложена реченица – намерна, условна, допусна).

Литература:

Уџбеник:

В. Е. Антонова, М. М. Нахабина, А. А. Толстых. *Дорога в Россию 2. Учебник русского языка (базовый уровень)*, 2-е издание, Санкт-Петербург, 2005.

Л.В. Миллер, Л.В. Политова, *Жили-были... 12 уроков русского языка - базовый уровень. Учебник/ Рабочая тетрадь.* Санкт Петербург, 2005.

Помоћна литература:

М. Н. Аникина, *Лестница. Книга – практикум. Начинаем изучать русский язык.* Москва, 2005.

N. Volkova, D. Phillips, *Let's Improve Our Russian! Advanced Grammar Topics for English Speaking Students. Step One.* Second Revised Edition, St. Petersburg, 2006.

Граматика: Р. Маројевић, *Граматика руског језика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1983.

Речник: *Руско-српскохрватски речник* (у ред. Б. Станковића), Нови Сад – Москва, 1988.

Р. Бошковић, В. Марковић, *Српско-руски речник,* Београд: Народна књига – Алфа, 1999.

Руски језик Б1.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: да је студент положио испите основног нивоа (А2.1. А2.2) или да се на дијагностичком тесту квалификовао за овај ниво.

Циљ предмета: Даље развијање језичких вештина (читања, писања, слушања и говорења), као и овладавања вокабуларом и граматичким јединицама у складу са темама и текстовима из уџбеника приближно нивоу А2+ према Заједничком европском оквиру за живе језике.

Исход предмета: На крају курса студент би требало да развије вештине читања, писања, слушања и говорења приближно нивоу А2+ Заједничког европског оквира за живе језике, да савлада лексички и граматички материјал презентован у првој половини уџбеника и да стекне шира културолошка знања о Русији и Русима.

Садржај предмета:

Теоријска настава

Практична настава: Теме покривене лекцијама из прве половине уџбеника (биографија човека, породица и породични односи, професије, различита интересовања и хобији), у којима је заступљена одговарајућа лексика и граматичка грађа (прелазни и непрелазни глаголи, активне и пасивне конструкције с глаголима НСВ и СВ, повратни глаголи, активни и пасивни партиципи садашњег и прошлог времена, грађење активних партиципа и промена по падежима, њихово место у реченици; пасивни партиципи садашњег и прошлог времена, грађење пасивних партиципа и промена по падежима, краћи облик партиципа).

Литература:

Уџбеник:

В. Е. Антонова, М. М. Нахабина, А. А. Толстых. *Дорога в Россию 3. Учебник русского языка (первый уровень)*, Санкт-Петербург, 2006.

Помоћна литература:

N. Volkova, D. Phillips, *Let's Improve Our Russian! Advanced Grammar Topics for English Speaking Students. Step One.* Second Revised Edition, St. Petersburg, 2006.

Граматика: Р. Маројевић, *Граматика руског језика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1983.

Речник: *Руско-српскохрватски речник* (у ред. Б. Станковића), Нови Сад – Москва, 1988.

Р. Бошковић, В. Марковић, *Српско-руски речник,* Београд: Народна књига – Алфа, 1999.

Руски језик Б1.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: Положен испит из Руског језика Б 1.1

Циљ предмета: Даље развијање језичких вештина (читања, писања,слушања и говорења), као и овладавања вокабуларом и граматичким јединицама у складу са темама и текстовима из уџбеника приближно нивоу Б1 према Заједничком европском оквиру за живе језике.

Исход предмета: На крају курса студент би требало да разуме кључне ставке исказа уколико се ради о јасном и стандардном језику и познатим стварима и догађајима; требало би да може да се снађе у већини свакодневних ситуација ако отпутује у Русију, да може да говори на једноставан и кохерентан начин о познатим стварима и темама које га интересују, да преприча неки догађај, дешавање, сан, као и да изрази очекивање, циљ или укратко објасни разлоге за остваривање неког пројекта или идеје.

Садржај предмета:

Теоријска настава

Практична настава: Теме и лексика покривене лекцијама из друге половине уџбеника (образовни систем, студије, наука, посао, град, екскурзија, оријентација у граду, градски саобраћај, знаменитости највећих руских градова, живот у граду), у којима је заступљена одговарајућа лексичка и граматичка грађа (степени поређења придева и прилога, дужи и краћи облик придева, компаративна конструкција, изражавање атрибутивних односа у простој и сложеној реченици, глаголи кретања с префиксима – значење и употреба, поређење глаголског вида код глагола кретања, преносна значења глагола кретања; изражавање просторних односа у простој и сложеној реченици).

Литература:

Уџбеник:

В. Е. Антонова, М. М. Нахабина, А. А. Толстых. *Дорога в Россию 3. Учебник русского языка (первый уровень)*, Санкт-Петербург, 2006.

Помоћна литература:

N. Volkova, D. Phillips, *Let's Improve Our Russian! Advanced Grammar Topics for English Speaking Students. Step One.* Second Revised Edition, St. Petersburg, 2006.

Граматика: Р. Маројевић, *Граматика руског језика*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 1983.

Речник: *Руско-српскохрватски речник* (у ред. Б. Станковића), Нови Сад – Москва, 1988.

Р. Бошковић, В. Марковић, *Српско-руски речник,* Београд: Народна књига – Алфа, 1999.

Шпански језик А2.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан одговарајући студијски програм

Циљ предмета

Развијање свих елемената комуникативне компетенције на шпанском језику на нивоу А2 Заједничког европског референтног оквира за језике.

Исход предмета

Након савладаног курса, студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу А2 према стандардима Заједничког европског језичког оквира.

Садржај предмета

Теоријска настава

Личне навике, разлози и мотиви *(porque / para)*, пружање савета и давање препорука (*tener que + infinitivo /lo mejor es + infinitivo /va bien + infinitivo*). Презент индикатива правилних и неправилних глагола. Повратни глаголи. Поређење придева, прилога, именица и глагола. Предлози за место. Одређени и неодређени члан. Род именица. Презент индикатива неправилних глагола (*c – zc*). Присвојни придеви и заменице *(este/esta/estos/estas, ese/esa/esos/esas).* Учтивост (*tú / usted*). Правила акцентуације. Глаголска перифраза *estar + gerundio*. Сати. Исказивање намера и планова за будућност *(pensar + infinitivo / ir a + Infinitivo)*. Искуства у прошлости (e*l Pretérito Perfecto).* Временски маркери *ya / todavía no*. Личне заменице директног објекта. Обезличене реченице (*pronombre se + verbo en 3ª persona del singular o plural).*

Практична настава:Вежбе

Језичке вежбе усмерене ка разумевању говорног језика, правилном усменом и писменом изражавању на шпанском језику (ниво А2). Теме: Искуства у прошлости и планови за будућност. Пружање савета и препорука. Исказивање личних навике, разлога и мотива, делови куће и намештај, физички опис људи, односи и сличности међу особама, тражење и пружање услуга, дозвола и изговора, одевни предмети. Говорни чинови поздрављања, представљања скретања пажње, активности у слободно време. Опис екстеријера исхрана и рецепти.

Литература

1. Corpas, Jaime, et al. *Aula Internacional* 2. Barcelona: Difusión. 2005.
2. Troitiño, C., P. Seijas. *Cuadernos de Gramática española A2.* Barcelona: Difusión.2009.
3. Rajić, Jelena, Hugo Marcos Blanco.*Gramática de la lengua española para serbiohablantes con ejercicios*. Beograd: Zavod za udžbenike. 2009.
4. CLAVE: Diccionario de uso del español actual Madrid: SM 2002.
5. Виња, Војмир. *Diccionario español-croata*. Загреб: Школска књига.1991.
6. Filipović J., Díez Plaza, C.L. *Diccionario didáctico español-serbio, serbio-español*. Embajada de España en Belgrado. 2004.

Шпански језик А2.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан одговарајући студијски програм

Циљ предмета

Развијање свих елемената комуникативне компетенције на шпанском језику на нивоу А2 Заједничког европског референтног оквира за језике.

Исход предмета

Након савладаног курса, студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу А2 према стандардима Заједничког европског језичког оквира.

Садржај предмета

Теоријска настава

Основна употреба шпанских глаголских времена (e*l Pretérito Perfecto, el Futuro Imperfecto el Pretérito Indefinido, el Pretérito Imperfecto)* и начина *(el Imperativo).* Временске одреднице за исказивање радње у прошлости и временски маркери за будућност..Употреба глагола *ser* и *estar.* Исказивање жеља (me / te/ le / nos / os / les gustaría + infinitivo). Формулисање претпоставки (*Si + Presente de Indicativo, Futuro Imperfecto).* Употреба глаголске перифразе *estar + gerundio у* прошлости. Личне заменице директног и индиректног објекта.

Практична настава:Вежбе

Језичке вежбе усмерене ка разумевању говорног језика, правилном усменом и писменом изражавању на шпанском језику (ниво А2). Теме: Искуства у прошлости и планови за будућност. Пружање савета и препорука. Исказивање расположења и душевног стања. Делови тела. Исказивање симптома болести. Описивање догађаја, околности особа и предмета у прошлости.. Приповедање и повезивање догађаја у прошлости, исказивање трајања радње. Давање упутстава и инструкција. Временски маркери за будућност. Исказивање будућих радњи и услова.

Литература

1. Corpas, Jaime, et al. *Aula Internacional* 2. Barcelona: Difusión. 2005.
2. Troitiño, C., P. Seijas. *Cuadernos de Gramática española A2.* Barcelona: Difusión.2009.
3. Rajić, Jelena, Hugo Marcos Blanco.*Gramática de la lengua española para serbiohablantes con ejercicios*. Beograd: Zavod za udžbenike. 2009.
4. CLAVE: Diccionario de uso del español actual Madrid: SM 2002.
5. Виња, Војмир. *Diccionario español-croata*. Загреб: Школска књига.1991.
6. Filipović J., Díez Plaza, C.L. *Diccionario didáctico español-serbio, serbio-español*. Embajada de España en Belgrado. 2004.

Шпански језик А1.1

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан одговарајући студијски програм

Циљ предмета

Развијање свих елемената комуникативне компетенције на шпанском језику на нивоу А1 Заједничког европског референтног оквира за језике.

Исход предмета

Након савладаног курса, студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу А1 према стандардима Заједничког европског језичког оквира.

Садржај предмета

Теоријска настава

Лични подаци (име, презиме, старост, националност...) поздрави; националност, професије. Абецеда. Род именица. Бројеви. Индикатив презента глагола све три коњугације (- ar / - er / - ir); употреба предлога *a, con, de, por, para*; одређени члан; личне заменице. Безлични глаголски облик *hay* и глагол *estar*; суперлатив, неодређени члан; упиитне заменице. боје. Показне заменице и придеви; употреба одређеног члана уз придев; глаголска перифраза *tener que + infinitivo*; глагол *ir*. Глагол *gustar*; присвојни придеви.

Практична настава:Вежбе

Језичке вежбе усмерене ка разумевању говорног језика, правилном усменом и писменом изражавању на шпанском језику (ниво А1). Теме: изражавање намера, мотива, разлога, склоности, интересовања и потреба, физички изглед и карактер; породични односи, одевни предмети,опис места, градова и држава, клима.

Литература

1. Corpas, Jaime, et al. *Aula Internacional1*. Barcelona: Difusión. 2005.
2. Conejo, E., Tonnelier, B. *Cuadernos de Gramática española A1.* Barcelona: Difusión.2008.
3. Rajić, Jelena, Hugo Marcos Blanco. *Gramática de la lengua española para serbiohablantes con ejercicios*. Beograd: Zavod za udžbenike. 2009.
4. Filipović J., Díez Plaza, C.L. *Diccionario didáctico español-serbio, serbio-español*. Embajada de España en Belgrado. 2004.
5. CLAVE: *Diccionario de uso del español actual*. Madrid: SM. 2002.
6.

Шпански језик А1.2

Статус предмета: изборни

Број ЕСПБ: 3

Услов: уписан одговарајући студијски програм

Циљ предмета

Развијање свих елемената комуникативне компетенције на шпанском језику на нивоу А1 Заједничког европског референтног оквира за језике.

Исход предмета

Након савладаног курса, студенти владају шпанским говорним и писаним језиком на нивоу А1 према стандардима Заједничког европског језичког оквира.

Садржај предмета

Теоријска настава

Индикатив презента неправилних глагола; повратни глаголи; прилози за учесталост, слагање у мишљењу, сати; дани у недељи; делови дана. Употреба безличног облика уз заменицу *se*; глаголи *poner* и *traer*. прилози за количину.. *El Préterito Perfecto*. S*aber + infinitivo*; изражавање учесталости; Приповедање и повезивање догађаја у прошлости; изражавање трајања радње; *El Préterito Indefinido*; временске одреднице за прошлост; глаголска перифраза *empezar a+ infinitivo*; глагол *ir / irse*.

Практична настава:Вежбе

Језичке вежбе усмерене ка разумевању говорног језика, правилном усменом и писменом изражавању на шпанском језику (ниво А1). Теме: навикаме и обичаји, понашање у ресторану; обичаји Шпанаца у исхрани, Описивање села, града, градске четврти; пружање упутстава, склоности и способности, врлине и мане.

Литература

1. Corpas, Jaime, et al. *Aula Internacional1*. Barcelona: Difusión. 2005.
2. Conejo, E., Tonnelier, B. *Cuadernos de Gramática española A1.* Barcelona: Difusión.2008.
3. Rajić, Jelena, Hugo Marcos Blanco. *Gramática de la lengua española para serbiohablantes con ejercicios*. Beograd: Zavod za udžbenike. 2009.
4. Filipović J., Díez Plaza, C.L. *Diccionario didáctico español-serbio, serbio-español*. Embajada de España en Belgrado. 2004.
5. CLAVE: *Diccionario de uso del español actual*. Madrid: SM. 2002.

Студијски програм : **Компаративна књижевност са теоријом књижевности**
Врста и ниво студија: Основне академске студије
Назив предмета: **Поетичке тенденције у српској књижевности после 1980.**
Наставник (Име, средње слово, презиме): **Бојана С. Стојановић Пантовић, Соња В. Веселиновић; сарадници мср Бранислав Живановић и демонстратор мср Катарина Пантовић**
Статус предмета: **изборни**
Број ЕСПБ: **6**
Услов: Положени курсеви Српска књижевност 19. века и Српска књижевност 20. века
Циљ предмета: Упознавање другачијег цивилизацијског, геополитичког, културолошког, историјског и поетичког контекста српске књижевности у постјугословенском периоду, после распада СФР Југославије.
Исход предмета: Оспособљавање студената за самосталну анализу и тумачење књижевних дела која имају другачију поетичку парадигму од оне до осамдесетих година прошлог века. Препознавање континуитета и дисконтинуитета са литературом друге половине 20. века.
Садржај предмета: Теоријска настава - Постепена смена неоавангардних и веристичких тенденција постмодернистичким каноном у прози (дела Д. Киша, М. Павића, касније Д. Албахарија, С. Басаре, Г. Петровића, В.Тасића, Љубице Арсић). Жанровска проза, историјска проза. Млађа прозна сцена (роман, кратка прича, песма у прози). Поезија: Н. Тадић, Ј. Зивлак, Д.Ј.Данилов и др. Обнова неокласичних, традиционалних форми и везаног стиха. Феминистичка и женска поезија (Р. Лазић, Ј. Шалго, Ана Ристовић); поезија културе, неоверизам и различити облици лирских модела, језикотворна традиција, поетски номадизам, аспекти идентитета, имагологија (другост), интертекстуалност, искуство најновијих ратова на простору бивше Југославије. Савремена драма. Књижевност и интернет. Ревизија књижевног канона. Књижевност и интермедијалност. Књижевност и превођење. Млада књижевна сцена.
Препоручена литература: Сава Дамјанов: Постмодерна српска фантастика (антологија), Нови Сад, 2004; Исти: Апокрифна историја српске (пост)модерне, Службени гласник, Бгд. 2008; Александар Јерков, Од модернизма до постмодернизма, Приштина, Јединство, 1991; Radmila Lazić, Mačke ne idu u raj, Samizdat, Bgd. 1999; Љиљана Ђурђић, Женски континент – антологија савремене женске приче, Просвета, Бгд. 2004, B.Stojanović Pantović, Nebolomstvo, panorama srpske poezije kraja veka, HDP, Zagreb, 2006; Иста: Наслеђе суматраизма, Рад, Београд, 1998; Иста: Распони модернизма, АК, Нови Сад, 2011; Владислава Гордић Петковић, На женском континенту, есеји, Нови Сад, 2007; Васа Павковић: 21 за 21, Антологија савремене српске приче, Агора, 2015. Goran Lazičić: Restart.Panorama nove poezije u Srbiji, Dom kulture "Studentski grad", Beograd, 2014; Српска књижевност данас, зборник радова, ур. М. Вуксановић, САНУ, Нови Сад, 2018; Б. Стојановић Пантовић, Чист облик екстазе,Краљево, 2019.

Број часова активне наставе Остали часови
Предавања: 1
Вежбе: 2
Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:

Методе извођења наставе монолошка, дијалошка, текст метода, power point презентација, писање критичког приказа

Предиспитне обавезе
усмена презентација Поена 30
Завршни испит
усмени Поена 70